

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wieczornym, — w niedzielę i święta tylko wydanie poranne. — W dni poświęcone tylko wydanie wieczorne

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelminowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber.

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70.

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda.

Nr. 209

Poznań, poniedziałek dnia 6 maja 1929

Rok XXIV

Pogrzeb Focha i pomnik Mickiewicza

Czytając referaty pism francuskich o odsłonięciu pomnika Mickiewicza w Paryżu i związanych z tem uroczystościach, ma się wrażenie, iż nie wszystko było tam tak, jak mogło być.

Tylko cztery tygodnie dzieliły pogrzeb marszałka Focha, który odbył się 26-go marca r. b. od uroczystości Mickiewicza w Paryżu z 27-go i 28-go kwietnia. Sposób, w jaki Polska urzędowa wzięła udział w pogrzebie Focha, marszałka nie tylko Francji ale i Polski, był zupełnie nieoczekiwany. Gdy inne państwa sprzymierzone zrobiły wszystko dla okazania holdu, gdy król belgijski osobiście zegnął zwłoki, gdy książę Walji, podobnie jak z Włoch marszałek Cavigli, a z Czechosłowacji prezes ministrów i minister spr. wojsk, przybył na pogrzeb, gdy rząd Stanów Zjednoczonych zarządził żałobę bezprzykładnie uroczystą we wszystkich miejscowościach kraju, gdy osobne oddziały wojsk państw sprzymierzonych przybyły na pogrzeb i szły w orszaku, — Polska urzędowa ograniczyła swój udział w uroczystościach pogrzebowych w sposób, zwracający powszechną uwagę. Na nabożeństwie urzędowym w katedrze św. Jana dnia 26. marca 1929 zebrani dyplomaci nie widzieli najwyższych dostojników państwowych. Na pogrzeb do Paryża przyjechał jedynie gen. Romer, jako przedstawiciel wojskowy, a przedstawicielstwo rządowe powierzono miejscowemu przedstawicielowi dyplomatycznemu, ambasadorowi Chłapowskiemu. W zastawieniu z udziałem innych państw, ten udział Polski, której Foch był marszałkiem, był jaskrawo rażący. Powszechnie to zauważono, nie tajono wyrazów najgłębszego ubolewania z tego powodu.

Otóż na uroczystości odsłonięcia pomnika Mickiewicza znać wpływ tego chłodu, jaki powiał po pogrzebie marszałka Focha. Rzecz jasna, Francja jest Francją, a zatem wszystko odbyło się poprawnie. Ale do tej poprawności włączono i to, aby... jednostronnie nie narzucać się Polsce i dostosować w pewnych szczegółach udział urzędowy Francji w uroczystości Mickiewicza do świętego udziału Polski w pogrzebie marszałka Focha.

W sprawozdaniach P. A. T. o akademii urzędowej 27-go kwietnia wieczorem przez Collège de France w amfiteatrze Sorbony niema wzmianki o obecności jakiegokolwiek przedstawiciela rządu francuskiego. Sprawozdania pism paryskich potwierdzają tę nieobecność. Czyta się w nich jedynie, i to jest najbardziej uderzające, „M. Labouret, radca ambasady, reprezentujący M. Brianda“.

Na głównej uroczystości odsłonięcia pomnika na Place de L'Alma w niedzielę, 28-go kwietnia, popołudniu zapowiadano doniesienia wcześniejsze P. A. T. z Paryża obecności prezydenta republiki p. Doumergue'a. Ze sprawozdań zgodnych P. A. T. i pism francuskich wynika, że nie było pod pomnikiem ani prezydenta Doumergue'a, ani prezesa Rady Ministrów p. Poincaré'go, ani ministra spr. zagr. p. Brianda. Natomiast czyta się jedynie: „general Lassel, reprezentujący Prezydenta republiki, p. La Roche, ambasador Francji w Polsce, reprezentujący p. Brianda“.

Pod pomnikiem przemawiał minister oświaty p. Marraud, czyli zachowano całą poprawność w zakresie niejako literacko-kulturalnym, oraz obecny był podsekretarz stanu sztuk pięknych p. François - Poncet ze względu na rzeźbę A. Bourdelle'a. Poza tem nie było nikogo z rządu z wyjątkiem podsekretarza stanu poczt i telegrafów p. Germain-Martin. Natomiast przedstawicielem

Sukces prawicy przy wyborach miejskich w Paryżu

Ugrupowania narodowe powiększyły jeszcze swój stan posiadania — Natomiast w Lyonie radykali utrzymali swą większość

Paryż, 6. 4. (Radjo wł.) Całkowite wyniki wczorajszych wyborów do 38.000 rad miejskich i gminnych we Francji nie są jeszcze dotychczas znane. „Matin“ twierdzi, że poszczególne stronnictwa naogół utrzymały swój dotychczasowy stan posiadania.

Jest w każdym razie rzeczą pewną, że stronnictwa prawicowe utrzymały swą dotychczasową większość w radzie miejskiej Paryża, a nawet ją powiększyły. Prawdopodobnie liczba radnych z ugrupowań prawicowych w radzie miejskiej Paryża wzrosła z 47 na 52. Komuniści, mimo wielkich wysiłków, utracą prawdopodobnie kilka mandatów.

W Lyonie Herriot odniósł duże zwycięstwo. Również w kilku innych większych miastach radykali utrzymali swą większość.

Paryż, 6. 5. (PAT.) Według da

nych statystycznych ministerstwa spraw wewnętrznych znane są wyniki wyborów w 640 okręgach prowincjonalnych na ogólną liczbę 771. W tych radach municypalnych, co do których wyniki wyborów są ostateczne, albo w których zaznaczyła się wyraźna większość, konserwatyści zdobyli 5 mandatów, republikanie 61, niezależni 1, republikanie lewicowi 65, przy czym zyskali oni 6 mandatów, radykali 20 (zyskali 1), radykali socjalni 111 (stracili 3), republikanie socjalni 16 (zyskali 1), socjaliści 91 (stracili 5), komuniści 13 (zyskali 1). 3 mandaty zostają jeszcze pod znakiem zapytania.

Paryż, 6. 5. (PAT.) Na podstawie dotychczasowych obliczeń agencja Havasa podaje, że w wyborach municypalnych min. finansów Cheror i min. emerytur Antierou zostali wybrani.

Kiedy Ojciec św. opuści Watykan?

Przygotowania i pogłoski

Rzym, 6. 5. (PAT.) Zainteresowanie prasy włoskiej Watykanem ogromnie wzrosło od czasu zawarcia konkordatu.

Czynione są nadal przewidywania co do pierwszego wyjścia papieża poza obręb Watykanu i przytem utrzymuje się pogłoska, że nastąpi to 24 czerwca. Papież napomknął automobilistom medjołańskim, przybyłym ofiarować ofiarować mu samochód, że tak wspinały pojazd zachęca do wyjazdów; powiedzenie to jest tutaj ogólnie komentowane jako oznaka bliskiego ter-

minu wyjazdu papieża. Ilość samochodów watykańskich bardzo wzrosła ostatnio, tak, że buduje się obecnie wielki garaż nowoczesny w obrębie Watykanu; nowy garaż niebawem zostanie poświęcony w obecności Ojca Świętego.

Wobec możliwości rychłej ratyfikacji traktatu laterańskiego, pomyślano już o siedzibie w Rzymie dla nuncjusza przy Kwirynale i w tym celu nabyta została willa Anziani z pięknym ogrodem, za trzy miliony lirów.

Prezydenta republiki był generał Lassel z gabinetu Prezydenta, jak u nas na uroczystości żałobnej po śmierci marszałka Focha, a przedstawicielem ministra spr. zagr. p. Brianda był p. La Roche, ambasador francuski w Warszawie, jak na pogrzebie p. Chłapowski, ambasador polski w Paryżu.

Szczególnie uderzające była nieobecność pod pomnikiem p. Noullensa, b. ambasadora, prezesa komitetu budowy pomnika Mickiewicza i prezesa Tow. France - Pologne, który pierwotnie miał tam przemawiać.

Wieczorem 28-go kwietnia r. b. odbył się w ambasadzie obiad, o którym telegram P. A. T. doniósł dosłownie: Wieczorem odbył się uroczysty obiad w ambasadzie na cześć Prezydenta Doumergue'a. Na obiedzie byli obecni m. in. marszałek Izby Posłów Bonisson, ministrowie Bennefous i François Poncet (podsekr. stanu), prezes Rady Miejskiej Lemarchand. Po obiedzie odbył się wielki raut, w którym wzięło udział około 1.000 osób spośród przedstawicieli kolonii polskiej i wybitnych osobistości ze świata francuskiego. Pisma paryskie nie podają wogóle wiadomości o tych uroczystościach wieczornych. Trudno przeto stwierdzić, czy w obiedzie na cześć Prezydenta Doumergue'a wziął udział Prezydent Doumergue, a jaki był udział rządu, widać z doniesienia P. A. T.

Jednem słowem niepodobna nie zauważyć, że — trudno się dziwić — nad urzędowym udziałem Francji w uroczystości Mickiewicza zaciążyło zachowanie się urzędowej Polski wobec śmierci i pogrzebu marszałka Focha, które wywoła-

ło w Paryżu, bez przesady, najżywsze ubolewanie.

Rzecz jasna, chłód, który wiał od czasu pogrzebu marszałka Focha, musiał dotknąć i dzienniki. Odgłosy uroczystości w pismach paryskich nie są takie, jakie mogłyby być i byłoby bez tego chłodu. Zarazem jednak widać, że robiono różnicę między urzędowym stanowiskiem, a stanowiskiem kół społecznych, naukowych, obywatelskich, podobnie jak i w Polsce stanowisko tych kół wobec zgonu s. p. marszałka Focha było zupełnie inne, niż kół urzędowych.

Dzięki temu jednak w niektórych pismach nie ograniczono się tylko do krótkich sprawozdań z uroczystości. Wypróbowany nasz przyjaciel, p. Louis Madelin, do niedawna poseł i bliski współpracownik p. Louis Marina, idącego na czele przyjaźni francusko-polskiej, ogłosił w „Echo de Paris“ po uroczystości rzecz o Polsce i Francji, napisaną doskonale piórem tego znakomitego historyka i członka Akademii Francuskiej. P. André Chaumneix napisał w „Figarze“ p. Eugène Lautier w „Homme Libre“, p. Le Boucher krótko w „Action Française“, a w „Matin“ nie było głucho, dzięki pióru naszego rodaka p. Korab - Kucharskiego, stałego współpracownika tego pisma, a także w „Temp-sie“ oświetlono osobno uroczystości Mickiewicza w Paryżu. W głosach tych o-bok podziwu dla Mickiewicza wyraziła się przyjaźń dla Polski.

Przebieg uroczystości odsłonięcia pomnika Mickiewicza w Paryżu zawiera w sobie wyraźną i cenną naukę, aż nadto wymowną i niestety aż nadto uzasadnioną, po pogrzebie marszałka Focha.

W obronie czci poznańskiego akademika

Na tle protestu młodzieży akademickiej przeciw pornografii wyraził szereg najpoważniejszych związków wielkopolskich, za którymi stoi przeszło tysiąc stowarzyszeń i grup lokalnych z blisko sto tysiącami członków, należących do wszystkich warstw społecznych, swoje gorące zadowolenie i uznanie, iż właśnie młodzież postawiła sprawę jasno i bezkompromisowo.

Niestety poznańska młodzież akademicka została za swój uczciwy, bezinteresowny zapal z pewnej strony potraktowana w sposób wielce ją krzywdzący. Jako duszpasterz, któremu władza duchowna powierzyła pieczę nad tą młodzieżą, uważam za swój obowiązek — tanać wyrażnie w obronie czci poznańskiego akademika. Pismo poznańskie „Nowy Kurjer“ w nr. 98 z 27-go ub m. twierdzi, że z wyjątkiem „garstki“ dzieje się z resztą młodzieży „pod względem moralnym bardzo źle“. Świadczą o tem „wypełnione przez młodzież pornograficzne przedstawienia kabaretów i kin miejscowych, oraz pewne przez akademicką młodzież bardzo tłumnie uczęszczane nocne, w najwyższym stopniu niemoralne lokale, to też radzi „Nowy Kurjer“ młodzieży wyłącznie troskę „o własny, mocno zabagniony teren“ bez mieszanina się do spraw, które należą do władz i starszych.

Zarzuty te są postawione młodzieży akademickiej generalnie i musza wywoływać wrażenie, że uniwersytet poznański stanowi jakieś bagno zepsucia.

Nie zamierzam polemizować z logiką, kazać młodzieży w tem rzekomek bagno czekać biernie na pomoc władz i starszych, besztających ją równocześnie w takich artykułach za każdy odruch samoobrony moralnej. Pragnę jednak stwierdzić wyraźnie, że stosunek li-czebny jest odwrotny. Ciężkie te, bardzo ciężkie zarzuty, odnoszą się chyba do bardzo małej garstki, wynoszącej za ledwie ułamek wielkiej rzeszy młodzieży akademickiej, liczącej około czterech tysięcy słuchaczy, ludzi oddanych w bardzo nieraz trudnych warunkach poważnej pracy naukowej.

Poznańska młodzież akademicka, wszelkich kierunków poglądowych okazuje wielkie zdolności społeczne i organizacyjne. Posiada w Bratniej Pomocy potężny zespół samopomocy. Na uniwersytecie poznańskim rozwija się doskonale ogromna wręcz liczba stowarzyszeń naukowych, oświatowych, regionalnych, ideowych, między którymi weale nie ostatnie miejsce zajmują organizacje katolickie, cieszące się u całej młodzieży dużym wpływem i poważaniem. Młodzież nasza daje codziennie dowody przywiązania do religii i ideałów narodowych, oraz osobistej energii twórczej. Wiadomo bowiem, że niestety bardzo liczny zastęp młodzieży akademickiej musi obok studiów, kilka godzin dziennie ciężko, za skromnym nieraz wynagrodzeniem, pracować na kawałek chleba. To też na gorzką zakrawa ironię zarzut, że właśnie ona zalega tłumnie kina, kabarety i nocne lokale.

Daleki jestem od schlabiania komukolwiek, a więc i młodzieży. Sądzę jednak, że wypowiadałem w tej chwili zdanie przeważającej większości społeczeństwa, że Bogu należy gorąco dziękować za młodzież, która wyraźnie odcina się od gangreny powojennej i pragnie osuszyć bagna moralne, aby nie zatrzymały duszy narodu.

Stając w obronie czci akademika poznańskiego, spełniam tylko swój obowiązek duszpasterski, nic więcej.

X. Józef Prądyński.

Solidarność wobec Niemców

Protest Warszawy

Prasa berlińska notuje skrzętnie wszystkie manifestacje, jakie się odbyły w Polsce z powodu napaści Niemców na artystów polskich w Opolu. Sprawozdania te, nacechowane irytacją, kończą się zwykle uwagą, że demonstracje polskie nie były uzasadnione, skoro władze lokalne w Opolu i koła rządowe uczyniły wszystko, aby ukarać winnych i dać Polsce odpowiednie zadośćuczynienie.

Z pośród telegramów, nadsyłanych do pism berlińskich z opisem manifestacji w Polsce, nie wszystkie są zgodne z prawdą.

Jako znamienity przykład tendencyjnie fałszywego przedstawienia rzeczy przytoczymy telegram, nadesłany redakcji „Deutsche Tageszeitung” z Poznania, zawierający kłamliwą wiadomość, że studenci rozbili tablicę konsulatni niemieckiego i zdemolowali częściowo wnętrza Domu Ewangelickiego.

Ze szczególnym jednak niezadowoleniem przyjęła prasa niemiecka manifestację w Warszawie, podkreślając, że uczestniczyli w niej nie tylko żywioty obozu narodowego, ale nawet sfery, zbliżone do rządu.

Istotnie protest Warszawy był imponujący swoją powszechnością, soli-

darnością i siłą. Jeżeli w pewnych kołach warszawskiego społeczeństwa, poza obozem narodowym, wyczuwało się niekiedy nie dość czuły rezonans na niektóre ważne zagadnienia, dotyczące stosunków polsko-niemieckich, jeżeli nie ujmowano ich z tem zrozumieniem, co w dzielnicach zachodnich — to piątkowa manifestacja stolicy była jakby wyrównaniem dawnych zaległości. Postawa całego kraju wobec gwałtów i uroszczeń zachodniego sąsiada jest jednolita i poziom jej wszędzie równy.

Opinii tej jednak nie jest w stanie zmienić jedyny zgrzyt, jakim było wystąpienie organu B. B. S. — warszawskiego „Przedświtu”, który podawszy zupełnie fałszywą wiadomość o rzekomym rozbiciu przez studentów w Poznaniu tablicy na „zborze ewangelickim” (?), wysnuł z niej szereg brutalnych napaści na „szowinizm” polski. „Przedświtowi” nie zazdrościmy tej roli.

Wracając do solidarności społeczeństwa polskiego wobec Niemców, stwierdzamy raz jeszcze z zadowoleniem jej istnienie. Chodzi jednakowoż o to, by się nie skończyło na solidarności tylko uczucia.

Plan Dawesa i jego funkcjonowanie

Pod koniec czwartego roku istnienia i wykonywania planu Dawesa wystąpił rząd niemiecki z wnioskiem obniżenia przewidzianych przez ten plan rocznych spłat reparacyjnych. Plan Dawesa był ostatnim etapem w dotychczasowym rozwoju zagadnienia odszkodowań wojennych.

Wadą jego, przeszkadzającą mu stać się ostatecznym zakończeniem między państwowej dyskusji o odszkodowaniach wojennych jest nieustalenie ogólnej sumy odszkodowań wojennych.

Powodem usunięcia się zarówno gen. Dawesa, jak i drugiego eksperta komisji odszkodowań, Anglika Mac Kenna od rozpatrywania tego zagadnienia były zarówno rozbieżności w poglądach na tę sprawę wśród rządów państw sprzymierzonych, brak rzeczywistej możliwości uzgodnienia sumy tej z Niemcami, oraz tendencje rządów państw sprzymierzonych do połączenia zagadnienia odszkodowań wojennych z zagadnieniem ich zobowiązań wobec Stanów Zjednoczonych.

Rok 1928/1929, czwarty rok wykonywania planu Dawesa, miał być rokiem normalnym, w którym rozpocząć się miały stałe spłaty roczne w wysokości minimalnie 2,5 miljarda mk. zł., powiększane co rok, w zależności od rozwoju dobrobytu w Niemczech.

Przyjęcie przez Niemców planu gen. Dawesa poprzedziło długi szereg ultimatywnych żądań państw sprzymierzonych, oraz niemieckich kontrproponcji. Dopiero zajęcie Zagłębia Ruhry przekonało Niemców o konieczności spłacania odszkodowań i przyczyniło się do uroczystego przyjęcia przez nie planu Dawesa, jako jedynej podstawy regulującej wysokość rocznych spłat reparacyjnych. W marcu 1924, na posiedzeniu komisji odszkodowawczej oświadczył gen. Dawes, że „bez zajęcia Zagłębia Ruhry postanowienia komisji odszkodowań pozostawałyby nadal bez wykonania”. W ten sposób bezstronny i do brze poinformowany mąż stanu stwierdził, że przyczyna uchylania się Niemców od wykonywania postanowień komisji odszkodowań, leży nie w niemożności płacenia, lecz w zasadniczej niechęci Niemiec do ponoszenia tych ciężarów.

Złożone w kwietniu 1924 r. sprawozdanie gen. Dawesa i Mac Kenna podkreśla, że w chwili rzekomej niezdolności do uskutecznienia jakichkolwiek spłat reparacyjnych, znalazły Niemcy olbrzymie środki pieniężne na luksusowe budowle, bogate, przerastające potrzeby kraju inwestycje i że czyniły to z niesłychaną rozrzutnością.

Plan Dawesa oparty jest na nakazie zachowania niezmiennego kursu marki niemieckiej. Podstawowy ten warunek spełnia plan Dawesa przez działalność, powołanego przezeń do życia, „komitetu przekazowego” (Comité des Transferts), który przekazywanie zagranicę sum reparacyjnych uskutecznia w sposób i w czasie gwarantującym niewzruszalność kursu marki niemieckiej. Warunek ten w wysokim stopniu korzystny dla interesów ekonomicznych Niemiec, sprawia państwom sprzymierzonym (zwłaszcza Francji) znaczne trudności, gdyż czyni

czas i wysokość sum przekazywanych tym państwom, zależnymi od każdorazowego obiegu pieniądza niemieckiego na rynkach giełdowych zagranicą i od wpływu tej cyrkulacji na kształtowanie się kursu marki niemieckiej.

Według planu Dawesa odszkodowania mają być płacone nie z substancji majątkowej, lecz z części nadwyżki dochodów społecznych nad wydatkami. Źródłem tych nadwyżek są: nadwyżki dochodu b. kolei państwowych (obecnie tow. akcyjne, z kapit. 26 miliardów mk.) — ok. 660 milionów rocznie, przemysł niemiecki — ok. 300 milionów rocznie, oraz nadwyżki budżetowe — ok. 1540 milionów mk. zł. rocznie.

Uznana w swoim czasie również i przez Niemcy, zasada planu Dawesa jest stwierdzenie, że potrzeby wewnętrzne Niemiec nie mają pierwszeństwa przed odszkodowaniami i że pierwszą pozycją wydatków budżetowych muszą być właśnie odszkodowania.

Nie znaczy to jednak, aby plan Dawesa dążył do spauperyzowania (materiałnego zniszczenia) kraju, gdyż wysokość rocznych spłat ustalona została po dokładnym zbadaniu zdolności płatniczej Niemiec, a sumy ustalone wynoszą wprawdzie znaczną część, ale tylko część czystego dochodu społecznego Niemiec, t. j. dochodu społecznego, pomniejszonego o konieczne, kulturalnemu poziomowi kraju odpowiadające wydatki.

Poruszona ostatnio przez dr. Schachta sprawa utraty przez Niemcy części terytorjum górno-śląskiego, nie jest, jak wiadomo, argumentem wygrywanym przez Niemcy poraz pierwszy.

W marcu 1921 r. rząd niemiecki, proponując ustalenie ogólnej kwoty odszkodowań na 30 miliardów mk. zł., uzależnił swą propozycję od zgody państw sprzymierzonych na pozostawienie całego obszaru górno-śląskiego przy Niemcach.

W maju tegoż roku, po szeregu sankcyj karnych, zastosowanych przez państwa sprzymierzone celem zmuszenia Niemców do uskutecznienia spłat reparacyjnych, wniosł rząd niemiecki nową propozycję podwyższenia ogólnej sumy odszkodowań do 50 miliardów mk. zł., uzależniając ją również od pozostawienia obszaru górno-śląskiego całkowicie w granicach Rzeszy.

Chęć uwolnienia się od ponoszenia ciężarów odszkodowawczych motywują Niemcy, podobnie jak czyniły przez 7 lat po ukończeniu wojny, argumentem niezdolności płatniczej. Charakterystycznym jest, że właśnie w tej chwili nastąpiło wstrzymanie funduszy na dalszą działalność komisji ankietowej pod przewodnictwem b. min. dr. Dernburga, powołanej w swoim czasie przez rząd niemiecki, celem stwierdzenia wysokości dochodu i majątku społecznego w Niemczech. — Słusznie powstaje przypuszczenie, że nawet i ta komisja stwierdziłaby ponad wszelką wątpliwość, zdolność Niemiec do dalszego wykonywania planu Dawesa. Głosy prasy francuskiej, wskazujące na chęć rozbitego pogorszenia stanu Banku Rzeszy przez nieuzasadnione obniżenie w styczniu r. b. stopy bankowej do 6 i pół procent a zbyt późne jej podwyższenie — są również ciekawym przyczynkiem do

zbadań dróg, któremi chadza niemiecka „eiserne Wille” nieplacenia wogóle odszkodowań.

Gra o wielką sumę! Odszkodowania reparacyjne obliczane są na kwotę ponad 100 miliardów mk. zł., a więc około 30 proc. ogólnej wartości obecnego majątku społecznego Niemiec. Suma ta jest jednak tylko odszkodowaniem rzeczywistych szkód materialnych, poniesionych przez państwa sprzymierzone wskutek działań wojennych.

Dwa lata przed wyżej wspomnianymi propozycjami niemieckimi, łączącymi sprawę odszkodowań ze sprawą pozostawienia Górno-Śląska w granicach państwa niemieckiego, przed ujawnieniem korzystnych dla Niemców nastrojów w rządach: angielskim, włoskim, amerykańskim, Niemcy same, w roku 1919, dn. 29 maja, notą Brockdorffa - Rantzau'a, proponowały ustalenie ogólnej sumy odszkodowań wojennych na 100 miliardów mk. zł.

Międzysojusznicza komisja odszkodowań proponowała w dn. 27. 4. 1921 r. ustalenie tej sumy na 132 miliardy mk. zł. Około 40 procent tej ostatniej sumy — to zadłużenie państw sojuszników wobec Stanów Zjedn. Am. Półn.

Opierając się na materiale statystycznym, zebranym przez najpoważniejszych niemieckich ekonomistów (Helferich, Steinmann, Bucher i in.), czystą wartość niemieckiego majątku społecznego można określić sumą nie niższą, niż 350 miliardów mk. zł.

P. Drzewiecki, w cennej pracy „Podstawy prosperacji St. Zj. A. P.”, określa stosunek dochodu społecznego do majątku w Niemczech na 16 proc. (Polska 13 proc., Ameryka 14 proc.). Obliczony według tych norm dochód społeczny Niemiec, wynosiłby około 56 miliardów złotych marek rocznie. — Według szacunku niemieckiego „centralnego związku

wielkiego przemysłu”, dochód społeczny Niemiec oceniony został na kwotę 43 do 48 miliardów mk. rocznie.

Przyjmijmy za podstawę dalszych rozważań kwotę 45 miliardów mk. zł. Obciążenie publiczne (podatki, opłaty i daniny państwowe, krajowe i komunalne itd.) wynosi według obliczeń niemieckich ekonomistów od 28 do 30 proc. dochodu społecznego (w Polsce od 17 do 20 proc.). Wydatki na wyżywienie (wspomniana wyżej broszura p. Drzewieckiego) — 500 fr. zł. na głowę (w Polsce — 230 fr. zł.), pochłaniają 50 proc. dochodu społecznego (w Polsce — 70 proc.).

Pozostaje nadwyżka dochodu społecznego (20 proc. do 22 proc.) w kwocie 9—9,9 miliardów mk. rocznie.

Z tej sumy pokryć należy procent od kapitałów obcych (krajowych i zagranicznych) w przemyśle, handlu i rolnictwie niemieckim inwestowanych (ok. 4 do 5 miliardów), oraz 2,5 do 3 miliardów rocznie spłat odszkodowawczych, przewidzianych planem Dawesa.

Obydwie te propozycje według bardzo ostrożnego rachunku nie wyczerpują, jak widać, całkowitej nadwyżki niemieckiego dochodu społecznego. Oszczędności w sumie 2 miliardów mk. zł. rocznie powiększać mogą majątek społeczny Niemiec.

Ten powolny wzrost wartości majątku społecznego Niemiec nie sprzyja wprawdzie realizacji planów niemieckich zapanowania nad Europą, lecz, jak to słusznie podkreślił gen. Dawes, spłata odszkodowań wojennych jest naczelnym obowiązkiem Niemiec.

Nie do pomyślenia byłby bowiem stan, w którym państwa sprzymierzone zgodziłyby się na swój nieunikniony upadek ekonomiczny, a co za tem idzie i polityczny, i to jedynie w celu zapewnienia Niemcom najkorzystniejszych warunków szybkiego rozwoju.

Nowe władze Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich

Kandydatura Boya-Zeleńskiego na prezesa przepadła

Warszawa, 6. 5. (Tel. wł.) Wczoraj odbyło się walne zebranie Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich w Warszawie w 10-lecie istnienia towarzystwa, noszącego charakter wybitnie zawodowy, unikającego świadomie wszelkich kwestyj politycznych, a jednoczącego w sobie wszystkie odłamy myśli politycznej.

Na wczorajszym zebraniu „sanacja” dokonała szturm, aby opanować zarząd. Wystawiła ona samodzielnie partyjną listę, na której figurowali wyłącznie jej zwolennicy, gdy druga lista mieszana obejmowała wszystkie ugrupowania. „Sanacja” wysunęła na prezesa Boya-Zeleńskiego, który przepadł, uzyskawszy 43 głosy, gdy zeszłoroczny prezes Giełżyński (masoneria prorządowa „Epoka”) otrzymał 76 głosów.

Poza tem weszli do zarządu Boski

(„Robotnik”), Grzegorzcyk („Rzeczpospolita”), tudzież Augustyński („Express”), Kempinski („Kurjer Warszawski”), Koźmiński („Głos Prawdy”), Fryling („Kurjer Polski”), Natanson („ABC”), Nowakowski („Naprzód”), Pilarz („Kurjer Poranny”), Pollak („Express”), Przysiecki („Kurjer Warszawski”), Wapniarski („ABC”).

Do komisji rewizyjnej wybrano Lisakowskiego, Lewestama („Dzień Polski”) i Magnuskiego („Kurjer Poranny”).

Do sądu koleżeńkiego weszli: Koskowski („Kurjer Warszawski”), Raczkowski („Gazeta Warszawska”), Posner („Robotnik”). Pp. Pilarz i Magnuski („Kurjer Poranny”) oraz Koźmiński („Głos Prawdy”) rzekli się wyborem, wobec czego dalszy ciąg zebrania odbędzie się w czwartek.

O zupełny zakaz emigracji do Stanów Zjednoczonych

Londyn, 6. 5. (AW.) Z Nowego Jorku donoszą, iż przewodniczący komitetu emigracyjnego Johnson oświadczył w jednej ze swoich mów w parlamencie St. Zjednoczonych, iż emigracja do Ameryki musi ustać. Należy wprowadzić zakaz emigracyjny ze względu na to, iż napływ robotników z krajów europejskich może wpłynąć poważnie na zaostrzenie się walk socjalnych.

Johnson twierdzi, iż podczas swej podróży po St. Zjednoczonych przekonał się, iż emigracja nie może być w dalszym ciągu tolerowana. Zakaz emigracji zmniejszy bezrobocie. Do Ameryki przybywać będą mogli jedynie najbliżsi krewni, zamieszkujących już obecnie na terenie St. Zjednoczonych emigrantów.

Szkodzenie pożytecznej instytucji

Z Krotoszyna donoszą nam, że na ostatnim zebraniu powziął zarząd Polskiego Czerwonego Krzyża na wniosek starosty p. Krykiewicza, z poparciem prezeski p. doktorowej Krzywańskiej, większość głosów uchwalił, by dotąd nieustalona kwota przekazana została na znany fundusz do dyspozycji marszałka Piłsudskiego — ze składek członkowskich. Uczyniono to mimo sprzeciwu mniejszości, opartego na statucie, że fundusze Polskiego Czerwonego Krzyża mogą być zużyte tylko na cele sanitarne

i humanitarne. Takie postępowanie jest nie tylko niezgodne ze statutem, ale oznacza ponadto wnoszenie polityki do Polskiego Czerwonego Krzyża i przeto szkodzenie tej tak pożytecznej instytucji społecznej. Członkowie Polskiego Czerwonego Krzyża płacą składki i ludność daje na jego rzecz datki jedynie na to, by były zużyte na cele statutu przewidziane.

KREM MYDŁO
BELLONA

LAB. WACŁAW KREMERY WARSZAWA, MODOWA 21

TYSIĄCE KOBIET
używa codziennie kremu
FASCINATA

Grype, kaszel i bronchit uleczysz systematycznie pićm szczawnikowych kruszców Józefina i Stefan. Choroby żołądka i przemiany materii uleczysz pićm szczawnikowych kruszców Magdalena i Wanda.

Wielkie trzęsienie ziemi w Turkiestanie

Liczba zabitych wynosi kilka tysięcy

Londyn, 6. 4. (Radio wł.) Trzęsienie ziemi w Turkiestanie wyrządziło olbrzymie szkody. Szereg wsi i miasteczek jest zupełnie zrujnowanych

z ziemią. Liczba zabitych w jednym tylko miasteczku wynosi 1000. Ogólna liczba zabitych wynosi prawdopodobnie kilka tysięcy.

135 tysięcy robotników strajkuje w Indjach

Krwawe rozruchy w Bombaju

Londyn, 6. 5. (AW) Z Indji donoszą, iż strajk 130 tysięcy robotników włókienniczych uległ poważnemu zaostrzeniu. Wczoraj odbyły się rokowania robotników z właścicielami fabryk, nie doprowadziły jednak do żadnego rezultatu i zostały zerwane. Przedewszystkiem pracodawcy odmówili przyjęcia z powrotem wydolonych 6 tysięcy robotników stałych.

Wobec groźnej postawy strajkujących oddziały wojskowe obsadziły fabryki, broniąc ich przed ewentualnym zniszczeniem. Z powodu obawy rozruchów zarządzone ostre pogotowie.

Londyn, 6. 4. (Radio wł.) Liczba zabitych w czasie zaburzeń strajkowych w Bombaju wynosi 21, nadto jest 200 rannych.

Nowy nieudany zamach na Callesa

Dokonano go w czasie bankietu na cześć meksykańskiego ministra wojny

Londyn, 6. 5. (PAT), (Reuter) Według depesz, jakie nadeszły do Nogales, w Hermosillo (stolica stanu Sonora, Meksyk) dokonano zamachu na meksykańskiego ministra wojny, Callesa. Podczas bankietu, wydanego na cześć Callesa, pewien młody człowiek

syn b. gubernatora stanu Sonora, poślubił parę kroków ku Callesowi, zupełnie tak, jakby go miał uścisnąć, trzymał jednak przytem nóż w ręku. Znajdujący się tuż obok oficer rozbroił napastnika, poczem, po usunięciu go, bankiet trwał w dalszym ciągu.

Nowe antypolskie orędzie „Stahlhelmu”

Berlin, 6. 5. (PAT). Zorganizowany wskutek zakazu ze strony senatu gdańskiego w Królewcu kongres „Stahlhelmu”, rozpoczął swe obrady w sobotę. W kongresie biorą udział delegacje i grupy „Stahlhelmu” z całej Rzeszy. — Najliczniej reprezentowane są organizacje „Stahlhelmu” z Prus Wschodnich i Pomorza. Manifestacje rozpoczęły się wielkim apelem, połączonym z nabożeństwem polowym i przemówieniami przywódców, poczem odczytano rezolucję, przyjętą przez związek „Stahlhelmu” na posiedzeniu sobotnim.

Rezolucja ta, według relacji „Tel. Union”, brzmi następująco:

„Zakaz odbycia kongresu „Stahlhelmu” w Gdańsku nie pozwolił wielu towarzyszących zapoznać się bliżej z tem pięknym starym miastem i z walką, jaką ono prowadzi przeciw żywiołowi polskiemu. Dla „Stahlhelmu” jednak i dla wschodnich Niemiec wogóle zakaz ten okazał się korzystny, wyjaśnia on bowiem sytuację i dowodzi zarazem, jak głęboko stacza się żywioł niemiecki, jeżeli kierownictwo powierza się czynnikom nie niemieckim.

W naszej manifestacji położyliśmy główny nacisk obecnie na Królewca a to w tym celu, aby przy coraz bardziej zaostrzającym się niebezpieczeń-

stwie, wynikającym z położenia o charakterze wyspowym Prus Wschodnich dać wyraz naszej woli, że pragniemy pod wszelkimi warunkami zachować tę prowincję przy Rzeszy. Będzie to możliwe tylko wówczas, jeśli korytarz nad Wisłą, odstępiony wbrew woli jego mieszkańców, zostanie napowrót oddany i jeśli w ten sposób zostanie przywrócony zwarty charakter obszaru pruskiego. To jest sens naszych dążeń. Wystrachu i Sprottau, wzdłuż całej tej linii, którą dyktat pokojowy nakreślił w samym środku Prus jako granicę kraju.

Ale Polska nie uznaje i tej granicy i chce ją rozszerzyć w obu kierunkach przez zagarnięcie obszaru niemieckiego. Jeśli plan się powiodł, wówczas Niemcy utracą możność wyżywienia się z własnej gleby, a temsamem podstawę swej wolności. Oświadczamy więc, że będziemy się bronili. Polska posiada już zbyt wiele ziemi, a ciężko uciskane jej narody wołają głośno o wolność. Łącząc się z niemi i jęczącymi w niewoli polskiej Niemcami, żądamy i my ze swej strony odszkodowania za to, co wyrządził dyktat wersalski”.

Uroczyste poświęcenie nowego gmachu województwa śląskiego

Prezydent Rzplitej w Katowicach

Katowice, 6. 5. (PAT). Wczoraj odbyło się w Katowicach uroczyste poświęcenie nowego gmachu województwa śląskiego. W uroczystości tej wziął udział Prezydent Rzeczypospolitej, który przyjechał rano specjalnym pociągiem do Sosnowca, gdzie go powitał woj. Grażyński, dowódca O. K. gen. Wróblewski i inni przedstawiciele

O godz. 8-ej rano zjechał pociąg, wiozący Prezydenta na dworzec katowicki, gdzie ustawili się kompanja honorowa 73 pułku piechoty z orkiestrą i sztandarem. Przy dźwiękach hymnu narodowego wysiadł Prezydent z wagonu salowego w towarzystwie ministrów Składowskiego i Kwiatkowskiego oraz świty. Na dworcu powitał Pana Prezydenta 1-szy burmistrz miasta Katowic dr. Kocur, poczem Prezydent przeszedł przed frontem kompanji honorowej i po przywitaniu się z przedstawicielami władz cywilnych i wojskowych oraz przedstawicielami ciężkiego przemysłu i organizacji społecznych udał się do willi wojewody. Przed dworcem, ozdobionym zieloną i sztandarami o barwach narodowych, zebrały się związki i organizacje ze sztandarami, młodzież szkolna, harcerze i liczna publiczność. U wojewody Prezydent Rzeczypospolitej spożył śniadanie w ścisłym gronie. O

godz. 9-tej rano udał się Prezydent wraz z otoczeniem do kościoła św. Piotra i Pawła przejeżdżając ulicami wspaniale udekorowanymi. Po obu stronach ulic, któremi przejeżdżał Prezydent Rzeczypospolitej, ustawili się szpalery młodzieży oraz rzesze publiczności. Przed kościołem oczekiwały Prezydenta oddziały wojska, policji, powstańców i przysposobienia wojskowego oraz tłumy publiczności. Nabożeństwo celebrował J. Em. ks. biskup Lisiecki w asyście licznych duchowieństwa. W czasie nabożeństwa chór katedralny wykonał szereg pieśni kościelnych.

Po nabożeństwie wrócił Prezydent z powrotem do willi wojewody, skąd o godz. 11-tej udał się do nowego gmachu województwa i Sejmu Śląskiego.

Uroczystość poświęcenia gmachu.

Przed gmachem ustawili się kompanje honorowe wojska i policji, powstańców, straż ogniowa, harcerze, przysposobienie wojskowe, młodzież szkolna, kolejarze oraz publiczność, która zapelniała obszerny plac przed gmachem. Prezydent zasiadł na podwyższeniu przed gmachem województwa, mając obok siebie po prawej ręce ministrów Składowskiego i Kwiatkowskiego, po lewej zaś wojewodę.

Naprzeciw zajął miejsce ks. biskup Lisiecki w otoczeniu duchowieństwa w szatach pontyfikalnych. Chór „Echo” odśpiewał „Gaude mater Polonia”, poczem ks. biskup Lisiecki dokonał poświęcenia gmachu i wygłosił przemówienie. Ks. biskup oświadczył m. in.:

„Wznosi się przed nami budynek wielki, piękny i wspaniały, jako symbol i znak zewnętrzny nierozdzielnej polączenia tej części prastarej dzielnicy piastowskiej Polski, z jej macierzą. Gmach ten, dźwigany wola najczystszych ludzi Śląska, ludu śląskiego, który chciał tego i pragnął tego, aby ten budynek był właśnie tak wielki, tak wspaniały i tak piękny na znak, że tak samo wielkiem i wielkiem jeszcze jest jego przywiązanie do Macierzy, na znak, jak gorąco kocha ten lud, tę ziemię swą rodzinną i Macierz swą całą”.

Z kolei przemówił wojewoda Grażyński, wreszcie naczelnik wojewódzkiego wydziału robót publicznych Zawadowski odczytał akt erekcyjny i przemówił imieniem komitetu budowy. Następnie wręczył p. Prezydentowi klucz od gmachu, a wojewodzie chleb i sól, oraz również klucze od gmachu. Prezydent podpisał akt erekcyjny, a po nim złożyli swe podpisy również obecni ministrowie, wojewoda, ks. biskup Lisiecki i inni. Po zamknięciu aktu erekcyjnego w srebrnej puszcze zamurowano go w ścianie gmachu, poczem Prezydent srebrną kielnią pierwszy nałożył wapno na pamiątkowym kamieniu.

Dekoracja pracowników społecznych

Następnie Prezydent ze świtą i przedstawicielami władz zwiedził nowopowświęcony gmach województwa, a o godz. 12-tej udał się do sali recepcyjnej, gdzie zebrało się 240 osób, które otrzymały odznaczenia za pracę narodową i społeczną.

Przy tej okazji Prezydent wygłosił przemówienie, w którym m. in. oświadczył:

Przemówienie Prezydenta

„Żadna siła, jawna czy ukryta, nie była w stanie ani w przeszłości ani w teraźniejszości złamać hartu i siły narodowej ludności śląskiej. Z niezwykłym bohaterstwem, bez pomocy z zewnątrz, cały Śląsk polski zawsze i wytrwale bronił swej duszy i swej godności polskiej, zawsze stał, jako siła zorganizowana i niezłomna, na straży swego narodowego prawa. Były chwile w przeszłości Śląska bardzo ciężkie, bardzo bolesne, a niepewność losów i przyszłości wymagała wówczas od was nie tylko odwagi śmierci, ale i wiary i jedności Polski, ale i sto-krotnie większej odwagi życia, odwagi cywilnej, siły hartu i bezinteresownego poświęcenia się. Jeżeli dzisiejsze uroczystości śląskie odbiją się echem radości w całej Polsce, jeżeli razem możemy stanowić jedną wielką rodzinę, która mimo różnych nieraz zapatrzywań na poszczególne zadania państwa, żyje jednym celem, którym jest pokojowy rozrost potęgi i dobrobytu całego państwa i wszystkich jego obywateli — to zasługa społeczeństwa śląskiego, zasługa jego zdecydowanej woli, jego poświęcenia i zdolności organizacyjnej jest fakt dziejowy, iż nie na drodze przemocy, lecz na drodze prawa stanowimy dziś jedno własne polskie państwo”.

Z polecenia Prezydenta aktu dekoracji dokonał wojewoda, poczem udekorowani przechodzili do salonu wojewody, gdzie składali Prezydentowi podziękowania.

Grupę odznaczonych artystów katowickiego teatru przyjął Pan Prezydent szczególnie serdecznie, wyrażając współczucie dla pobitego w Opolu zespołu operowego; również i minister Kwiatkowski wyraził swoje ubolewanie z tego powodu.

Z gmachu województwa Prezydent Rzeczypospolitej odjechał do willi wojewody, gdzie przyjął wizytę ks. biskupa Lisieckiego, a o godz. 13.15 wyjechał do „Koła towarzyskiego” na śniadanie, wydane na jego cześć przez magistrat m. Katowic.

Kurs złotego. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 8,93, w Gdańsku na Warszawę 8,94 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach — 211,61 zł, gotówką — 210,58 zł; za 100 guld. gd. w dewizach — 172,09 zł, gotówką — 172,35 zł.

Poznańska giełda pieniężna

Poznań, 6 maja 1929.

Przebieg dzisiejszego zebrań giełdowego miał nieco słabszą tendencję.

Z pap. procent. poniosła dalszą stratę poz. konwers., która oddawano po 51 proc. natomiast mocniej kształtowała się premj. dolarowa, notując 69—72, — w placeniu. Mniejsza ilość poz. inwestycyjnej handlowano po 102, — bez kwalifikacji do notowania. Z papierów lokacyjnych były nieco słabsze 8 proc. listy dolarowe ziemskie, które oddawano po 94—93 1/2 proc. (przy dewizie 8,90). 8 proc. oblig. m. Poznania mają niezmienny kurs 92 proc. w placeniu. 6 proc. listy tytnie mają zniżkową tendencję, gdyż handlowano je po 27,50 bez notowania.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych robiono transakcje Bankiem Polskim po 164, — oddawano Bank Związku po 78,50 i Cegielskiego po 40, —

Cedula urzędowa z dnia 6 maja 1929 r.

Papiery procentowe:

(Kurs w procentach nominatu)
5% Pożyczka konwersyjna 51% O.
8% oblig. m. Poznania z 1927 r. 92% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 94—93 1/2% O.

(Kurs w złotych)
5% Pożyczka premj. seria II 69—72, — P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 164, — +
Bank Zw. Spółek Zarobk. I em. zł. 78,50 O.

Akcje przemysłowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Cegielski H. I em. zł. 40, — O.
Tendencja: Słaba.

Giełda warszawska

dnia 6 maja 1929 r.

Waluty Gotówka
Dol. Stan. Zjedn. tr. 8,90 sp. 8,92 kup. 8,88

Dewizy

	tr.	000,00	sp.	0,00	kup.	000,00
Belgia	358,60			359,50		357,70
Holandja	043,28			043,39		043,17
Londyn	008,90			008,92		008,88
Nowy Jork	034,85			034,94		034,77
Paryż	026,38			026,45		026,32
Praga	171,78			172,21		171,35
Szwajcaria	238,33			238,93		237,73
Sztokholm	125,25			125,66		124,94
Wiedeń	046,74			046,86		046,62
Włochy						

Papiery państwowe i obligacje

4% poz. inwst.	000,00	1,350	103,00
5% poz. premj. dol.	073,50	074,75	074,00
5% poz. konw.	000,00	000,00	067,00
6% poz. dol.	000,00	084,50	084,40
10% poz. konw.	000,00	0,00	102,50
5% poz. kol. konw.	000,00	000,00	089,00

Akcje w złotych:

Bank Polski	166,00—165,25
Bank Dyskontowy	000,00—122,00
Bank Handlowy	00,00—121,00
Bank Zw. Sp. Zarobk.	00,00—78,50
W. T. F. Cukru	00,00—32,75
W. T. Węgla	000,00—068,00
Cegielski	000,00—37,00
Modrzejew	00,00—22,50
Ostrowieckie Zakłady	000,00—088,00
Rudziński	00,00—40,40

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg

realizacja za 100 kg

Berlin, dnia 6 maja 1929

Pszonica marchijska	223,00—225,00
maj	235,75—235,50
lipiec	242,00—241,00
wrzesień	244,50—243,50
Tendencja dla pszenicy mocna.	
Zyto marchijskie	203,00—205,00
maj	000,00—214,50
lipiec	221,50—220,75
wrzesień	223,50—222,50
Tendencja dla żyta słaba.	
Jęczmień browarny	218,00—230,00
Jęczmień Pastewny i przemysłowy	192,00—202,00
Tendencja dla jęczmienia spokojna.	
Owies marchijski	199,00—205,00
maj	206,75—206,00
lipiec	000,00—218,25
wrzesień	214,75—214,00

Kukurydza loco

Berlin

Tendencja dla kukurydzy spokojna.

Mąka pszenna

Tendencja mocna.

Mąka żytnia

Tendencja spokojna.

Otreby pszenne

Otreby żytnie

Groch Victoria

Groch ładni polny

Groch pastewny

Peluszka

Bób polny

Wyka

Lubin niebieski

Lubin żółty

Seradela nowa

Makuch rzepakowy

Makuch lniany

Wytloki suszone

Srót Soja

Płatki ziemniaczane

Ziemniaki białe

Ziemniaki czerwone

Ziemniaki żółte

Ziemniaki fabryczne za 1%

mączki

Notowania złotego w Berlinie

z dnia 6 maja 1929

Wyplaty na Warszawę 47,15—47,35

Noty wielkie: 47,025—47,425

Noty male: 46,975—47,975

Zjazd rady dzielnicowej „Sokoła”

Uczczenie pamięci marszałka Focha — Płomienny protest przeciw gwałtom niemieckim w Opolu — Sprawozdania z czynności — Przygotowania do Zlotu Wszechsłowiańskiego w Poznaniu — Ostatni apel sokolej wiedzy

W niedzielę, odbył się w sali rady miejskiej ten doroczny zjazd, poprzedzony nabożeństwem w kościele farym, przyczem mszę św. odprawił kapelan Sokoła Dziej. Wlkp. ks. prał. Prądzyński i przemówił w podniosłych słowach od ołtarza. Po nabożeństwie, pod sztandarami udali się uczestnicy zjazdu do ratusza.

Na wstępie prezes Przewodnictwa drh. red. Wolski, poświęcił gorące wspomnienie pogromcy Niemców ś. p. marsz. Ferdynanda Focha. Przemówienia tego wysłuchano stojąc.

Następnie członek Przewodn. drh. red. Herniczek, piętnując gwałty Niemców na naszych rodakach, artystach sceny polskiej w Opolu, wskazał na tradycyjne stanowisko Sokoła w walce z Niemcami oraz na obowiązek jak najostrzejszego zaprotestowania przeciw gwałtom, oraz przedłożył przyjętą burzą żywiołowych oklasków rezolucję następującej treści:

„Barbarzyńska napaść Niemców w Opolu na artystów polskich z Katowic i poranienie kilkunastu członków zespołu aktorskiego przez podjudzony specjalnie tłum przy biernym zachowaniu się miejscowych władz bezpieczeństwa publicznego — stanowi jedno z ogniw niezmiernego łańcucha brutalnego terroru, oraz dzikiej buty, która zrzuca natychmiast maskę podstępnej kultury i cywilizacji, gdy poczuje swą siłę. Wówczas, jak w Opolu, ujawnia się bez obłonek prawdziwe oblicze pijanego szaleńca, z pod znaku „siła przed prawem” — pangermanizmu.

Znamy jego zakusy, wiemy, iż go dzi wciąż w całość Rzplitej, specjalnie Ziemi Zachodnich. Na ich też strażą stoją niezłomnie sokole zastępy, gotowe w każdej chwili do apelu na zew Macierzy. W imię Jej powagi i godności zebrani w dniu 5 maja 1929 r. Sokoli na posiedzeniu Rady Dzielnicowej Wielkopolskiej w związku z krwawymi orgiami junkrów w Opolu domagają się:

1) solidarnego bojkotu przez całe społeczeństwo wyrobów i gazet niemieckich;

2) zerwania z Niemcami wszelkich stosunków na polu kulturalnym i sportowym aż do chwili otrzymania pełnego zadośćuczynienia.

Ponadto zebrani przesyłają rodakom z za kordonu wyrazy hołdu za ich niezłomny hart ducha i bohaterstwo, oraz artystom opery katowickiej — najszczerze dla ich ofiarnej, a nieustraszonej akcji w służbie narodowej.

Gdy uciszyły się oklaski na znak solidarnego protestu sokolstwa wielkopolskiego, naczelnik związkowy drh. Fazanowicz podkreślił jeszcze, że Sokół wierny tradycji, nie podjął z Niemcami żadnych stosunków sportowych.

Otwierając właściwe obrady, powitał prezes Wolski, wiceprezesa Związku drh. Tyrakowskiego, naczelnika związkowego drh. Fazanowicza, drh. Moskałewskiego, b. wojewodę lubelskiego jako gości. Przez powstanie z miejsc uczczono pamięć zasłużonego sokoła śp. Cyryla Sroczyńskiego, burmistrza m. Wroniek.

Nastąpiły sprawozdania zarządu. Z czynności prezesa zdawał sprawę w wyczerpującym referacie drh. prezes red. Wolski, z czynności sekretarza — drh. dyr. Fellner, ze stanu kasy — skarbnik drh. Kempniński, z czynności naczelnictwa — drh. inż. Suligowski i z działalności Dzielnicowego Wydziału Sokolic — druha Rozmiarkowa. Rok poprzedni był przede wszystkim poświęcony pogłębieniu programowej pracy sokolej, a ponadto uwagę Przewodnictwa pochłaniały przygotowania do Wszechsłowiańskiego Zlotu, który się odbędzie w czasie od 28 czerwca do 1 lipca br. w Poznaniu.

Nad sprawozdaniami wyłoniła się ożywiona dyskusja, w której zabierali głos m. in. drh. drh.: Szurkowski z Leszna, Czarczyński z Poznania, Kochowicz z Piasków, prof. Roskosz z Rogoźna, Kotliński z Leszna, Kaliszewski z Kościana, Jankiewicz, wiceprezes Soborski, Jankiewicz z Leszna, Bytter i Sokołowski, poczem na wniosek drh. Hoffmana im. komisji rewizyjnej udzielono absolutorium Przewodnictwu Dzielnic. W sprawie przygotowania instruktorów i instruktorów sokolic przemawiali naczelnicy: Związku i Dzielnic drh. drh.: Fazanowicz oraz inż. Suligowski, podkreślając wagę i znaczenie wypływające z licznego obesłania tych kursów dla normalnego toku prac sokolic. Przyjęto też rezolucję dotyczącą współpracy z gniazdami żeńskimi.

W dalszym ciągu obrad, dokonano wyborów uzupełniających do Przewodnictwa. Ustępujących przez losowanie druhow: Fellnera, Stońskiego i Kempnińskiego wybrano ponownie przez aklamację. Zatwierdzono kooptowanych: druha Rozmiarkową i Herniczkową oraz druhow — Radzimińskiego i red. Herniczka. Komisja rewizyjna pozostała w składzie dotychczasowym, (druhowie: W. Weselik, Hoffman i Wojciechowski). W skład sądu honorowego wchodzi drh. drh.: poseł Karol Rzepecki, dr. Meissner, dyr. Dziurzyński, Łyczkowska, Jęczkowiak, Kapałczyński i Kłerykowski ze Środy. Następnie przyjęto budżet na r. 1929 zamykający się w sumie 35 000 zł.

Na zakończenie omawiano szczegóły tak bliskiego już Zlotu Wszechsłowiańskiego. Z czynności poszczególnych komisji referowali drh. drh.: prezes Wolski (który podkreślił, że komitet zlotu rozporządza bardzo skromnymi środkami, gdyż na fundusz zlotowy wpłynęło zaledwie 30 000 — zł), Fellner (komisja kwaterekowa), naczelnik inż. Suligowski o przygotowania techniczne. Na zlocie spodziewany jest udział około 1 000 ćwiczących z naszej Dzielnic Wlkp. W ożywionej dyskusji poruszono mnóstwo ciekawych szczegółów, zabierali głos m. in. drh. drh.: Kotliński z Leszna, Roskosz z Rogoźna, Kłerykowski ze Środy, Bol. Kapela, Kapałczyński, Waligóra, Jankiewicz ze Środy, Bytter i Wodniakowski. Obrady zamknięto wśród oklasków i wyrazów uznania dla pracy Przewodnictwa. (k)

Dama pod maską

Kto nią jest zobaczysz od dziś, poniedziałku

w kinie „APOLLO”

Dita Parlo, Arlette Marchal, Henryk George i Włodzimierz Gajdarow. Początek seansów o godz. 4,30, 6,30, 8,30. Przedprzedaż biletów od godz. 11,30 do 1,30. Telefon 11-55. nw 9865/6

Po rewolcie komunistycznej w Berlinie

Warszawa, 6. 5. (AW) Donoszą z Berlina, iż przy likwidacji zamieszek komunistycznych aresztowano 111 osób.

W związku z pogrzebem 23 ofiar krwawej rewolty komunistki uchwalili proklamować strajk generalny na środę 2 po południu.

Stowarzyszenie Byłych Alkoholików

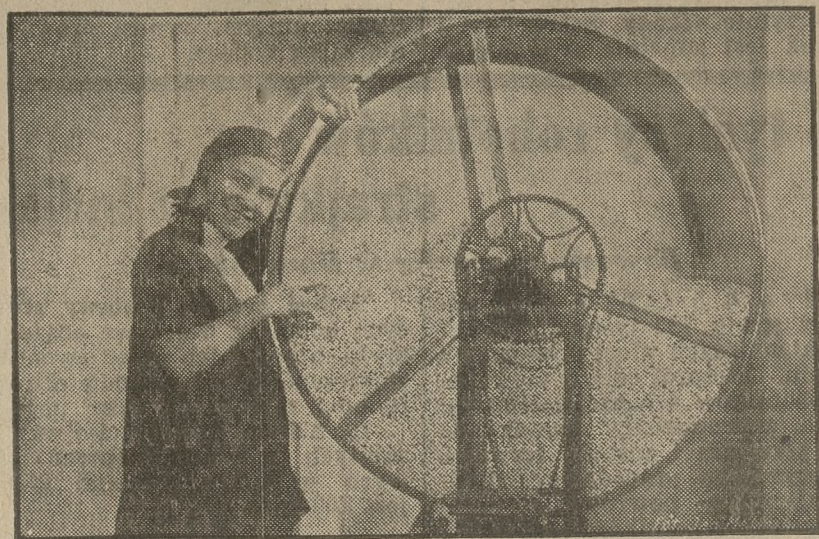
Warszawa, 6. 5. (AW) Władze zalegalizowały statut Stowarzyszenia Byłych Alkoholików, do którego należy około 300 ludzi, którzy zdołali pozbyć się strasznego nalogu. Stowa-

rzyszenie ma na celu propagandę antyalkoholizmu. Wielu z nich zawdzięcza swe wybaczenie Poradni Przeciwalkoholowej „Pogotowie”.

Wystawa sztuki francuskiej w Warszawie

Warszawa, 6. 5. (AW.) Wczoraj odbyło się w ambasadzie francuskiej

TU JEST TWÓJ LOS!

Kup, a wygrasz

w „NADZIEI”

największej i najszcześliwszej Kolekturze Loterii Państw. w kraju

LWÓW, Sykstuska l. 6.

Główna wygrana 750 000 złotych. Co drugi los napewno wygrywa.

Poniżej podajemy wykaz naszych szczęśliwych numerów do wyboru. Losy te rezerwujemy przez kilka dni. Wybrane numery należy wyszczególnić na karcie zamówień.

144 914, 144 524, 88 124, 122 354, 88 467, 88 468, 122 317, 64 939, 122 319, 104 773, 122 193, 144 525, 84 022, 122 179, 144 578, 88 227, 84 140, 122 368, 64 820, 144 611, 84 002, 104 546, 104 004, 88 352, 144 951, 88 181, 144 650, 104 802, 144 992, 88 451, 88 483, 88 360, 144 619, 104 607, 144 941, 104 505, 84 107, 55 130, 104 606, 84 201, 144 602, 88 357, 88 082, 88 475, 55 157, 88 225, 88 353, 84 028, 144 689, 88 173, 88 316, 55 052, 104 907, 84 329, 88 440, 55 005, 104 908, 122 186, 122 185, 144 725, 104 909, 84 349, 88 442, 122 338, 144 827, 88 233, 84 304, 55 062, 88 186, 144 048, 84 249, 144 895, 88 438, 64 845, 84 092, 84 841, 122 248, 144 894, 122 156, 55 186, 144 596, 104 852, 122 432, 64 884, 144 985, 64 844, 122 192, 122 191, 104 990, 84 325, 122 306, 84 065, 104 728, 144 971, 122 002, 104 579, 122 448, 84 360, 122 194, 104 994, 104 512, 84 447, 104 572, 104 670, 104 620, 144 531, 88 492, 55 193, 144 599, 144 988, 84 268, 88 127, 84 106, 144 621, 104 580, 144 713, 55 205, 144 706, 64 986, 144 721, 122 242, 104 926, 88 420, 55 013, 144 815, 122 094, 64 985, 122 241, 144 509, 122 459, 104 863, 84 453, 144 872, 122 430, 104 531, 84 103, 122 393, 144 633, 104 719, 55 222, 104 597, 84 013, 88 085, 104 920, 122 153, 84 044, 84 146, 84 075, 104 521, 122 009, 88 084, 84 389, 84 158, 122 442, 144 867, 104 763, 84 285, 104 603, 84 425, 144 572, 122 155, 104 800, 104 910, 88 309, 144 568, 144 567, 64 838, 144 796, 88 286, 88 130, 144 776, 144 994, 144 576, 88 174, 88 423, 88 175, 64 861, 88 176, 144 844, 104 948, 64 809, 88 215, 144 887, 122 267, 144 762, 55 017, 104 585, 55 048.

Te szczęśliwe numery są tylko u nas do nabycia!

Zamów natychmiast jeden z powyższych losów, a fortuna Ci się uśmiechnie!

Ciągnięcie I-szej klasy już 23 i 24 maja!

Ceny losów: 1/4 zł 10,— 1/2 zł 20,— 1/1 zł 40,—

Wyciąć i wypełnione nadesłać!

Karta zamówień. K. P.

Do „Nadziei”, Lwów, Sykstuska l. 6.

Proszę o przysłanie następujących szczęśliwych Nrów

losów całych po zł 40,—
losów półówek „ zł 20,—
losów ćwiartek „ zł 10,—

Należytość złotych uzyskać po otrzymaniu losów blankietem P. K. O. dołączonym przez firmę do losów. Na wypadek gdyby powyższych numerów już nie było, proszę o nadesłanie innych losów.

Imię i nazwisko

Dokładny adres

(Czytelnie wypełnić!)

nw 9801

przyjęcie popołudniowe z okazji otwarcia wystawy sztuki francuskiej. Obecni byli przedstawiciele rządu, dyplomacji, oraz świata artystycznego i dziennikarskiego.

Budowa wielkich koszar w Nowogródku

Nowogródek, 6. 5. (AW). Rada Miejska w Nowogródku upoważniła magistrat do zaciągnięcia pożyczki i zawarcia umowy z władzami wojskowymi w sprawie budowy w Nowogródku wielkich koszar wojskowych.

Ołbrzymia katastrofa budowlana

Paryż, 6. 5. (PAT) Jak donosi „Chicago Tribune”, w Chicago miała miejsce katastrofa zawalenia się pewnego 3-piętrowego domu. Według dotychczasowych wiadomości, w katastrofie straciło życie 15 robotników. Z pod gruzów zdołano wydostać 18 rannych.

Chłody i deszcze we Włoszech

Rzym, 6. 5. (PAT) Niezwykle chłody i długotrwałe deszcze panują w całych północnych Włoszech, co może fatalnie oddać się na zasiewach. W dolnych Alpach spadły śniegi.

Wspaniałomyślny dar

Londyn, 4. 5. (AW.) W związku ze znanym manifestem króla angielskiego do narodu, w którym król dziękuje mu za okazane serce podczas choroby, jakiś anonimowy ofiarodawca złożył sumę 105 000 funt. szterl. na fundację Edwarda VII, służącą do utrzy-

mania szpitali w Londynie. Ofiarą tą chciał on zmanifestować swe przywiązanie do króla.

KINO RENAISSANCE

DZIŚ
Ramon Novarro i Alicja Terry
w egzotycznym romansie podzwrotnikowym p. t.

Gdzie ulica się kończy

Historia miłości kacyka ludożerców do białej kobiety. Dla urozmaicenia wyświetlany będzie ze śpiewem. Dla młodzieży dozwolone. opw 8569

„SAVOY”

ul. Rzeczypospolitej 9.

Nowo otworzona:

ZŁOTA SALA

Najwytworniejszy Kabaret-Dancing

nw 1068

XII. Związkowy zjazd

delegatów Stowarzyszeń Młodzieży
Polskiej.

Zjazd zajął ks. prał. Prądzyński, poczem wybrano prezydium i przystąpiono do sprawozdania z działalności związku za rok 1928; zdawali je kolejno ks. prał. Prądzyński, ks. Jarosz oraz p. Bujakiewicz. Z tych referatów dowiedzieliśmy się, że do związku należy 374 stowarzyszeń lokalnych, pracujących po wsiach, miastach oraz miasteczkach i liczących 17 087 członków. Intensywną pracę charakteryzuje chociażby fakt, iż posiedzeń zarządów było ogółem 4265. Akcję oświatową i wychowawczą przedstawiać można również liczbami; więc — zebrań plenarnych było 4998, wykładów — 3295, deklamacji 2666, własne biblioteki posiada 180 stowarzyszeń z łączną liczbą 15 855 tomów. Dla ułatwienia pracy podzielony jest teren związku na 18 obwodów. Związek posiada 2 pisma organizacyjne „Przyjaciel Młodzieży” oraz „Młody Hufiec”, wychodzące w nakładzie 12 000 egzemplarzy miesięcznie. Związek urządził poza tem wystawę, na której zgromadzono 1300 eksponatów. Około 150 stowarzyszeń posiada własne ogniska, a 73 własne radioaparaty. Ze sprawozdania naczelnika wych. fizycznego wynika, że 47 stowarzyszeń posiada własne boiska.

Następnie ks. prob. Ludwiczak przemawiał im. komisji rew., poczem udzielono zarządowi absolutorjum. Wybór nowych władz przyniósł ten sam skład, powiększony jednak zarząd o dalszych 5 osób a mianowicie pp.: Chrzanowski, dyr. Stiller, dr. Wize, ks. prob. Soltyskiński oraz przedstawiciel Zw. Robotników Chrz. Odpowiedniemi pieśni „Choć burza huczy”, zakończono pierwszy dzień obrad. (bp).

Pożar, który trwa już od 50 lat

W pobliżu miasta New Straitsville w Stanach Zjednoczonych jeszcze w roku 1880 wybuchł pożar w tamtejszych kopalniach węgla. Było to w czasie strajku i kopalnie podpalili właśnie strajkujący górnicy, którzy też nie dopuścili do akcji ratowniczej, która — gdyby natychmiast została przedsięwzięta — mogłaby pożar ugasić. Nie stłumiony w zarodku pożar objął wnet pokłady węgla, rozprzestrzeniając się wzdłuż podziemnych korytarzy. W ten sposób pokłady węgla w całej swej grubości skazane zostały na pastwę ognia. I ot ten podziemny pożar trwa do dziś. Przez te pięćdziesiąt lat mieszkańcy New Straitsville'u oswili się z tym pożarem, a miasto rozbudowało się, aż wreszcie objęło również tereny dawnej kopalni, podziemne labirynty które wciąż płonęły. Obecnie jednak podziemny pożar objął górne pokłady, węgla na grubości zaledwie paru metrów i co pewien czas płomienie wybuchają z pod ziemi, napędzając powietrze wyziewami żrących gazów. Sytuacja stała się poważna i wreszcie władze miejskie zaczęły radzić nad likwidacją pożaru, który trwa już pięćdziesiąt lat.

Z różnych stron Polski

Śniegi we wschodniej Małopolsce

We wschodniej Małopolsce leżą jeszcze dość głębokie śniegi. Wegetacja jest znacznie opóźniona, roboty polne dopiero się zaczynają.

W Zakopanem wiatr halny i wiosenne burze

Zakopane, (Pol. A. P.) Po gwałtownie przez dwa dni wiejącym wietrze halnym, który doszczętnie roztopił śnieg na najbliższych wzgórzach i stokach, nastąpiły przelotne opady deszczowe o charakterze burz. 2 bm. rano wśród grzmotów spadł silny deszcz, a popołudniu nastąpiło całkowite wypogodzenie, które ma dłuższy czas potrwać. Temperatura wzrasta, termometr wskazywał 24 stopnie w cieniu. W związku z ociepleniem wzmożił się ruch przyjezdnych wozów autobusami z Krakowa, które stale przychodzą do ostatniego miejsca wypelnione. (Paz)

Podróż „Iskry”

Za kilka dni szkuner marynarki wojennej „Iskra” wyruszy wprost na Madagaskar, mając za załogę młodszy kurs szkoły podchorążych marynarki z Torunia.

Szmagiel kokainowy

Stanisławowskie władze skarbowe wpadły na ślad szmaglu kokainy. Przesyłki nadchodziły do Stanisławowa z zagranicy, w szczególności z Austrii i Rumunii. Na czele organizacji przemytniczej stał były radca kolejowy obecnie na emeryturze. Transporty kokainy nadchodziły do Stanisławowa, skąd rozsyłano je do innych miast Polski. W aferę tę wciągniętych jest kilka osób. Spółka przemytnicza rozporządzała wielkimi sumami pieniędzy i poza szmaglowaniem kokainy zajmowała się również wyprocentowaniem pieniędzy na lichwiarski procent.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Z chwili

Koszt utrzymania niemowlęcia miesięcznie... 1200 zł

Rozporządzenie ministra pracy zobowiązało przedsiębiorców do urządzania i utrzymywania żłóbków, o ile ogólna liczba kobiet zatrudnionych w zakładzie pracy, nie wliczając młodocianych, chociażby czasowo przekroczyła setkę. Żłóbki te są przeznaczane dla niemowląt karmionych piersią, nie starszych ponad 15 miesięcy, które pozostają w żłóbkach przez czas trwania pracy; dlatego też żłóbek powinien znajdować się dostatecznie blisko zakładu pracy, aby pracownice mogły karmić swe niemowlęta podczas przysługujących im przerw w pracy. Żłóbek musi pozostawać pod stałym nadzorem lekarskim oraz pod kierownictwem fachowo wykształconych pielęgniarek — kierowniczek w liczbie nie mniej niż jedna na 30 niemowląt, mających wystarczający, odpowiedni personel pielęgniarski i pomocniczy. — Oto w krótkim zarysie rozporządzenie o żłóbkach.

Doniesiono nam, że pewien zakład pracy w Poznaniu zobowiązany do utrzymywania żłóbka urządził dla niemowląt swych pracowniczek wzorowy żłóbek, założony według przepisu ministerjalnego, higieniczny, zaopatrzony w odpowiednie urządzenia, w personel lekarski, pielęgniarski i pomocniczy. I co się okazało? Okazało się, jak nas informują, że wszystkiego było podostatkiem, tylko nie rzeczy najważniejszych, bo... niemowląt. Mimo właściwej liczby kobiet — pracownic, niemowląt nie było, a raczej było ich tak mało, że koszt „przechowania” niemowlęcia wyniósł nie mniej, nie więcej, jak zł. 1.200 przez miesiąc.

Podobnych wypadków było ponoć więcej na terenie całego państwa. Zdaje się, że przekonały one ministerstwo o, powiedzmy nierealności zarządzenia, stąd nosi się ono z myślą nowelizacji rozporządzenia z dnia 11 marca 1927 r. i to w tym sensie, że zakłady pracy, zatrudniające ponad 100 robotnic będą zobowiązane do uiszczenia 4 zł miesięcznie od jednej pracownicy na rzecz utrzymania „spółdzielni niemowlęcej” t. j. żłóbka okręgowego, w którym przechowywać się będzie dzieci pracownic kilku zakładów.

Projekt ten wydaje się również niefortunny, jak kwestionowane rozporządzenie z 1927 r. W miejscowościach bowiem, w których większe zakłady pracy są znacznie od siebie oddalone, karmienie dziecka przez matkę wymagałoby dłuższego, nużącego spaceru, na co nie byłoby czasu podczas przerwy. Nadto z góry określona stawka w wysokości 4 zł miesięcznie od pracownicy, obojętnie czy matki, czy nie — matki, niejednokrotnie byłaby za wysoka; mężatki bowiem w większości wypadków nie chodzą do pracy, zaś matki nieślubnych dzieci nie zawsze zdradzają się ze swą „po-ciechą”.

Jeśli tak obszernie zajęliśmy się tem zagadnieniem, to uczyniliśmy to nie tylko dla sprawy samej, lecz również dla zademonstrowania, jak papierowe są zarządzenia ministerstwa pracy. Czyż nie byłoby najprostszym rozwiązaniem sprawy przez ustalenie pewnych wytycznych dla władz podwładnych i pozostawienie ich rozstrząsaniu urzędników żłóbków zgodnie z warunkami lokalnymi? Ale ministerstwo uważa, że musi być szablony, że musi być papier, musi być centralizacja.

Krótkie informacje gospodarcze

— Na posiedzeniu rady nadzorczej Gdańskiego Banku Kredytowego uchwalono wypłacić akcjonariuszom dywidendę w wysokości 10 proc.

— W Tammersfors, w Finlandji — powstaje wielka fabryka sztucznego jedwabiu oraz przedziałnia i tkalnia wyrobów z tego materiału.

— Przedstawiciele kartelu drutu ciągnionego na konferencji w Berlinie postanowili przedłużyć termin istnienia kartelu do końca r. 1931.

— W Durazzo powstał Albański Bank Narodowy o początkowym kapitale zakładowym 100 mil. zł. franków. Kapitał zakładowy składa się z 10.000 po 100 franków.

— Parlament węgierski przyjął ustawę o zarejestrowaniu protokołu dodatkowego do konwencji handlowej z Polską.

Zjazd Zrzeszenia Związków Przemysł. pol. i zach. Polski

W ostatnich dniach kwietnia odbył się w Katowicach zjazd Zrzeszenia Związków Przemysłowych zachodniej i południowej Polski. Obrady zajął w zastępstwie chorego prezesa Związku Przetwórczego woj. śląskiego p. A. Balzera, p. inż. Grygier, składając przewodnictwo w ręce p. dra Ludwika Merza, jako wiceprezesa najstarszego związku t. j. Związku Krakowskiego. Następnie dyrektor Związku Katowickiego p. dr. Kucharczyk odczytał serdeczny list powitalny p. prezesa Balzera, na który uczestnicy zjazdu postanowili odpowiedzieć pisemnie. Na porządku obrad znajdowały się sprawy: wybór rady naczelnej, wyznaczenie prezesa rady delegatów, wreszcie wybór związku, mającego prowadzić agendy Zrzeszenia oraz wybór komisji rewizyjnej. Z powodu nieobecności delegatów do prezydium, t. zn. prezesów poszczególnych związków, postanowiono wybór rady naczelnej przeprowadzić w drodze pisemnej. W ten sposób mają się odbyć wybory do komisji rewizyjnej, do której związki: krakowski, katowicki i bielski mają wydelegować po jednym delegacie. Prowadzenie agend Zrzeszenia na rok 1929 poruczone związkowi krakowskiemu, a na wniosek związku katowickiego prezesem rady delegatów w Warszawie obrano przez aklamację p. bar. dra Roggera Battaglia. W dalszym ciągu zebrani składali sprawozdania z sytuacji gospodarczej w okręgach poszczególnych związków: imieniem Związku Fabrykantów w Poznaniu p. dyr. Franc. Łyczewek, imieniem Centralnego Związku Przemysłowców we Lwowie — dyr. Tadeusz Rawicki, imieniem Związku Fabrykantów w Bydgoszczy — dyr. Laskowski, imieniem Związku Przemysłowców Bielska, Białej i okolicy — dr. Marjan Niemczewski, imieniem Związku Gospodarczego Przemysłu Przetwórczego w Katowicach dyr. dr. K. Kucharczyk. Imieniem Związku Przemysłowców w Krakowie — dr. Spitzer. Rzut oka na ogólne położenie gospodarcze dał w treściwym referacie p. bar. Battaglia.

Zarówno ze sprawozdań poszczególnych związków jak i też z referatu p. bar. Battaglia wynikało, iż jakkolwiek nie można mówić o załamaniu się koniunktury, to jednak ma się do czynienia z poważną recesją, mającą swe uzasadnienie w międzynarodowej sytuacji gospodarczej, dalsze zaś kształtowanie się w sytuacji gospodarczej zależne jest od szeregu czynników, wśród których największą rolę odgrywa ukształtowanie się stosunków na międzynarodowych rynkach pieniężnych, jakoteż wynik zbiorów w Polsce.

Browar Krotoszyński na drodze rozwoju

Browar krotoszyński, którego zasięg za dawniejszych czasów, gdy znajdował się w rękach żydowskich, obejmował nie tylko południową część Księstwa, lecz dla znanych z dobroci swych wyrobów znalazł zbyt w Poznaniu, obchodził w tych dniach ważną i miłą dla podniesienia produkcji polskiej uroczystość. Coraz większy wzrost konsumpcji zmusił nową radę nadzorczą z dr. Drzażdżyńskim na czele do znacznego poszerzenia urządzeń technicznych, a równocześnie do zaprowadzenia najnowocześniejszych sposobów produkcji. Dotychczasowa wydorność w wysokości okolo 30 000 hektolitrow może być obecnie przez nowe urządzenia techniczne wzmoczona do podwójnej wysokości, przyczem zaprowadzone instalacje przedstawiają szczyt zdobyczy na polu higieny jak i sprawności technicznej.

Ostatnio dokonał ks. radca Stanisławski poświęcenia powiększonych zakładów. Na tę miłą dla m. Krotoszyna, jako miejsca produkcji, jak i dla rzeszy konsumentów uroczystość przybyło liczne grono gości. Wśród nich zauważyliśmy przedstawicieli miejscowych władz państwowych, wojskowych i samorządowych, dalej delegata Centralnego Związku Piwowarskiego w Warszawie p. dyr. Adama oraz dyr. Głowackiego, wiceprezesa Związku Browarów na Polskę Zachodnią oraz syndyka tego Związku dyr. dr. Piechocki z Poznania, dyr. Ścibora ze Związku Producentów

Chmielu, dyrektora Banku Cukrownictwa p. Hebdę, dyrektora tegoż Banku p. Mikulskiego, członka rady nadzorczej Browaru krotoszyńskiego p. dyr. Kotarskiego, radcę Antoniewicza, prezesa Centr. Związku Restauratorów, p. dr. Budzyńskiego, prezesa rady miejskiej m. Krotoszyna i l.

Imieniem dyrekcji powitał zebranych p. dyr. Nożyński, który od społeczeństwa browaru stoi na jego czele, podnosząc zasługi rady i podkreślając znaczenie podniesienia produkcji rodzimej. W imieniu rady nadzorczej przemówił podczas śniadania w Hotelu pod Białym Orłem jej prezes dr. Drzażdżyński, podkreślając, że rozwój każdej nowej placówki jest nie tylko ważnym dla przedsiębiorstwa samego, lecz zarazem bodźcem i zachętą dla innych, przyczyniając się tem samem do ogólnego postępu gospodarczego kraju. Następnie przemawiał p. dyr. Głowacki, p. prezes Hebda, dyr. Adam, radca Antoniewicz i dr. Piechocki. W toastach podkreślono obok długoletnich zasług dyr. Nożyńskiego możność udziału w tej uroczystości, gdyż dotyczyła go ona nie tylko jako dyrektora tej placówki, lecz również jako prezesa Związku Browarów na Polskę Zachodnią.

KRONIKA GOSPODARCZA

(k) Ogólna sytuacja w przemyśle i handlu wielkopolskim w kwietniu. Z powodu ostrej, zimnej pogody w kwietniu, sezon należycie rozwijać się jeszcze nie mógł. Wielkie ożywienie panuje tylko w tych działach (np. w przemyśle budowlanym, elektrotechnicznym), które związane są z przygotowaniami dla Pow. Wystawy Kraj., na której wreszcie pracą gorączkowa. Poprawiło się też nieco położenie w branży wódczono-likierowej. Natomiast w innych gałęziach, nawet w wyrobach sezonowych (np. w handlu włókienniczym, w przemyśle konfekcyjnym, maszyn rolniczych, browarniczym) ruch jest ożywiony, w każdym razie w mniejszym stopniu, niżby się tego spodziewać należało. Słysz się nadal skargi na ostry brak gotówki, wypłacalność stale się pogarsza, ilość protestów wekslowych wzrasta. Platnicy, dotychczas punktualnie wykupujący weksle, pokrywają tylko część należności wekslowej gotówką, dając na resztę nowy weksel z możliwie długim terminem. Wobec tego istotnie ciężkiego położenia zrozumiałym jest wielki niepokój sfer gospodarczych w związku z projektem wprowadzenia w życie nowej podwyższonej taryfy towarowej już w najbliższych miesiącach. Taryfa ta, choć złagodzona przez wprowadzenie szeregu taryf wyjątkowych, jednakże w końcowym efekcie niewątpliwie przyczyniłaby się do dalszego pogorszenia się ogólnej sytuacji gospodarczej.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Warunki: Handel hurtowny, parytet Poznań ładun. i wagonow. dostawa bieżąca, za 100 kg.:

Standardy: a) żyta poznańskiego 699,5 gr. (118,7 f. w h.); b) żyta pomorskiego 693,5 gr. (117,5 f. w h.); c) pszenicy poznańskiej i pomorskiej 755 gr. (127,9 f. w h.); d) owsa poznańskiego i pomorskiego 461,5 gr. (77,9 f. w h.); e) notowania maki żytniej na podstawie urzędowo ustalonego typu (70%).

Poznań, dnia 6. 5. 1929.

„Ceny orientacyjne”

parytet Poznań

Żyto	32,00—32,60
Usposobienie słabe	
Pszenica	47,25—48,25
Usposobienie spokojne	
Jęczmień przemysłowy	32,50—33,50
Jęczmień browarowy	33,50—35,50
Usposobienie słabsze	
Owies	31,50—32,50
Usposobienie słabsze	
Maka żytnia w worku według urzędowo ustalonego typu (70%)	46,50
Usposobienie słabsze	
Maka pszena 65% w work.	66,00—70,00
Usposobienie słabsze	
Otręby żytnie	24,25—25,25
Otręby pszenne	26,00—27,00
Wyka latowa	43,00—45,00
Peluszka	41,00—43,00
Groch polny	45,00—48,00
Groch Victoria	64,00—69,00
Groch Polzera	55,00—60,00
Lubin niebieski	25,00—26,00
Lubin żółty	35,00—37,00
Serafela	65,00—70,00
Tatarska	43,00—46,00
Ziemniaki jadalne	7,15—7,65
Ziemniaki fabryczne	6,00—6,50
Makuch iniany 38%	52,00—53,00
Makuch rzepakowy 36—38%	43,00—44,00
Makuch słonecznik. 48—52%	43,00—45,00
Srób Soja 46—48%	48,00—50,00

Uwaga: Ogólne usposobienie słabe. Uwagi: Żółtomięsne i specjalne gatunki ziemniaków ponad notowania.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Tajemniczy bandyta w potrzasku

Podejrzany osobnik — Ranil ciężko posterunkowego, gdy ten legitymował go

Nasz korespondent trzemeszeński (t) donosi:

W sobotę późnym wieczorem zaalarmował właściciel mleczarni przy ul. św. Jana, p. Herzog, policję wieścią, że w lokalu jego znajduje się osobnik, który przy przebijaniu się przekładał kilka rewolwerów z kieszeni starego ubrania do nowego.

Do lokalu p. H. udało się dwóch policjantów w cywilnych ubraniach. Przysiedli się do podejrzanego jego- mościa, a w kilka minut potem przyszedł posterunkowy Bamber i przystąpił do legitymowania nieznajomego. Ten zniechęcał do legitymowania i strzelił. Kula ugodziła posterunkowego w lewy bok, i przeszła o 1½ centymetra ponad sercem, przebijając płuca i wychodząc plecami. Do stającego się policjanta strzelił zbro-

dzień drugi raz i kula utkwiała w brzuchu. Wówczas już jednak zdołali obecni posterunkowi w cywilnym przebraniu obezwładnić strzelającego. Trzeci strzał ugodził w powąłę.

Przy nieznajomym znaleziono poza browningiem dwa nabite rewolwery bębnowe oraz około 50 kul. Tożsamość jego nie ustalono dotąd, gdyż nie miał przy sobie żadnych papierów. Podaje się za Jana Wolskiego z Nadwornej, woj. lwowskiej. Przyznał się, że przed kilku dniami dokonał włamania na probostwie w pow. mogileńskim oraz do „Rolnika” w Mogilnie.

Stan posterunkowego Bambara jest beznadziejny; ciężko rannego przewieziono w pół godziny po wypadku do szpitala w Gnieźnie, gdzie został operowany.

Tragiczny wypadek

Wpadł pod pociąg i zmarł nie odzyskawszy przytomności

Nasz korespondent tczewski (dt) pisze:

W piątek przed południem około godz. 9½ wydarzył się na szlaku chojnickim koło Suchostrzyg nieszczęśliwy wypadek. Mieszkający tam urzędnik kolejowy p. Stempurski chciał chwycić kanarkę, który wyrzucił przez otwarte okno. P. S. wyszedł aż na pobliskie tory kolejowe i nie zauważył nadjeżdżającego pociągu; lokomotywa pokaleczyła go ciężko i zrzuciła z nasypu.

Pociąg zatrzymano i zaniesiono rannego do pobliskiego mieszkania. Lekarz zarządził natychmiastowe przewiezienie do szpitala św. Wincentego w Tczewie, gdzie jednak nieszczęśliwy o godz. 14-ej bez odzyskania przytomności wyzionął ducha.

Cios dotknął bardzo dotkliwie rodzinę, ponieważ żona jest umysłowo chora a czworo dzieci straciło jedynego żywiciela. Śledztwo w toku.

Zastrzelenie napastnika

na drodze między Turwią a Wysoką w pow. kościańskim

W sobotę wieczorem tuż po godzinie 20-ej jechał rowerem polowy majętności Tarnowa, Franciszek Szymanowski i napotkał dwóch idących osobników. W pewnym momencie jeden z nich zepchnął z roweru Szymanowskiego, który strzelił z rewolweru i począł uciekać. Jednakże napastnicy biegli za nim i bili go łaską. Szymanowski strzelił po raz drugi i gdy został powalony i przyduszony dał ognia poraz trzeci, raniąc poniżej ucha napastnika, którym był 31-letni Antoni Pawłowski, woźny Państw. Monopolu Tytoniowego. Postrzał był tak ciężki, że Pawłowski zmarł po 2 godzinach (k).

Żonobójstwo

Mordercę osadzono w więzieniu

W nocy na 5 bm. 41-letni Stanisław Lipiński w Bydgoszczy, z zawodu formiarz kolejowy, zabił swą 30-letnią żonę Helenę, zadawszy kilka ciosów w głowę i udusiwszy potem. Tragiczne zajście spowodowane prawdopodobnie nieporozumieniami małżeńskimi, wydarzyło się w mieszkaniu Lipińskich przy ul. Jasnej 23. Zwłoki przewieziono do sekcji, a mordercę odstawiono do więzienia sądowego. (k)

Krwawe zabawy

Zabity sprężyną — Ciężko poraniony szabłą

W Chrzastowie w pow. wyrzyskim na zabawie, urządzonej przez robotników dominjalnych w dn. 3 bm. doszło do kłótni między Janem Wajną i Antonim Malachem. W czasie zwady Malach uderzył Wajnę sprężyną stalową w głowę tak silnie, że śmierć nastąpiła w kilka minut po wypadku. Zabójcę aresztowano.

W dniu 4 bm. doszło do bójki między cywilnymi a wojskowymi na zabawie w sali strzelniczej w Gnieźnie. W toku awantury str. ogniomistrz

Mandel z 17 p. art. pol. uderzył szabłą Piotra Kowalskiego z Gniezna, raniąc go ciężko w głowę. Poranionego przewieziono do szpitala miejskiego. — Ogniomistrza Mandla i bombardiera Kubę, aresztowały władze wojskowe. (k)

Dwóch żołnierzy utonęło

Most załamał się pod samochodem

W sobotę, przejeżdżał samochód ciężarowy z bagażem 57 pp. przez most pontonowy na Warcie w stronę Biedruska. Gdy samochód był na moście, załamały się bloki pod tylnym lewym kołem auta, które się pochylało. Przy tym nagłym wstrząsie siedmiu żołnierzy wpadło do Warty; dwóch utonęło, a pięciu zdołano wyratować. Zginął st. szeregowiec Maciej Biedziak z 3 kompanii 57 pp., pochodzący z Sierakowa. Drugi, którego nazwiska nie zdołaliśmy stwierdzić jest również szeregowcem 57 pp. i pochodzi z powiatu wileńskiego. (k)

KALENDARZYK

Poniedziałek, 6 maja 1929.

Słońce: wschód 4.13 — zachód 19.26 — długość dnia 15 godzin 13 min.
Księżyc: wschód 3.30 — zachód 15.44 — przed nowiem

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn.:
Poniedziałek, godz. 7 rano: Temperatura powietrza wysoka + 13 st. C., pogodnie, wiatr południowo-wschodni, ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 752 mm. W ubiegłej dobie temperatura najwyższa + 20 st. C., najniższa + 10 st. C.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych: Wczoraj + 0,77 m, dziś + 0,70 m.
Kal. rz. kat.: Jan w Oleju; jutro Domiceła.

Kal. słow.: Gościwół bł.; jutro Ludomil św.

Nocna służba aptek

Sródmieście: Czerwona Apteka, Stary Rynek 37. — Zielona Apteka, ul. Wrocławska 31.

Jeżyce: Apteka pod Gwiazdą, ulica Krąszewskiego 12.

Łazarz: Apteka Łazarska, ul. Małeckiego Wilda: Apteka pod Koroną, G. Wilda. W innych dzielnicach miasta apteki tam się znajdują.

Pogotowie Lekarskie przy ul. Pocztowej 30 dyżuruje we dnie i w nocy. — Telefon 55-55.

OSOBISTE

— **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** Dyplom inżyniera leśnictwa otrzymali pp. Wsewołod Hnatyszak ze Starejsoli w woj. lwowskiej; Andrzej Piotr Lipkowski z Honorówki (Rosja); Stefan Józef Krawczyk z Dąbrówki Niemieckiej w woj. krakowskiej; Zdzisław Roman Kment z Ostrowa Tuszowskich w woj. krakowskiej. — Dyplom inżyniera rolnictwa uzyskał p. Mieczysław Marjan Cyba z Krotoszyna w woj. poznańskim; dyplom nauk rolnych p. Stanisław Sidoryk z Kułakowic (Rosja). — Dyplom nauk leśnych uzyskał pp. Józef Michał Smukowski z Makowskiej w woj. poznańskim; Leon Osmelak z Janowa w woj. lwowskiej. — Dyplom z tytułem magistra nauk ekonomiczno-politycznych otrzymał p. Czesław Jan Budniak z Mroczy (woj. poznańskie), dyplom i tytuł magistra praw p. Alfred Antoni Janowski z Szymborza w woj. poznańskim.

— **Kursy Wyższe Języka Francuskiego.** W dniach 27, 29 i 30 kwietnia br. odbyły się egzaminy pod przewodnictwem

p. Paul Feyela, dyrektora Instytutu Francuskiego w Warszawie. Prócz przybyłego specjalnie w tym celu p. Feyela, obecni byli pp. prof. Uniw. Jacques Langlade i Józef Morawski z Poznania. Do egzaminu stawili się dwóch kandydatów. Obaj złożyli egzamin z wynikiem „dobrze”. P. Zofia Czapłanka i p. Ed Mager otrzymali świadectwa studjów języka francuskiego Uniwersytetu Paryskiego.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Z Kadry Żeglarskiej Ligi Morskiej i Rzeczej.** Zebranie odbędzie się we wtorek, 7 bm. o godz. 20 u sekretarza, ul. Wodna 24.

— **Tow. Przemysłowców „Sobieski”.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 19 w dużej sali Domu Katolickiego na Śródcie. Na porządku obrad m. in. wykład z przebiegiem p. dr. H. Magierowej na temat: „Złota Praga i jej okolice”.

— **Z Tow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w parafii archikatedralnej.** Kwartalne zebranie, poprzedzone Mszą św. i wspólną Komunią św. pań, odbędzie się we wtorek 7 maja r. o godz. 8.30 rano w Domu Sierót na Śródcie.

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się w środę 8 bm. o godz. 18.30. Porządek obrad: Różne wybory i sprawy urzędnicze, wnioski w sprawie stworzenia kolonii robotniczej i popierania akcji kredytowej dla ruchu, budowlanego, w sprawie wzmagającej się drożyzny i o uchwale 10 000 złotych na Dom Pracownika Kupieckiego ku uczczeniu sp. radnego Bugzela, uzupełnienie statutu o p. borze miejskiego podatku od rozrywki, sprawa nowego statutu Banku Miasta Poznania — Komunalnej Kasy Oszczędności, kupno parceli ulicznej przy ul. Traugutta, uchwale odškodowania za wywłaszczenie grunt przy ul. Dolna Wilda, zamiana terenów przy ul. Dolna Wilda, wymiana parcel w Głównej, sprawy linii wyciecznych, sprawa statutu o p. borze miejskiego podatku od umów o przeniesieniu własności nieruchomości, zasilenie funduszu na budowę domu mieszkalnego przy ul. Głogowskiej 64-65, zasilenie dodatkowego budżetu Działu VIII (Zdrowie Publiczne) uzupełnienie uchwały w sprawie dodatkowych kredytów za rok 1928-29 w wydatkach nadzwyczajnych.

— **Tow. Uczniów Handlowych.** Uroczyste zebranie połączone z obchodem ku uczczeniu Konstytucji 3 Maja odbędzie się 8 bm. o godz. 20 w dużej sali Domu Król. Jadwigi przy Al. Marcinkowskiego 1.

— **Wielkopolskie Stow. Myśliwskie.** Plenarne zebranie odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 20 w sali p. Kowalskiego (Piwnica Ratuszowa). Na porządku obrad referat „Monografia bażanta” oraz inne ważne sprawy.

— **„Sokół” Poznań-Sródmieście.** Miejsiczne zebranie z wykładem odbędzie się dnia 8 bm. o godz. 20.15 w salce przy ul. św. Marcina 65. Na porządku obrad bardzo ważne sprawy.

— **Sodalicia Pań Akademickich** — dawn. Sekcja Akademicka Sodalicii Pań Miejskich. Zebranie inauguracyjne odbędzie się w uroczystości Wniebowstąpienia Pańskiego dnia 9 bm. (a nie 12 bm.) o godz. 11 przed południem w lokalu Kat. Związku Polek ul. św. Marcina 68. Nabożeństwo o godz. 9.30 w kaplicy p. Wilczyńskiej przy ul. Zielonej 2, dom ogrodowy p. tr.

— **Walny Zjazd Górnoślazaków Powstańców i Uchodźców na Woj. Poznańskie, Pomorskie i Śląskie** oraz akademja dla uczczenia 10-lecia powstania na G. Śląsku odbędzie się w dniach 25 i 26 bm. Zjazd rozpoczyna się uroczystą mszą św. w kościele farnym, ul. Gołębia, w dniu 25 bm. o godz. 9.

WYKŁADY

— **Związek Zaw. Pracowników Bankowych** zorganizował cykl wykładów fachowych, który rozpoczyna we wtorek, dn. 7 bm. o godz. 19 odczytem dyrektora Banku Pozn. Ziemstwa Kredytowego p. Marccego Scheffa na temat: „Księgowość traktowana naukowo”. Wykład odbędzie się w sali Wyższej Szkoły Handlowej, Al. Marcinkowskiego 24, w podwórzu I p. — Wstęp wolny dla członków oraz gości, którzy otrzymali osobiste zaproszenia.

WIECZORY, KONCERTY

— **Narodowa Organizacja Kobiet, Koło prawy brzeg Warty,** zaprasza członków i gości na uroczysty obchód „Konstytucji 3 Maja”, który odbędzie się we wtorek, dnia 7. bm. o godzinie 7.30 wieczorem na malej salce Domu Katolickiego na Śródcie. Na uroczystości składa się: Zagajenie, referat o znaczeniu Konstytucji 3 Maja, śpiewy chóru, deklamacja, zakończenie.

— **Klub Mandol. „Banjo” firmy H. Cegielski** urządza dnia 8. bm. o godz. 20 w salach p. Jarockiego, ul. Masztalarska nr. 8, wielki bal wiosenny. Wieczór urozmaicony będzie między inn. niespodziankami występem klubu. Niewątpliwie przemiła atmosfera otaczać będzie wszystkich na zabawie klubu, znanego w szerszych kołach ze swych koncertów na cele dobroczynne. Zaproszenia odebrać można jeszcze w składzie cukierków Fy. Barczewski Górna Wilda 3 (Brama wildecka).

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Rekolekcje dla młodzieży kupieckiej** odbędą się staraniem Sodalicii Młodzieży i Uczniów Kupieckich w Poznaniu w dniach 8 i 10 bm. w kaplicy Sodalicii-

Przeciw obstrukcji, hemoroidom, zaburzeniom w żołądku i kiszce, zastoinie w wątrobie i śledzionie, bólowi krzyża zaleca się picie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** kilka razy dziennie. Badania lekarskie chorób podbrzusza stwierdziły, że woda **Franciszka Józefa** działa zawsze pewnie, łagodnie i skutecznie. Zadać w aptekach i drogerjach. nw. 10 058

nej ul. Dominikańska 8. I p. o godzinie 19.30. Nauki rekolekcyjne wygłaszać będzie Gen. Moderator Zw. Sod. Marj. ks. prałat Józef Pradzyński. Młodzież kupiecką, zorganizowaną i niezorganizowaną w Sodalicii zachęca się do liczego udziału.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Rodacy z oceanu na P. W. K.** Dnia 2 bm. przybyli do Poznania dwaj obywatele amerykańscy, narodowości polskiej, a mianowicie p. Piskorski Florian z żoną i p. Marnik Antoni z rodziną. — Pierwszy jest reprezentantem Zjednoczenia Polskiego Rzymsko-Katolickiego w Chicago, organizacji, liczącej 150 000 członków starszych i 50 000 młodzieży. P. Piskorski przywiózł eksponaty tej organizacji, które mają nam zobrazować życie parafii i szkół polskiego wychodźstwa. Prezesem Zjednoczenia jest p. Jan J. Olejniczak. Przybędzie on w końcu maja do Poznania. W dniu 27 bm. dokona on dekoracji wielkim złotym medalem Prymasa Polski za troskliwą opiekę, okazaną dla wychodźstwa. Podobny medal otrzyma w dniu 31 bm. prez. Ratajski za działalność na polu narodowym i gospodarczym. — P. A. Marnik jest prezesem wielkiej fabryki przetworów mięsnych „Northwestern Packing Co. w Chicago.

— **Samechody a porządek.** W miesiącu kwietniu zanotowano 268 wypadków wykroczeń samochodowych i drożkarskich, w tem: za nieposiadanie wskaźnika 5, za nieprzepisową jazdę 30, za nadmierne dymienie 28, za nadmierne szybką jazdę 8, za nieoświetlenie samochodu 90, za tamowanie ruchu kołowego 30, za najechanie ludzi 7, za palenie tytoniu podczas jazdy 15, za zderzenie się z tramwajem i t. d. 13, za nieposiadanie dyplomu szoferkiego i legitymacji drożkarskiej 21, za poostój po lewej stronie w kierunku jazdy 10, za nieposiadanie tabliczki z nazwiskiem właściciela 11. (z)

— **Wyniki zapasów w cyrku Colosseum.** W sobotę Bekker-Szczerbiński i Wolke walczyli remisowo; Górski — uległ Cstiborowi w 2 m. 25 s.; spotkanie Kochańskiego z Anglescu nie dało wyniku, a Garkowienko pokonał w 2 m. 45 s. Birkholza. W niedzielę Petrowicz pokonał Pogrzebę w 9 m. „podwojnym nelsonem”, Cstiborow odniósł zwycięstwo w 6 min. nad Kochańskim; spotkanie Garkowienko i Gruenelena nie dało wyniku, a Bekker-Szczerbiński rozprawił się z Górskim. — Szczegóły dzisiejszych walk w ogłoszeniu za tekstem redakcyjnym.

— **Otwarcie nowej placówki.** W rzeczywistości przy ulicy Głogowskiej 89 naprzeciw ul. Spokojnej dokonano otwarcia nowej placówki polskiej pod firmą „Miba”, Zakłady chemiczne. Właścicielem przedsiębiorstwa jest p. Janusz Michalski, jego współnikiem i zarazem chemikiem zakładu p. P. Bazarow. „Miba” wyrabia środki lecznicze i odżywcze dla celów rolnictwa drogą chemicznej reakcji i posiada poza tem jeszcze dział wyrobów drożeryjnych. Jest to pierwsza w Poznaniu tego rodzaju fabryka, o której pracy dobrze wyraziła się stacja doświadczalna Wielkopolskiej Izby Rolniczej. Wkrótce „Miba” zamierza się rozbudować na zakupionych już terenach w Antoninie pod Poznaniem. Uroczystego aktu poświęcenia dokonają ks. prob. Gorgolewski, który w serdecznych słowach życzył właścicielom wydajnego rozwoju. (z)

— **Zebranie Związku Ekonomistów w Poznaniu** odbyło się w sali Koła Towarzystwa. Po zagajeniu przez prezesa omawiano wewnętrzne kwestje p. in. zjazdu ogólnopolskiego, który się odbędzie w Poznaniu w dniach 24, 25 i 26 maja. Na temat ten wywodziła się długa dyskusja, w której zabierał głos obok przewodniczącego pp. Barciński, Bocheński, Jabłkowski, Krause i inni. Następnie wygłosił p. Puniński referat na temat „Zagadnienie turystyki w Polsce”, wykazując w nim przyczyny słabego rozwoju turystyki u nas, korzyści, wynikające z niej dla państwa, obecny jej stan, oraz widoki na przyszłość w okresie P. W. K. Po dyskusji odbyła się wewnętrzna pogawędka dla członków. (bp.)

— **Z targu.** Dnia 6 b. m. na pla. Sapińskiego płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 5.80—6.20 zł; masła mleczarskiego 6.80 złotych, twarogu 1.20 1.40 zł; 1 mendel jaj 2.20—2.30 zł; 1 litr śmiet-

Dzisiaj w Kinie

Apollo: „Dama pod maską”.

Aurora: „Pat i Patachon” p. t. „Na własnych śmieciach”.

Casino: „Pat i Patachon jako pasażerowie na gapę”.

Colosseum: „Trzymajcie złodzieja”.

Corso: „Iraidea toż pod wodną”.

Edison: „Doktor Masena”.

Kapitol: „Pat i Patachon jako pasażerowie na gapę”.

Metropolis: „Policmajster Tagiejew”.

Odeon: „Mogila Nieznanego Żołnierza”.

Renaissance: „Gdzie ulica się kończy”.

Słońce: „Jackie marynarzem”.

tany 2.00—2.40 zł; 1 litr mleka pełnego 34 gr. Mięsa: 1 kilogram, słoniny świeżej 3.60 złotych; słoniny wędzonej 3.60—4.00 zł; wieprzowiny 3.20 4.00 zł; wołowiny 3.00—4.00 zł; cielęciny 2.00—2.80 zł; skopowiny 3.20—3.60 zł; smalcu 4—4.20 zł; mózg cielęcy 1.20 zł; Drób: kaczka 5.00 do 8.00 zł; gęś 9.00—15.00 zł; krowia 3.00 do 5.50 zł; kura 4—5 zł; para gołębi 2—3 zł; indyk 10.00—15.00 złotych; perliczka 4.50—5.00 zł; 1 kg szczupaka 5.60 do 6.00 zł; sandacza 5.00—6.00 zł; karasia 3.40—4.00 zł; lina 6.00 zł; 1 kg karpia 5.60—6.00 zł; 1 kg leszcza 4.00—4.40 zł; białych ryb 1.60—2.00 zł; okonia 2.00—3.00 zł; węgorza 6.00 zł, suma 4.00—5.00 zł; 1 kilogram flaków 2.80 złotych Jarzyny: 1 kg. marchwi 60—80 groszy; 1 kg ziemniaków 18—40 gr; szpinaku 1.40—1.60 zł; buraków 50—60 gr; 1 kg seleru 2.00 zł; 1 kg brukski 30 gr; 1 kg jarmużu 1.20—1.40 zł; kapusty białej 0.90 do 1.20, modrej 1 zł; włoskiej 60—70 gr; 1 kg. bobu 1—1.20 zł; grochu 1 zł; fasoli 1.20 zł; jablek 1—3 zł; 1 kg brukselki 2.00 zł; 1 kg świeżych śledzi 1.00—1.40 zł; 1 kg maku 2.00 zł; litr oleju siemiennego 2.80 zł; litr oleju makowego 3.20 zł. — Świeża sałatka zielona główka 20—35 gr. Włosie suszone kg 3 zł; inne suszone owoce (jabłka, gruszki, śliwki) kg 1.20 do 2.40 zł; pecek rzodkiewek 40 gr. — 1 kg rabarbaru 2.80—3.20; pecek kalarepy 1 zł; kalafiora 2—3.50 zł; ogórki 2—3.50 zł; kalarepa wiązka z 4 sztuk 1.00 1.20 zł. Targ dość ożywiony. Dowozy duże. Ceny naogół bez zmian. (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Najechany przez samochód.** W nocy na piątek, najechany został na ul. Głogowskiej przez samochód P. Z. nr. 11180 p. Stefan Kulczak, kupiec z zawodu. Ofiarę wypadku przewieziono do lecznicy miejskiej z powodu ciężkich obrażeń wewnętrznych. (k)

— **Pożar przy Półwiejskiej.** W piątek zaalarmowano straż ogniową na ul. Półwiejskiej 28, gdzie wybuchł pożar obić schodowych do piwnicy. Ogień ugaszono, nim zdolał wyrządzić większe szkody. (k)

— **Dwa pożary w Swarzędzu.** W nocy na 3. bm. wybuchł ogień z powodu defektu w kominie w domu mieszkalnym, własność spadkobierców Hoffmeyerów w Swarzędzu. Strata wynosi około 10 000 zł. Ponadto spaliło się urządzenie domowe lokatorów Marcina Nowaka i Juliana Schoenrocka, łącznej wartości około 5000 zł. — Tej samej nocy wybuchł pożar w zabudowaniach dworu w Swarzędzu. Spaliła się drewniana stodoła, wartości około 12 000 zł. Ogień spowodował najprawdopodobniej włóczęga nocujący w stodołę. (k)

— **W sprawie pożaru w Głownej,** który wybuchł w nocy na piątek, właściciel fabryki kwasu węglowego p. Leon Rost przesyła nam wyjaśnienie, z którego wynika, że pożar powstał wprawdzie na terenie Pierwszej Zachodniopolskiej Fabryki Kwasu Węglowego, własności p. Leona Rosta, lecz uszkodzeniu uległa przyległa wytwórnia przyborów stołarskich p. W. Cofy. W urzędzeniu fabrycznym pożar żadnych szkód nie wyrządził, tak że fabryka czynna jest, jak dotąd, bez przerwy. (k)

— **Nieszczęśliwy wypadek.** Przy ul. Zamkowej 5 zaczął się w mieszkaniu gazem świetlnym urzędnik starostwa Alfred Długosz. Dzięki natychmiastowej pomocy ratunkowej zaczadzonego przywrócono do życia. Okazało się, że wypadek był spowodowany nieostrożnością. (k)

— **Nagłe zasnienie.** W bramie domu przy ul. Fredry 8 upadł w sobotę wieczorem z wycieńczenia nieznaną przyczyną. Chorym zaopiekowało się pogotowie ratunkowe. (k)

— **Wypadki samochodowe.** Dnia 3 bm. na ul. G. Wilda, narożnik Waiów Warnieńczyka najechany został przez samochód P. Z. 10 609, którym kierował p. Puzkarek Michał z Czempina, 6-letni. Dyba Józef, zamieszkał przy Wierzbicicach 10 i odniósł poważne okaleczenia na głowie i nogach. Nieszczęśliwego odstawiono do szpitala miejskiego. — Dnia 2 bm. najechany został przez samochód wojskowy na ul. Bydgoskiej, 8-letni Mieczysław Nowak zamieszkał na Zawadach. Wymienionego po nałożeniu opatrunku odstawiono do domu rodzicielskiego. — Dnia 2 bm. najechał samochód P. Z. 11 392, którym kierował p. Stąskiewicz Józef, zamieszkał przy G. Wildzie 19, na ul. Śródka 5-letnią Anielę Tarkę, zamieszkałą przy Ryнку Śródce 4, przyczem odniósł obrażenia na głowie. (z)

KRONIKA POLICYJNA

— **Pod zarzutem dwuzęstwa.** We Wronkach aresztowano 37-letniego Stanisława Woźnego, rodem z Czerwonej Wsi w pow. kościańskim pod zarzutem dwuzęstwa oraz sprzeniewierzenia pieniędzy. (k)

— **Papierki za banknoty.** P. Szewczyk Cecylja z Ostrzeszowa poszkodowana została przez nieznanych osobników na sumę 160 zł w ten sposób, że podstępem odebrali jej pieniądze, wzamian czego wręczyli kopertę z papierami. (z)

— **Kradzieże i włamania.** Związki wi Polskich Nauczycieli szkół powszechnych skradziono z sali gimnastycznej przy placu Stawnym dwa baloty blawatów. — P. Dawidowa Marja, ul. Fr. Ratajczaka 19, doniosła, że w składzie rzemieślniczym skradziono jej portfel, zawierający 20 zł. — Do szkoły wydziałowej im. Berwińskiego włamali się złodzieje i

skradli p. Swatow, ul. Zacisze 4, 320 zł i skrzypce. — Do magazynu hotelu „Polo-nya” przy P. W. K. usiłowali włamać się złodzieje, lecz zostali spłoszeni. — Do szkoły powszechnej przy W. Garbarach włamali się złodzieje i skradli większą ilość ręczników. — P. Suszyński Edward, ul. Łakowa 12, skradziono rower męski wartości 100 złotych, pozostawiony przy ul. Ogrodowej bez nadzoru. (z)

— **Czyja własność?** W Wydziale Sledczym, pokój 41, znajduje się 9 ubrań męskich używanych różnego koloru, dwa płaszcze męskie letnie, 2 płaszcze damskie zimowe, materiały różnego koloru i rower Rzezy te pochodzą z kradzieży. Poszkodowani zechcą się zgłosić w celu rozpoznania własności. (z)

JARMARKI

— **Mogilna.** Jarmark na konie i bydło odbędzie się dnia 7. bm. Spęd bydła dozwolony.

— **Zaniemyśl.** Jarmark ogólny odbędzie się dnia 7. bm.

— **Szamotuły.** Jarmark na towary kramne, bydło i konie odbędzie się dnia 8. bm.

— **Kruszwica.** Jarmark na konie i bydło odbędzie się dnia 8. bm.

Wczorajszy koncert symf. Filharmonji Poznańskiej

zgrupował w sali Uniwersytetu nadspodziewanie liczną publiczność, mimo pierwszego ciepłego i pogodnego dnia. Zaciekawienie to obudził nietylko interesujący program, na który złożyły się dwa utwory Cezara Franciska: symfonia oraz warjacje symfoniczne na fortepian i orkiestrę, a ponadto koncert skrzypcowy Brucha i uwertura z „Tannhäusera”; melomani poznali przybyli zapoznać się z nowym, po raz pierwszy dzierżącym batutę dyrygentem, p. Zygmunt Łatoszewskim.

Do wykonania powrócimy w fachowym sprawozdaniu. Na razie trzeba zanotować, że debiut udał się jak najpomyślniej. Młody dyrygent okazał się kapelmistrzem pewnym, zorientowanym najzupełniej w mechanizmie orkiestry, a życie i energia, z jakimi przystępuje do dzieła, udzieliło się wykonawcom i doprowadziło do najzupełniejszego sukcesu. P. Łatoszewskiego nagrodzono długotrwałą oklaskami po każdym numerze, dając wyraz zadowoleniu, że naszemu życiu muzycznemu przybyła nowa poważna siła.

RADJO

Programy radiotelefonne

Wtorek, dnia 7 maja 1929 r.

Poznań (336 m) godz. 7.00 gimnastyka poranna (prof. J. Waxman); **godz. 12.30** radiografja; **godz. 13.00** sygnał czasu — hejnał z wieży ratuszowej — koncert gramofonowy; **godz. 14.00** notowania giełdy pien. i cen targowych Rzeźni miejskiej; **godz. 14.15** komunikaty gosp. roln. PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; **godz. 16.40** odczyt p. t. „Nad Jordanem i Morzem Martwym” (wygl. X. Ignacy Posadzki); **godz. 17.00** kurs średni języka francuskiego (Victor Hugo „Hernani” — lecture et explications (p. Omer Neveux); **godz. 17.25** odczyt p. t. „Gawędy o dawnych obyczajach” (wygl. p. Stanisław Wasylewski). Transmisja na wszystkie stacje polskie; **godz. 17.55** koncert orkiestry P. R. (transmisja z Warszawy. (W programie: tańce różnych narodów; **godz. 18.35** recytacja poetycka p. t. „Miłość poetów” (transmisja z Warszawy); **godz. 18.50** nadprogram; **godz. 19.15** recytacja wesoła w wykonaniu p. St. Fiszera, artysty Teatru Nowego; **godz. 19.30** odczyt z cyklu „Zwiedzajmy Wielkopolskę” p. t. „Zaczynamy” (wygl. redaktor Ludomir Rubach); **godz. 19.40** recytacja poezji współczesnej w wykonaniu p. Aleksandra Rodziewicza; **godz. 19.50** transmisja z Teatru Wielkiego. „Zygmunt August” — opera narodowa Tadeusza Joteyki W przerwach — komunikaty okazyjne; **godz. 22.30** sygnał czasu — komunikaty PAT i inne; **godz. 22.45** muzyka taneczna z kawiarni „Esplanada”; **godz. 23.30** radiografja.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— **Tow. Powstańców i Wojaków Stare Miasto.** Zebranie plenarne odbędzie się w poniedziałek 6. bm. o godzinie 19.30 na sali Domu Katolickiego przy Śródce. Zebranie to poświęcone uczczeniu wiekopomnej Konstytucji 3 Maja, uroczajone będzie stosownym wykładem, deklamacjami i t. p.

— **Tow. Przemysł. Poznań-Winiary.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godz. 19.30 w lokalu p. St. Kaczmarka.

— **Klub Damskich Fryzjerów w Poznaniu.** Zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godz. 20 w lokalu „Pod Szóstką” przy ul. Wronieckiej 6.

— **Tow. Restauratorów.** Zebranie plenarne odbędzie się 7. bm. (wtorek) o godzinie 15 w lokalu p. Jaszyska, Tama Ber-

dychowska 4 przy bramie Kaliskiej. Na porządku obrad ważne sprawy.

— **Zrzeszenie Emerytów Kolej. przy 2. U. K. Poznań.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godzinie 17 w sali p. Bohnowej przy ul. Łazarzkiej 1. Na porządku obrad ważne sprawy i sprawozdanie ze zjazdu delegatów.

— **Związek Emerytów Państwowych oraz Wdów i Sierót.** Zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godz. 18 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska.

— **Tow. Przemysłowców Wilda.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 7. bm. o godz. 19 w lokalu p. Zawadkowej, Górna Wilda 75.

— **Kolo Tow. Rękodzielników.** Miesięczne zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godzinie 18 w lokalu p. Gaworskiego, Nowy Rynek 4. Na porządku obrad ważne sprawy, m. i. wykład p. posła Miłczyńskiego Serja kasy pośm 56—60.

— **Stow. Żeńskiej Młodzieży Kupieckiej.** Zebranie plenarne odbędzie się dnia 7. bm. o godzinie 19.30 w sali Domu Królowej Jadwigi, Aleje Marcinkowskiego.

— **Wolny Cech Obuwniczy.** Zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godzinie 20 w lokalu posiedzeń ul. Podgórna 13.

— **Tow. Hod. Gołębi Pocz. „Warta”.** Poznań Stare Miasto. Plenarne zebranie odbędzie się dnia 7. bm. o godz. 20 w lokalu p. Wiesznera, Chwaliszewo 58-59.

— **Tow. Kobiet „Wzajemna Pomoc”.** Posiedzenie plenarne połączone z obchodem 3 Maja odbędzie się dnia 8. bm. w sali Domu Król Jadwigi. Referat wygłosi p. redaktor Powidzki.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na chleb św. Antoniego: S. H. procent od pensji 5 zł. — G. W. na pewną intencję 2 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 36 zł.

Na pomnik Serca Jezusowego: J. J. 10 złotych — N. N. 5 złotych — A. R. 5 złotych. — M. Cz. 5 złotych. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 140 złotych.

Na kaplicę S. S. Karmelitank: G. W. z prośbą do św. Teresy w pewnej intencji 2 zł. — M. Cz. 5 złotych — I. Ł. z podziękowaniem za odebraną łaskę z prośbą o dalsze, 3 zł. — A. R. 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowaniami 678.60 zł.

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Księżniczka dolarów”. We wtorek opera narodowa „Zygmunt August” z p. Czarneckim w partii tytułowej oraz z pp. Dudziówną, Marynowicz, Karpackim, Majem i in., kapelmistrz p. Wojciechowski. W środę operetka „Polska krew” z pp. Fontanówną, Folańskim, Sendeckim, Wiśniewskim i in. kapelmistrz p. Mierzejewski. W czwartek o 15 po cenach znizowanych „Wesoła wdówka” z p. Fontanówną w partii tytułowej oraz z pp. Majchrzakówną, Bratkie-wiczem, Folańskim i Wiśniewskim, kapelmistrz p. Mierzejewski. Wczorajem „Aida”.

Przedstawienie dla dzieci z udziałem Ninki Wilńskiej odbędzie się w niedzielę o godz. 12.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś po raz 14 doskonała sztuka K. H. Rostworowskiego „Niespodzianka” z pp. Wysocką, Szczurkiewiczem, Chmielewskim i Biesiadeckim. Jutro wraca na afisz ostatnia nowość z repertuaru scen warszawskich, arcykomedia komedia Marjana Hemara „Dwaj panowie B.”, która szturmem zdobyła sobie powodzenie, a to dzięki wybornej grze całego zespołu z pp. Grabowską, Podborówną, Wojciechowską, Chmielewskim, Kondradtem, Biesiadeckim i Nowackim na czele.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś „Edukacja Bronki”, ciesząca się powodzeniem na scenie Teatru Nowego. Sztuka ta obiegła wszystkie sceny polskie, odnosząc du-

ży sukces. W roli tytułowej p. H. Cieszkowska kreująca postać Bronki. W innych rolach głównych pp. Czarnecka, Komaliówna, Balcerzak, Brodzikowski, Bystrzyński, Szarski i Tylczyński. W dniach najbliższych ukaże się na scenie Teatru Nowego premiera komedii K. Katajewa p. t. „Kwadratura koła”. Reżyseruje p. Feliks Chmurkowski.

Dziś, w poniedziałek w Domu Ewangelickim drugi koncert słynnego rosyjskiego Zespołu Bałajkowego.

Przypominamy naszym czytelnikom, że dziś, w poniedziałek, o godz. 8.30 wiecz., odbędzie się w sali Domu Ewangelickiego drugi koncert słynnego rosyjskiego Zespołu Bałajkowego w liczbie 12 solistów, który na swym wczorajszym pierwszym koncercie wywołał ogólny zachwyt i spotkał się z bardzo sympatycznym przyjęciem ze strony publiczności, która gorąco oklaskiwała artystów. Przepiękne pieśni rosyjskie, pieśni burlaków i pieśń „Dalekie-go Wschodu” ogólnie się podobały i chwytaly słuchaczy za serce. Jutro, we wtorek, nieodwołalnie ostatni pożegnalny występ Zespołu Bałajkowego z nowym zupełnie programem. Niewątpliwie publiczność poznańska skorzystała z nadarzającej się sposobności i podaży tłumnie na te dwa pożegnalne koncerty. Program koncertów piękny i popularny. Ceny biletów b. przystępne od 2—6 zł. Sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Gwar-na 20 — Telefon 56-38. zw 15 985

Teatr Wielki

DZIŚ — „Księżniczka dolarów” — operetka F. Falla.

Wtorek 7. 5. „Zygmunt August” — opera Joteyki.

Środa, 8. 5. „Polska krew” — operetka Nedbala.

Czwartek, 9. 5. o godz. 15 „Wesoła wdówka” — operetka Lehara. (Ceny znizowane).

Czwartek, 9. 5. o godz. 20 „Aida” — opera Verdi’ego.

Piątek, 10. 5. „Księżniczka dolarów” — operetka F. Falla.

Sobota, 11. 5. „Mazepa” — opera Czajkowskiego.

Niedziela, 12. 5. o godz. 12 przedstawienie dla dzieci z udziałem Ninki Wilńskiej.

Niedziela, 12. 5. o godz. 15 „Skowronek” — operetka Lehara. (Ceny znizowane).

Niedziela, 12. 5. o godz. 20 „Tatry” — balet Feliksa Nowowiejskiego.

Poniedziałek, 13. 5. „Polska krew” — operetka Nedbala.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt nie może wpuszczonym nie będzie.

Bilety wcześniej nabyć można w kasie Teatru Polskiego, przy ul. 27 Grudnia.

Teatr Polski

DZIŚ — „Niespodzianka”.

Wtorek, 7. 5. „Dwaj panowie B.”

Środa, 8. 5. „Dwaj panowie B.”

Czwartek, 9. 5. o godz. 15 „Prawdziwa miłość”. (Ceny znizowane).

Czwartek, 9. 5. o godz. 20 „Dwaj panowie B.”

Piątek, 10. 5. „Dwaj panowie B.”

Sobota, 11. 5. „Niespodzianka”.

Niedziela, 12. 5. o godz. 15 „Cyran de Bergerac”. (Ceny znizowane).

Niedziela, 12. 5. o godz. 20 „Dwaj panowie B.”

Poniedziałek, 13. 5. „Damy i huzary”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski, ul. 27 Grudnia).

Teatr Nowy

DZIŚ — „Edukacja Bronki”.

Wtorek, 7. 5. „Edukacja Bronki”.

Środa, 8. 5. „Edukacja Bronki”.

Początek o godzinie 8 wieczorem.

Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p. Zygarlowskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Pod włos

Niezwykłe zjawisko

Dziś od rana miałem awanturę. Jeszcze leżałem w łóżku, gdy zadzwonił telefon.

— Halo! Kto tam?

— Dziękuję ci za dobre rady! Żebyś pękł!

Trzask! Rozmowa skończona!

Cóż do ciężkiego licha? Co się stało? Co komu radziłem? Dla czego mam pęknąć?

Aha, rzeczywiście radziłem. — Późnym wieczorem — powiedzmy: wezsną nocą — odwoził mnie do domu własnym samochodem jeden z przyjaciół. Taki burzuj ma samochód!

Przy pożegnaniu zaczął się skrobać w głowę.

— O, jak mi się nie chce łazić, a muszę odstawić maszynę do garażu i drałować potem do domu.

Garaż ma na Wierzbicicach, a mieszka na Łazarzu.

— Wiesz co, dam ci radę — zawołałem, rad, że się w ten sposób wykreję od towarzyszenia mi w nocnych wędrówkach. — Zostaw maszynę przed domem.

Mieszkasz na spokojnej, odludnej ulicy, noc jest ciepła i pogodna, samochodowi nie się stać nie może.

Taka była moja dobra rada. We

Francji, w Niemczech, w Anglii, w Ameryce nie wywołałyby niezwykłego zjawienia.

Bal W Anglii, w Ameryce, ale nie w Polsce!

O godzinie piątej rano w willi mego przyjaciela zaczęły dzwonić wszystkie dzwonki. Cały dom się obudził. Mój przyjaciel w stroju niedbałym wybiegł do przedpokoju i otworzył drzwi.

W progu stał policjant.

— Co się stało?

— Samochód.

— Co samochód?

— Stoi.

— No, więc niech stoi.

— A czy pan sobie zdaje sprawę z tego, że mogą go ukraść?

— I po to pan mnie budzi o piątej rano? Samochód mogą ukraść zawsze, jak im się uda.

Poza tem to nie jest dozwolone trzymać samochód na ulicy.

Na tem skończyła się ta interesująca rozmowa. — Samochód stojący przed domem na spokojnej ulicy jest u nas jeszcze czemś tak niezwykłym, że cały dom trzeba wśród nocy alarmować.

Mój przyjaciel jest wściekły na mnie i twierdzi, że napewno zapiszą mu jakąś karę.

A rzeczywiście, tego jeszcze tylko brakło w tej bezsensownej historii.

Bonzo

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

WIELKIE DNI POLSKI W PARYŻU

Paryż, 30 kwietnia.

Od rewolucji listopadowej Paryż stanowił dla Polski jakby drugą stolicę, w której powstawały wszystkie plany polityczne, rodziły się największe dzieła literatury, krzewiło się życie oderwane od ojczyzny a jednak natężone i bogate.

Dziś niema już, poza nielicznymi niedobitkami, emigracji. Ale nowa Polska zbiera jej plony, bo emigracja nie zeszła nigdy z wyżn, które nazywała „wysoką strefą” i była żywym protestem przeciw niewoli. Najmocniejszym symbolem tego protestu był wieszcz nad wieszcz, którego genialny rzeźbiarz francuski uwiecznił teraz w nieśmiertelnych kształtach plastyki.

Od pogrzebu wieszca w Krakowie (przed laty prawie czterdziestu) nie było też uroczystszej chwili w dziejach kultu Mickiewicza. Wtedy hold złożyła mu Polska, choć nie brakło i współudziału Francji. Dziś hold złożyły mu dwie siostry w Chrystusie, jak nazywał Mickiewicz Polskę i Francję. A że idee mickiewiczowskie odniosły triumf w świecie moralnym, zaświadczył to swem przemówieniem w Instytucie Słowiańskim jego prezes, lingwista Meillet, w wileńską uroczystości, gdy zgromadziła się tam elita sławistów polskich z prezesem Akademii Kostaneckim na czele. Wszyscy czuli, że przeżywają chwilę jedności duchowej narodów, które od wieków ciążyły ku sobie mimo wrogiej barjery niemieckiej.

Dzień poprzedzający uroczystość zamknął się wspaniałą akademją, w której na plan pierwszy, w obliczu kilku tysięcy słuchaczy, wybiła się mowa świetnego sławisty z Collège de France, Mazzone'a. I on, jak ogół mówców, stwierdził, że świat zbliża się do idei wieszca, że braterstwo narodów, ten postulat romantyzmu, że wspólny wysiłek ludzkości ku prawdzie i dobru począł urzeczywistniać ów Duch wybrany, a kroczący odtąd na czele duchów Francji i Polski.

Właściwa uroczystość odbyła się wśród wspaniałej pogody na rozległym placu Alma, na tle wracej życiem, gwarem, wesołością stolicy świata. U stóp postaci wieszca, przywdzianej w szatę pielgrzymią, a stojącą wysoko na kolumnie pełnej symbolicznych rzeźb, zgromadziła się elita francuska i polska. Ministrowie, ambasadorowie, literaci, goście z towarzystwa wysłuchali w skupieniu mów reprezentanta komitetu pomnika, prezydenta rady municypalnej paryskiej, francuskiego ministra oświaty, ambasadora Polski w Paryżu. I znów stwierdzono, że idee mickiewiczowskie nie przeżyły się wcale i są wyrazem tego idealizmu, jaki cechował oba narody w walce o wolność, równość i braterstwo.

Wzruszenie opanowało wszystkich. Zdawało się, że ta chwila uczczenia przez Francję największego geniusza Polski stanowi nowe zwycięstwo obu narodów w potężnej grze życia świata. Nie dożyła tej chwili emigracja, choć jej ostatki znalazły się wśród zebranych, a żywym portretem wieszca był jego ostatni syn Józef Mickiewicz. Młoda stosunkowo jego żona, i młodziutka córka świadczą, że „rasa mickiewiczowska” żyje i nie ulega czasowi. Ogólną uwagę zwracała wspaniała i wyrazista twarz mistrza Paderewskiego, który wygrał wraz z Dmowskim, Polskę w grze świata. Wnuczka i wnuk wieszca mieli lzy w oczach, bo podobnej chwili nie mieli w życiu od pogrzebu krakowskiego.

Wieczorem zebrała się w salonach pałacu ambasady polskiej zaproszona publiczność francuska i polska. Poprzedziła wieczer akademją polską w sali na avenue Jena. Przewodniczył jej ambasador Chłapowski, znakomity mówca i miłośnik wieszca, jak okazała jego mowa pod pomnikiem. Podpisany złożył na akademji hold wieszczowi imieniem Poznania, podkreślając wielkopolskie motywy w jego epopei litewskiej i znaczenie kultu poety w Poznaniu dla rozwoju jego znajomości w Polsce. Wieczer, który zaszczylił obecnością prezydent Doumergue, odbył się w atmosferze podniosłej, ożywionej wykwinną grą Wandy Landowskiej. Zgromadziła się na wieczerze elita arystokracji, polityki, literatury. Gościnny gospodarz domu nie zapomniał o nikim, choć cudowne

czarem swych gobelinów, apartamenty dawnego pałacu z czasów Ludwika XV z trudem mieściły tłumy zaproszonych. Współczesność i przeszłość Polski i Francji związały się w harmonję, która zapisze się głęboko w sercach świadków.

Ideowa kontynuacja tego, co dała jedna i druga, będzie aktem odświeżenia pomnika niewątpliwie ułatwioną. Powtarzano naokoło słowa prezydenta Francji, że trzeba pracować i czekać lepszych czasów. Nie należy się niecierpliwić, bo naprawa skutków wielkiej wojny wymaga wysiłku pokoleń. A wieszcz, patrząc z pomnika wskazuje, jak słusznie wyraził się jeden z mówców na uroczystości, drogę, którą iść należy obu sprzymierzonym i zjednoczonym narodom.

Dr. Tadeusz Grabowski.

WŚRÓD PAMIĄTEK PO WIESZCZU

Paryż, 1 maja.

W mieszkaniu wnuka Mickiewicza, dra Goreckiego, oglądamy pamiątki po wieszczu. Drobiazgi jego własne, lub z jego imieniem związane. Trudno oprzeć się wzruszeniu.

Oto, mały, niepokazany kałamarz, z którego wyszły natchnione strofy „Pana Tadeusza”. Obok, w etui, medalionik, zawierający jego włosy, dalej łyżka, którą się posługiwał, szczypce do cukru, a w owalnym pudełeczku dwa bilety wizytowe. Jeden polski: „Adam Mickiewicz”. Drugi francuski, z tytułem byłego profesora Collège de France.

Pod ścianą niska kanapa, na której Mickiewicz wypoczywał po pracy. Przy niej mahoniowy stolik okrągły, tzw. „guéridon” w stylu Ludwika Filipa. Na nim poeta grzwał w szachy z... Chopinem. Jest i drugi, do kart, jest i małe mahoniowe biurczko, przy którym pisał. Tutaj zapełniały się równem, czytelnym piśmem kartki papieru, a nad nimi pochylała się szlachetna głowa o wyniosłym czole i bujnych włosach, ta sama, która patrzyła na nas ze ścian, gdzie wiszą portrety z najmniejszych lat i w najmniejszych pozach. Między nimi blada twarz Celiny Szymanowskiej, dalej żołnierz - poeta Antoni Górecki, zięć Mickiewiczów. Na piersi ma medal św. Heleny, ufundowany dla uczczenia Napoleona Wielkiego przez Napoleona Małego.

Rozglądam się dalej. Na kominku, w niepozornym etui, które kiedyś było czarne a dzisiaj rude, widzę duży nożyk, płaski, zardzewiały. Dr. Gorecki zrozumiał moje pytające spojrzenie i objaśnia: — Tym nożykiem posługiwał się w obozie Tadeusz Kościuszko....

Dzisiaj przybyły do tego muzeum rodzinnego nowe pamiątki. Dr. Gorecki pokazuje mi listy od generała Gouraud, od marszałka Franchet d'Espèray i od Jerzego Clemenceau. „Père - la - Victoire” milczy teraz, prawie przysłowiowo. Na święto Mickiewicza odezwał się. Oto jego słowa do wnuka wieszca:

„Adam Mickiewicz znalazł we Francji schronienie dla bronięcia rozczłonkowanej Polski i dla bronięcia sprawy wolności.

„Dzisiaj znajduje w niej glorię i fikację swego imienia.

„Wiedział on, że Ojczyzny jego nie odbuduje wojna, która byłaby prowadzona przez jakieś dwa narody, ale tylko wojna powszechna — że tylko taka wojna zapewniaby pokój, która uwolniłaby ludy uciemiężone, żadnego nie uciemiężając”.

I. Briares.

PISMA NADEŚLANE

„Przegląd Księgarski”, tygodnik organ Związku księgarzy polskich. Treść nr. 15: Produkcja książek w r. 1927 według nakładu; — Odpowiedź na ankietę Izby Przemysłowo-handlowej w Warszawie; — Konkursy fotograficzne wystaw okiennych; — Z teorii i praktyki księgarskiej. — Listy do redakcji.

„Przegląd Pedagogiczny” tygodnik T. N. S. W. Treść nr. 14-15: Walny zjazd T. N. S. W. w Warszawie. Przemówienie prezesa prof. dr. Wacława Sierpińskiego; — Przemówienie ministra dr. Kazimierza Świątalskiego; — Przemówienie ministra dr. Sławomira Czerwińskiego; — Protokół dorocznego Walnego zgromadzenia T. N. S. W.

ŻYCIE KULTURALNE

NUMIZMATYCY W POZNANIU

Dni od 3 do 5 czerwca będą okresem dwóch zjazdów wystawowych. Przez te trzy dni będą obradowali filolodzy klasyczni, na dwa dni, 3 i 4 czerwca, zbierze się niezbyt może liczne ale doborowe grono znawców i amatorów numizmatyki.

Obrady zaczną się o 10 zrana w Uniwersytecie. Po powitaniach i załatwieniu zwykłych formalności, odbędzie się otwarcie wystawy numizmatycznej, poczem o g. 16 zaczną się obrady sekcyjne, zakończone o 20 godzinie zebraniem towarzyskiem w salonach konserwatora dr. Zakrzewskiego. We wtorek dalszy ciąg obrad i zamknięcie zjazdu, po południu zaś odbędzie się wycieczka na Ostrów na jeziorze Lednickim i do Gniezna, albo też do Kórnik.

Mamy w Polsce wybitnych numizmatyków zawodowych, mamy też wielu zbieraczy i amatorów, mamy wreszcie stowarzyszenia numizmatyczne i poświęcone tej gałęzi wiedzy czasopisma. Brak jednak organizacji, ujętej szerzej, brak planu działalności i współdziałania. Temu ma zaradzić Zjazd poznański, na którym zapoznają się i zbliżają ze sobą zarówno badacze numizmatyki, jak jej miłośnicy. Miejmy nadzieję, że wyniknie stąd niemały pożytek.

MUZYKA

Zjazd Towarzystw muzycznych i śpiewackich we Lwowie odbył się w tych dniach. Brali w nim udział delegaci 3-ech południowo-wschodnich województw, należących do Małopolskiego Związku Towarzystw muzycznych i śpiewackich. — Ubiegły rok był owocniejszy w pracy muzycznej, niż poprzednie. Zorganizowano kilka koncertów zespołów lwowskich i zjazd śpiewacki w grudniu. Najbliższy zjazd uchwalaono odbyć w Stanisławowie celem uczczenia jubileuszu 50-letniego Tow. im. Moniuszki w Stanisławowie.

Kwartet warszawski. Piszą nam z Warszawy: Towarzystwo Muzyczne zorganizowało kwartet smyczkowy, który dał temi dniami drugi wieczór. Uczestniczą w nim pp. Umińska-Jaworska, A. Kurzakowski, T. Jaworski i K. Blaschke. Odegrano dwa kwartety Beethovena i kwartet K. Szymanowskiego d-dur op. 37. — Nadto p. Smidowicz wykonał sonatę Beethovena op. 100 i p. Blaschke sonatę wiolonczelową Griega. (m2)

Kurs dla dyrygentów i kompozytorów w Salzburgu. W czasie wielkiego festiwalu muzycznego w Salzburgu w miesiącach lipcu i sierpniu odbędzie się tamże kurs dla dyrygentów i kompozytorów pod kierunkiem wybitnych muzyków. Blższych informacji udziela sekretariat „Mozartium” w Salzburgu. (z)

LITERATURA

Weysenhoff po czesku. W przekładzie czeskim ukazała się znakomita powieść Weysenhoffa „Soból i Panna”. Przełożył ją p. Calma Vesely.

Przekłady z Ossendowskiego. A. Koltoński przełożył książkę Ossendowskiego i wydał w r. 1928 pt. „L'aquiescence” i „L'ombra dell'Oriente tenebroso”. Milano. Morreale. Rosnące szybko we Włoszech zamilowanie do powieści egzotycznych zapewni i tutaj rozgłos utworom polskiego autora. (P.)

„Mazepa” po angielsku. Dramat Słowackiego ukazał się w przekładzie angielskim, dokonany przez p. Cecylję Dołęga Wellsową i Carltona Wellsa wraz z przedmową prof. Milana z Ann Arbor w Stanie New York.

KRAJOZNAWSTWO

Co wystawi turystyka na P. W. K.? Ministerstwo Robót Publicznych dało 20 tys. złotych subwencji Związkowi Polskich Towarzystw Turystycznych. Utworzyła się specjalna komisja wystawowa, złożona z delegatów tych Towarzystw pod przewodnictwem p. St. Osieckiego. Dział turystyczny otrzyma cztery sale w pawilonie rządowym. W jednej z nich działać będzie biuro informacyjne. Polskie. Tow. Tatrzańskie wystawi 40 górskich zdjęć zimowych i letnich, plastyczne mapy Czarnohory i Tatr z oznaczeniem schronisk, model schroniska na Hali Gąsienicowej, stojak z przeźroczami i orientacyjną mapę Polski z oznaczeniem turystycznych obiektów W oszklonych gablotkach znajdują się wszystkie wydawnictwa od dawnych „Pamiętników” po ostatnie „Wierchy”. Towarzystwo Krajoznawcze da 60 fotografii krajoznawstwa z pogórskich okolic, model nowowytbudowanego schroniska nad jeziorem Świtezią, stojak z przeźroczami, wydawnictwa i cały szereg wykresów graficznych, mających uzmysłowić dotychczasową działalność Towarzystwa Krajoznawczego. (J. M.)

TEATR

P. Gorczyńska nie będzie grała w Wilnie. Z Warszawy piszą nam: P. Marja Gorczyńska, bohaterka znanego skandalu z trzema tysiącami złotych i dyrektorem-wielbicielem, wybierała się do Wilna na występy gościnne w „Panience z dancingu”. Teatr Polski występy już ogłosił. Związek Artystów scen polskich występów zakazał. Wprawdzie p. Gorczyńska będzie dopiero od sezonu zawieszoną w prawach członka na rok i nie będzie się mogła angażować, ale Związek uznał, że gościnne jej występy po świeżym skandalu nie mogą być dopuszczone. (tw)

Dramat na podwórku ratusza wiedeńskiego. W czerwcowych uroczystościach wiedeńskich atrakcją imprez teatralnych będzie przedstawienie tragedji Büchnera „Śmierć Dantona” w inscenizacji i reżyserji Maxa Reinhardta. Przedstawienie odbędzie się na podwórku arkadowym ratusza wiedeńskiego. (t)

SZKOLNICTWO

Analiza psychologiczna „Anielki”. Co raz częściej pojawiają się w czasopiśmie pedagogicznych analizy psychologiczne postaci z literatury. Pisałmy już o analizie Mikołaja Srebrzypisanego i dzieci z dzieł Mickiewicza. Obecnie ukazał się w „Życiu Szkolnym” rozbiór psychiki Anielki z powieści Prusa, napisany przez prof. Orłowa. Autor włączył rozbiór do większej pracy o wychowaniu w szkole tradycyjnej i twórczej. Postać Anielki służy do stwierdzenia, że tkwiąca w człowieku potęgę ducha Szkoła tradycyjna zabijała, zaś szkoła twórcza wydobywa ją na powierzchnię i zużytkowuje w wychowaniu. (St. N.)

OCHRONA ZABYTEKÓW

Tkaniny żydowskie w Krakowie. Piszą nam z Krakowa: Bóżnice krakowskie w liczbie sześciu posiadają cenne zabytki tkactwa artystycznego z wieku XIV, XV i XVI. Są one niedostępne dla badaczy. Miasto nabydzie dom, w którym mieściła się ongi biblioteka Kazimierza Wielkiego, przy ul. Miodowej i utworzy tam pomieszczenie dla żydowskich zabytków sztuki i kultury. (kk)

Nowy konserwator w Wilnie. Konserwatorem urzędu wojewódzkiego w Wilnie został zamianowany dr. Lorentz w miejsce p. Remera, który przeniósł się do Warszawy. (p)

GO BĘDZIE Z KĘPĄ RADŁOWSKĄ?

Na Kępie Radłowskiej pod Gdynią ma być utworzony t. z. rezerwat przyrody. Idzie o to, aby Kępę tę zachować w obecnym stanie, jako krajobraz nadmorski i uratować jej piękno przed zagubą, która naszym zakątkom grozi. Na ostatniem zebraniu Wydziału Przyrodniczego Tow. Przyjaciół Nauk wygłosił w tej sprawie interesujący referat prof. dr. Ludwik Wodziec, zasłużony już około ochrony krajoznawstwa rodzimego uczonec. Wywody jego miały treść mniej więcej następującą:

Obszar 142 klm. brzegu polskiego trzeba jaknajlepiej wyzyskać i zagospodarować zgodnie z interesem całej Polski, a nie tylko miejscowej ludności. Otoż w interesie Polski leży bezwzględnie zachowanie dla przyszłych pokoleń kawałka brzegu morskiego w pierwotnej krasie, przez stworzenie rezerwatu przyrody. Na ten cel nadaje się może najlepiej Kępa Radłowska a to z wielu względów. Kępa Radłowska jest jednym z najpiękniejszych miejsc wybrzeża. Już Marysieńka, żona króla Jana Sobieskiego obierała ją sobie na pobyt. Ostatnio Żeromski zachwycał się jej pięknością. Dalej jako jedyne stanowisko jarzębiny szwedzkiej (Sorbus suecica) w Polsce ma duże znaczenie naukowe. Kępę przeznacza szereg parowów. Ściany tych parowów, jak zresztą prawie cała Kępa jest zalesiona. Las, porastający ścienny parowów jest już chroniony, ponieważ ścienny parowów po wycięciu drzew, usuwają się, czego nawet betonowanie nie może powstrzymać, jak się to okazało na przyległych terenach naszego wybrzeża.

Rada Obrony Przyrody projektuje następujący rezerwat: Dwa oddziały leśne o 48 ha łącznej powierzchni obejmujące środek Kępy mają stworzyć rezerwat zupełny, gdzie wstrzyma się wszelką gospodarkę. Dwa oddziały garniczące z projektowanym rezerwatem stanowią mają rezerwat częściowy, z którego zarząd leśny usunie posadzone egzotyczne drzewa, aby przywrócić pierwotny charakter lasu. Dodajemy, że projektowi rezerwatu sprzeciwiają się plany magistratu Gdyni, który chce mieć na Kępie Radłowskiej Park Miejski.

Dr. Adam Paszewski.

SPORT

Dwa rekordy polskie

ustanowił Heljasz w rzutach kulą na zawodach „Warty“.

Zawody lekkoatletyczne wewnętrzne K. S. „Warta“ odbyły się dnia 5. b. m. i przyniosły 2 rezultaty lepsze od rekordów polskich, a jeden lepszy od rekordu okręgowego. Poszczególne wyniki są następujące:

100 m. — Biniakowski 11,8 sek.; 200 m. — Biniakowski 24,3 sek.; 400 m. — Biniakowski 55,2 sek.; 800 m. — Szwarc 2:11,2 min.; 1,500 m. — Szwarc 4:36 min 5,000 m. — Noga 17:03 min. 110 p. — Ciaszyk 20 sek., skok w wyż — Banaszkiewicz 169 cm. (wynik lepszy od rekordu okręgowego); skok w dal — Banaszkiewicz 604 cm.; dysk Heljasz 37,97 m.; kula — Heljasz 13,54 m. (niekiedy lepszy od rekordu polskiego); kula oburącz — 13,54 m. + 10,52 m., razem 24,12 m. (wynik lepszy od rekordu polskiego); oszczep Galkowski 46,93 m.

Co do pięknych rezultatów na początku już sezonu Heljasza należy podkreślić, że są istotnym sprawdzianem, bowiem posiadał kilka rzutów w granicach uzyskanego rekordu jednoręcz. Organizacja całłości pod kierownictwem p. Szyca — sprawna. (ng)

Automobilizm

W „Targa Florio“, odbywających się na Sycylii na przestrzeni 340 km. zwyciężył w niedzielę Francuz Divo na Bugatti w czasie 7 g. 15 m. 14 s. przy przeciętnej szybkości 74,566 km. (Radio.)

Boks

Walki towarzyskie bokserów poznańskich w Łodzi odbyły się w wypełnionej sali i przyniosły następujące wyniki: Głon (W.) — Klimczak (Sokół-Łódź), wygrał pewnie na punkty Głon, który gorawo znacznie we wszystkich trzech starciach, a Klimczak ratował się faulami, przetrzymując przeciwnika; Arski — Seweryniak (Ł.) najciekawsza walka dnia, przyczem zakończyła się niespodziewaną przegraną słabo walczącego Arskiego, zlekceważywszy twardego przeciwnika, uległ mu nieznacznie na punkty; Majchrzycki — Trzonen (Ł.) walka nierozstrzygnięta, prowadzona od samego początku w ostrem tempie, przyczem jednak Majchrzycki walczył celowicie, pracując więcej na punkty; sędziowie jednak uznali walkę za nierozstrzygniętą. W ostatnim spotkaniu Wiśniewski pokonał Kłodacza (Zjedn.) pewnie na punkty, przyczem pierwszy walczył również słabiej niż zwykle, wykazując niepewność i faulując zwłaszcza w drugim starciu. — W pozostałych spotkaniach o charakterze miejscowym Cyran pokonał Wajerowicza na punkty, Wurm (Union) — Rubina na pkt. i wreszcie Kuropatwa (Kr. Ender) — Barasińskiego (Pozn.) przez k. o. w pierwszym starciu. Sędziował w ringu w spotkaniu z „Wartą“ p. Landeck na punkty pp.: Milcz i Nowak; podczas reszty walk w ringu p. Milcz. Publiczności przeszło 1,500 osób. Bokserzy poznańscy zaprezentowali się bardzo dobrze i okłaskiwani byli bardzo serdecznie oraz entuzjastycznie przez widzów. (Tel. wł.) W. K.

Szczególne wyniki spotkań Węgry — Austria interesują nas specjalnie, ponieważ drużyna węgierska wystąpi w tym samym mniej więcej składzie na meczu z Polską w Warszawie 12. b. m.; rezultaty są następujące według kolejności wag: Enekes (W.) pokonał nieznacznie Spitzera (A.) na punkty; Kocsics (W.) wygrał niewysoko na pkt. z Czappakiem (A.); Pospichil (A.) zwyciężył pewnie na pkt. z Selessem (W.); Gelbai (W.) pogromił wysoko na pkt. Blaho (A.); Fraberg (A.) pokonał na pkt. pewnie Tokaia (W.); Zehetmayer (A.) wygrał wysoko na pkt. z Sziget (W.); Bokodi (W.) zwyciężył Rautera (A.) na pkt. pewnie; Ros (A.) wygrał z Körön (W.) na pkt.

W spotkaniu międzyklubowym „Warta“ — „YMCA“ w Warszawie w niedzielę zwyciężyła w ogólnej punktacji „Warta“ w stosunku 10:2. Wyniki techniczne przedstawia się następująco: (według kolejności walk): Stępiński (W.) — Staniśzewski (Y.), nierozstrzygnięta; Głon (W.) — Orlicz (Y.), zwyciężył na pkt. Głon; Forlański (W.) pokonał na pkt. Olifira (Y.); Stroiński (W.) zwyciężył przez k. o. w pierwszym starciu Obara (Y.), w wadze półśr. walka Arski — Wysocki się nie odbyła. Majchrzycki (W.) zwyciężył na pkt. Reutta (Y.), Wiśniewski (W.) i Mizerski (Y.) — walka nierozstrzygnięta. (Tel. wł.) T. S.

Gry ruchowe

Drużynowy turniej w Ping-Pong, organizowany przez Pozn. Okręg S. M. P., rozpoczął się w niedzielę w lokalach S. M. P. Otwarcia dokonał patron okręgu ks. Prądzynski, który równocześnie podziękował firmom „Camera“, „Sport-Bloch“, „Dom Sportowy“ i Jurdziński za ofiarowane nagrody. Następnie odbyły się eliminacje grupy I. (16 zgłoszonych drużyn podzielono na cztery grupy), które dały następujące wyniki: „Warta“ I. — „Sem. Naucz.“ 3:2; „Warta“ I. — „S. M. P.“, Tum 4:1; „Warta“ I. — „Lotn. Druż. Harc.“ 5:0; „Sem. Naucz.“ — „S. M. P.“, Tum 4:1; „Sem. Naucz.“ — „Lotn. Druż. Harc.“ 5:0; „S. M. P.“, Tum — „Lotn. Druż. Harc.“ 4:1. Do półfinałów wchodzi drużyna „Warty“ I i „Seminarium Naucz.“ W niedzielę stają do rozgrywek II grupa i drużyny „Gimn. Marij Magd“, „Warta“ II., „S. M. P. św. Łazarz“ i „S. M. P. św. Wojciech. (bp.)

Hippika

W Rzymie w konkursie „Prix de Precision“, do którego stanęło 150 koni, w tem 50 włoskich — 16 przeszło bez błędów, z nich trzy polskie. W niedzielę odbyła się rozgrywka, przyczem rtm. Królikiewicz na „Milordzie“ zajął czwarte, por. Starnawski na „Hannibalu“ — szóste i ppik. Römmel na „Doneuse“ — ósme. Ppik. Römmel na „Sterlingu“ i por. Rojewicz na „Black Boy“u“ zajęli 17 miejsce.

Hokej

Spotkanie towarzyskie pomiędzy „Lechją“ a Szkol. Podch. Piech., Śrem, które się odbyło w Biedrusku, przyniosło wynik 4:2 (1:2). Bramki strzelili dla „Lechji“ Paczkowski T. i Polcyn — po dwie, dla Szkoły — Milak i Tundak. (bp.)

Spotkanie międzypaństwowe Francja — Szwajcaria w Ljonie zakończyło się zwycięstwem Francuzów w stosunku 3:1. (Radio.)

Lekka atletyka

Zawody Uniwersytet — Wyż. Szk. Handlowa odbyły się dnia 5. b. m. na Stadionie Wojskowym i dały następujące wyniki: 100 m.: 1) Piechocki (WSH.) 11,4 sek., 2) Pernak (WSH.), 3) Tomaszewski (U.), 4) Kwadyński (U.); kula: 1) Pernak 11,12 m., 2) Chorzelski (WSH.) 9,90 m., 3) Samulski (U.), 4) Wirokiro (U.); oszczep: 1) Tomaszewski E. (U.) 46,88 m., 2) Pernak 46,05 m., 3) Litwiński (WSH.) 4) Lebiński (U.); sztafeta 4 × 100 m.: 1) WSH. w składzie Moskau, Czajkowski, Piechocki, Pernak w czasie 47,2 sek., 2) Uniwersytet; 1,500 m. — 1) Łukomski (WSH.) 4:37,4 min., 2) Michalski (U.), 3) Litwiński, 4) Nowakowski; un. nie ukończył biegu; dysk: 1) Wirokiro 31,59 m., 2) Pernak 29,6, 3) Cochelli (WSH.), 4) Samulski; skok w wyż: 1) i 2) Piechocki i Pernak 160 cm., 3) i 4) Musiał (U.) i Szwedowski (U.) 145 cm.; poza konkursem Mierzejewski 165 cm., 200 m.: 1) Pernak 24,4 sek., 2) Moskau, 3) Tomaszewski, 4) Kwadyński; skok w dal: 1) Pernak 585 cm., 2) Tomaszewski 533 cm., 3) Cochelli, 4) Tomaszewski; 400 m.: 1) Piechocki 52,7 sek. (czas lepszy od rekordu okręgowego), 2) Nowicki (U.), 3) Saganowski (U.), 4) Litwiński nie ukończył biegu.

Ogółem zwyciężyła WSH. w stosunku 62:38. Zawody odbywały się rokrocznie o puhar przechodni. W zeszłym roku zdobyła go drużyna Uniwersytetu. Udział publiczności liczny, organizacja — sprawna. Po meczu odbyło się wręczenie puharu zwycięskiej drużynie i żetonów zdobywcom pierwszych miejsc w poszczególnych konkurencjach. (ng)

Ogólnopolski bieg na przełaj pań odbył się dnia 5. b. m. na boisku Sokola. Startowało 16 zawodniczek, doszło do meły 12 — wszystkie w dobrej formie. Trasa ciężka, ok. 1,000 m. długa. Zwyciężyła pewnie 1) Tabacka-Orłowska (Kol. Kl. Sp., Katowice) 3:38 min., 2) Woźniakówna (Sokół), 3) Radicka (AZS.), 4) Bibrowiczówna (Sok.), 5) Grześkowiakówna (Sok.), 6) Stolarówna (AZS.), 7) Kaczmarska (Sok.). Poza konkursem przybyła jako trzecia Niewodowska z nienależącego do P. Z. Z. A. klubu Victoria. Tabacka prowadziła cały bieg i poza Woźniakówną, która trzymała się jej do ostatnich 200 m. — nie miała groźnych przeciwniczek. Bieg odbywał się corocznie o nagrodę wędrowną „Domu Sportowego“, którą zdobyła Tabacka po raz drugi (n g)

W biegu na przełaj „Wieczoru Warszawskiego“ na trasie około 4,000 m. w Grochowie zwyciężył Petkiewicz (Warsz.) przed swoimi kolegami klubowymi Sarnackim i Kusocińskim. Czwarte miejsce zajął Milcz z Varsovi. (Tel. wł.) T. S.

Bieg naokoło Berlina na trasie 25 km. przyniósł niespodziewane zwycięstwo Kappowi (Monachjum) o 60 m. przed Lotyssem Motmuellerem i Boukasem, Motmueller prowadził przez większą część trasy, jednak odpadł na ostatnich odcinkach wskutek kurczy żołądka, oddając pewne zwycięstwo w ręce Kappa. W konkurencji drużynowej miast zwyciężyła Ryga przed Berlinem po raz trzeci. (Radio.)

O puhar Davisa

Danja — Chile, w Kopenhadze. W pierwszym dniu prowadził Danja 2:0. Henriksen pokonał Torralva 8:6, 7:5, 7:3, a Ulrich uporał się łatwo z D. Torralva (Ch.) 6:2, 6:4, 7:5. (Radio.)

W drugim dniu spotkania Finlandja — Egipt, ten ostatni zwyciężył w grze podwójnej skutkiem czego prowadzi 2:1. Para Grand Guilloti Zahar (E) pokonała Finnów Grahn i Grotenfelt 7:5, 6:2, 6:3.

W zawodach eliminacyjnych w Warszawie Jan Loth zwyciężył Warminskiego 6:3, 9:7. W grze podwójnej Warminski i Tarnowski contra Stolarow Maks — Loth 0:6, 6:3, 10:8. W poniedziałek Warminski spotyka się z Tarnowskim, we wtorek z M. Stolarowem. (Tel. wł.) T. S.

Piłka nożna

Niedzielne spotkania ligowe — Katowice. „Warta“ — „I. F. C.“ 1:1 (1:1). Śliczna pogoda zgromadziła powyżej 5,000 widzów; sędziował słabo p. Piotrowski z Łodzi, krzywdząc, zwłaszcza w pierwszej połowie, swemi rozstrzygnięciami „Wartę“, a po proteście kapitana „zielonych“, poprawił się trochę, stracił jednak na pewności. Grę rozpoczyna o 17.15 „Warta“ i przez pierwsze 20 minut nie schodzi formalnie z połowy gospodarzy, to też odnosi się wrażenie, iż gra skończy się wysokocyfrowym zwycięstwem „Warty“ Gości prześladowa jednak pech, gdyż nie wykazywają dużo pewnych pozycji; dość

wspomnieć o strzale Przybysza, który z dwóch metrów przy pustej bramce trafia w słupek, a piłka, odbiwszy się, idzie na aut. Po tych 20 min. gra się nieco wyrównuje, chociaż i tutaj „Warta“ przeważa, pracując bardziej celowo. W 32 min. po akcji całego ataku strzela jedyny punkt dla niej Radojewski z 4 m. nie do obrony. W 38 min. Fontowicz chwytą piłkę, przyczem atakowany przez gospodarzy, bez namysłu wykopuje ją, ta zaś, odbiwszy się o plecy Geislera, wpada do... bramki. Poza tym jednym wypadkiem Fontowicz jednak bronił bardzo dobrze. Po przerwie typowa walka o punkty, ostra, chwilami nawet brutalna, przyczem Heydenreich i Sośnica dostają napomnienie. „Warta“ przedstawiała się o klasę lepiej od swego przeciwnika, który zadowolili tylko w obronie. Najlepsi u gości Szerfke II. w ataku. (Tel. wł.) F. G.

Łódź. „ŁKS“ — „Pogoń“ 2:0 (1:0). „Pogoń“ w najsilniejszym składzie z Baczem i Kucharem. „ŁKS“ — również w komplecie. Grę rozpoczynają Lwówianie, narzucając bardzo ostre tempo, przyczem Bacz stwarza bardzo niebezpieczne momenty dla gospodarzy, które likwiduje szczęśliwie bramkarz. „ŁKS“ — świetnie zgrany, atak — strzałowo dobrze dysponowany. W 38 min. z podania Mili uzyskuje Sowiak prowadzenie. W drugiej połowie „Pogoń“ przechodzi do obrony i znów inicjatywę ma „ŁKS“, by również w 38 min. śliczną główką zdobyć przez tegoż Sowiaka drugi punkt. Sędziował p. Arczyński z Krakowa. Publiczności — powyżej 7,000 osób. (Tel. wł.) W. K.

Kraków. „Wisła“ — „Garbarnia“ 5:2 (3:2). „Wisła“ — w pełnym składzie. „Garbarnia“ — z dwoma rezerwowymi w pomocy. Grę rozpoczyna „Wisła“, atakując zawiązie, lecz obrona „Garbarni“ jest na miejscu, przyczem beniaminek ligi przysięga do kontrataku i już 4 min. przynosi pierwszy punkt przez Joksza. Bramkarz „Garbarni“ kilkakrotnie następnie broni z powodzeniem, przyczem przeprowadza ona ataki precyzyjnie i lepiej od „Wisły“, której napad pracuje dość chaotycznie; pomimo to jednak w 11 min. z podania Balcera wyrównuje Reyman I. w 25 min. po solowej akcji Balcer zdobywa drugi punkt nie bez winy wybiegającego bramkarza; trzeci punkt uzyskuje Reyman I. w minutę później. Następuje okres zmian, nych ataków, a krótko przed końcem połowy za kopnięcie Joksza podyktowany wolny zamienia Bill na drugą bramkę dla „Garbarni“. Po przerwie Balcer lekko kontuzjonowany schodzi na 10 min. z boiska i „Garbarnia“ ma inicjatywę, oddając ją później „Wisła“. W 3 min. Czulak dalekim strzałem uzyskuje czwartą bramkę, zaś w 41 min. Adamek piątą tuż po kornierze. Sędzia kpt. Niedziński okazał brak szybkiej decyzji. W „Garbarni“ wyróżniła się jedynie środkowa trójka ataku oraz Koniewicz i Bill w obronie. W „Wisła“ — Czulak i trio pomocy. Publiczności około 5,000 osób. (Tel. wł.) K. S.

Warszawa. „Legia“ — „Cracovia“ 2:0 (0:0). Ta ostatnia grała bez Zastawniaka I., „Legia“ — w zeszłorocznym składzie bez Steuermanna. W pierwszej połowie mecz toczy się pod znakiem przewagi gości, którzy nie potrafili jednakże zaznaczyć jej cyfrowo. Po przerwie „Cracovia“ jest wyraźnie zmęczona, to też inicjatywę ujmuje „Legia“, przyczem obie bramki strzela dla niej „Łancko“. Najlepsi na boisku: Łancko i Martyna — z „Legji“, Malczyk i Sperling — z „Cracovii“. Sędzia p. Rosenfeld z Bielska. Publiczności przy ślicznej pogodzie — 6,000. (Tel. wł.)

Łódź. „Czarni“ — „Polonia“ 6:3 (2:2). Mecz toczył się w bardzo ciężkich warunkach atmosferycznych na rozmokłym i oślizgłym boisku. Bramki strzelili: Sawka i Nastula — po dwie. Reyman i Chmielewski — po jednej, obaj z karnego; dla „Polonii“ — Alaszewski dwie i Szczepaniak jedną. W drugiej połowie goście osłabli, to też zdecydowana przewaga mieli „Czarni“. Sędziował p. Rutkowski. (Tel. wł.)

Tabela spotkań ligowych (w nawiasach podajemy ilość gier, oraz stosunek bramek): 1) „Wisła“ 9 p. (5, 17:8); 2) „Ł. K. S.“ 9 p. (5, 11:5); 3) „Ruch“ 7 p. (5, 9:4); 4) „I. F. C.“ 6 p. (4, 4:2); 5) „Garbarnia“ 5 p. (5, 16:12); 6) „Warta“ 4 p. (4, 10:6); 7) „Legia“ 4 p. (5, 5:5); 8) „Czarni“ 3 p. (2, 8:5); 9) „Warszawianka“ 3 p. (4, 6:8); 10) „Polonia“ 3 p. (6, 9:16); 11) „Pogoń“ 2 p. (4, 5:10); 12) „Cracovia“ 2 p. (5, 3:9); 13) „Turyści“ 1 p. (4, 4:17).

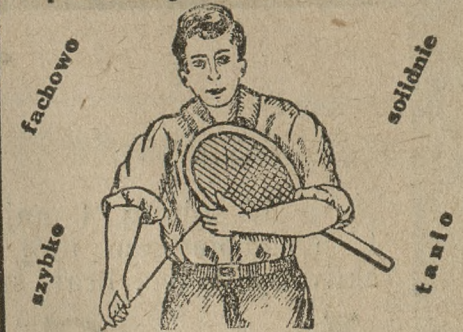
W czwartek odbędą się następujące mecze ligowe (na pierwszym miejscu podajemy gospodarzy): „Warta“ — „Legia“ (początek o godz. 17), „Ł. K. S.“ — „Garbarnia“, „Warszawianka“ — „Turyści“ i „Wisła“ — „Czarni“.

O mistrzostwo kl. A POZPN. „Legia“ — „Sparta“ 3:1 (2:1). Zasłużone zwycięstwo „Legji“ nad zdepletowanym przeciwnikiem, który z powodu niezwołnienia zawodników wojskowych oraz zdyskwalifikowania Graczyńskiego podopory drużyny — wystąpił z rezerwami, ulegające technicznie lepszej drużynie i fizycznie dobrze się przedstawiającej. Przez cały czas zaznaczała się przewaga „Legji“, zwłaszcza w drugiej połowie. Bramki uzyskali Sroczyński dwie i Chmielewski dla „Legji“, Zieliński — dla „Sparty“. Sędziował bardzo dobrze p. Tomaszewski.

„Posnania“ — „Stella“ 1:0 (0:0). Gra na ogół wyrównana przy małej przewadze „Posnania“, która była więcej zdecydowaną w akcjach podbramkowych. Jedyny punkt zdobył Koszuta na kilkanaście minut przed końcem.

„Pogoń“ — „Warta“ 1:1 (3:1). Zasłużone zwycięstwo odniosła „Pogoń“, uzyskując już w pierwszych minutach powodzenie. Gra z początku bardzo interesująca, w drugiej połowie — staje się ostrzej-

Naprawiamy RAKIETY TENISOWE

Dostarczamy wszelkie artykuły sportowe i gimnastyczne po cenach fabrycznych.

Wytwórnia artykułów sportowych i gimnastycznych

J. PACZKOWSKI Synowie

istnieje od roku 1920

Poznań tylko ul. Łąkowa 10.

Telefon 24-09.

Pw 10049-14, 625

sza głównie z powodu słabego sędziego, który nie potrafił utrzymać w korbach zespołów. Bramki zdobyli dla „Pogoni“ Śmiglak i Zachciał po jednej. Pawlak — dwie. Sędziował p. Baranowski.

„Notec“ — „Wiktorja“ 3:2 (2:2). Niezasłużone zwycięstwo odniosła na własnym gruncie „Notec“ chodzieska, gdyż „Wiktorja“ do przerwy przeważała, w drugiej jednak, opadła na siłach, nie umiała wykorzystać kilka bardzo dogodnych pozycji. Natomiast miejscowi przyzwyczajeni do własnego terenu lepiej wyzyskali błędy przeciwnika. Sędzia p. Rosala — do-bry.

„OKS“ — „HCP“ 1:0 (1:0). Wynik nie odpowiada stosunkowi sił; „OKS“ miał przez cały czas przewagę, nie umiał jej jednak zaznaczyć cyfrowo, przyczem przestrzelił jedenastkę. Walka ostra, chwilami nawet brutalna. Sędziował dobrze p. Nawrocki.

Tabela spotkań przedstawia się następująco (w nawiasach podajemy ilość gier i stosunek bramek): 1) „Legia“ 9 p. (5, 15:7); 2) „Pogoń“ 8 p. (6, 14:9); 3) „HCP“ 8 p. (7, 22:14); 4) „OKS“ 8 p. (7, 12:9); 5) „Posnania“ 8 p. (7, 9:8); 6) „Warta“ 6 p. (6, 11:13); 7) „Notec“ 6 p. (7, 14:23); 8) „Stella“ 5 p. (7, 12:12); 9) „Sparta“ 5 p. (7, 7:13); 10) „Wiktorja“ 3 p. (7, 11:19).

W czwartek grają: o godz. 11 „Pogoń“ — „Notec“ na boisku „Sparty“, o godz. 15 „Legia“ — „HCP“, również na boisku „Sparty“.

Wyniki zagraniczne. Spotkanie międzypaństwowe Austria — Węgry zakończyło się wynikiem 2:2. W Zurychu uległa Szwajcaria Czechosłowacji 4:1. Oba spotkania zalicza się do cyklu o puhar środkowo-europejski dla zespołów mieszańców. W Antwerpij Belgja pokonała reprezentację Holandji 3:1. W spotkaniu międzymiastowym Antwerpja — Rotterdam zwyciężyła pierwsza w stosunku 4:1. Bratysława pokonała na własnym gruncie zespół Wiednia 3:2. (Radio.)

Szermierka

W turnieju w Pradze Cześć pokonali nas we wszystkich trzech rodzajach broni 3:0. W szablach przy wyniku 8:8 wygrali Cześć, gdyż stosunek touchés przedstawiał się 62:57 na ich korzyść. Papée uzyskał 4 zwycięstwa, Segda 3:1, Friedrich 1:3, Makomaski 0:4. W szpadach zwyciężyli Cześć 12:4; Laskowski 3:1, Segda 1:3, Friedrich 0:4, Fiedorowicz 0:4.

Codziennie dalszy ciąg

WALK

w cyrku „Colosseum“ na placu przy ul. Fr. Ratajczaka (v/a a v/a Muzeum Wojskowego).

Dzisiaj 6 bm. walczą 4 pary:	
KÖHLER szampion Niemiec	contra GÓRSKI mistrz m. Łodzi
CSTIBOR słynny Kroccki siliacz — pogromca Stekkera	contra PETROWICZ m. świata (Jugostawja)
GRÜN ISEL szampion Szwajcarii	contra BEKKER-SZCZERBINSKI najlepší technik Warszawy
GARKAWIŃKO szampion świata, Łódź	contra ANGELESCO szampion Rumunji

Przed walkami atrakcje artystyczne. Początek przedstawień o godz. 8, walk o 9.30 wieś s. Przeprowadzają bilety w składzie cygar, Hotel Francuski. bwp 3568

Mydło Mixa

najlepsze — najtańsze

nr 9140

W sobotę, 4 maja 1929 r., zasnął w Bogu, po krótkich i ciężkich cierpieniach, mój najukochańszy mąż, nasz najdroższy i najtroskliwszy ojciec, brat, szwagier, teść, dziadek i wuj, ś. p.

Jan Grzymisławski

przeżywszy lat 57. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 7 maja o godz. 5 po poł. z domu żałoby w Gostyniu, ul. Starogostyńska 16.

W ciężkim smutku pogrążeni

żona z dziećmi i rodzina.

Gostyń, Poznań, Krotoszyn, Berlin, Kładzko.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

zw 15984

Dnia 3. 5. 1929 r., o godz. 2 w nocy, zmarł nagle, nasz nieodżałowany członek, ś. p.

Oskar Liefke

mistrz stolarski.

Straciłszy w Nim gorliwego i bystrego członka naszej spółdzielni.

Samopomoc Stolarska w Swarzędzu

Zarząd
Józef Brodowski.

Prezes Rady Nadzorczej
Jan Kamerdula.

Swarzędz, dnia 4. 5. 1929 r.

nw 10 067

Dnia 4 b. m. zmarł członek Towarzystwa naszego, ś. p.

Nikodem Wojtkowiak

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, dnia 7 bm. o godz. 4 po poł. z domu żałoby, ul. Łazarska 65a

O liczny udział w pogrzebie prosi

Tow. Pielgrzym pod wezw. Matki Bożej w Poznaniu.

Wypadek 110.

zw 15991/2

Dnia 5 maja r. b. zasnęła w Bogu, po długich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., nasza najdroższa matka, teściowa, babka i ciotka, ś. p.

zw 15 990

z Rychlickich

Stanisława Gałdyńska

przeżywszy lat 71. Eksportacja zwłok z domu żałoby ul. Kościelna 4, do kościoła parafialnego w Jeżycach, odbędzie się w środę, 8 b. m. rano, o godz. 10, następnie nabożeństwo żałobne, poczem wyprowadzenie zwłok na cmentarz parafialny, o czem donosi

w imieniu stroskanej rodziny

ks. Tadeusz Gałdyński.

Czcigodnych Konfratrów uprasza się o modlitwę.

Osobne zawiadomienia nie będą wysyłane.

Poznań, ul. Kościelna 4, dnia 6 maja 1929 r.

Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”, pl. Nowomiejski 18, tel. 1046.

Miara kultury szlacheckiej
jest jego zapas bielizny.

Bieliznę damską, Pasy biodrowe, Bieliznę pościelową, Ręczniki, Pończochy, Golfy, Trykoty, Swetry, Koronki, Hafty

Własnej fabrykacji bieliznę męską
poleca po znanych niskich cenach

K. PRZYBYLSKI

Fabryka Bielizny i Gorsetów

Stary Rynek 56. Poznań ul. Półwiejska 24.

Pw 9 905/6-18.494/5

Zaraz znajdzie zajęcie na korzystnych warunkach samodzielnie pracujący

koncypjent ubezpieczeń ogniowych.

Oferty do biura ogłoszeń „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 19,7

Pw 10060-19,7

W niedzielę, dnia 5 b. m., podobalo się Panu Bogu zabrać do grona Swych aniołków, naszego ukochanego synka, najdroższego braciszka i wnuczka

zw 15 997

Jureczka

w piątej wiosnie życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, 8 b. m. po południu, o godz. 5, z domu żałoby przy ul. Kochanowskiego 4.

W bólu nieutulonym

Stanisławstwo Prymkowie z synkiem i rodziną.

Dnia 4 maja 1929 o godz. 6 rano, zasnęła w Bogu, opatrzona św. Sakramentami, ś. p.

Siostra Aniela Grochowska

wieku lat 70, powołania 47. Nabożeństwo żałobne rozpocznie się we wtorek, 7 maja o godz. 9 przed południem w kaplicy św. Józefa po nabożeństwie pogrzeb na cmentarz stary św. Marciński.

Siostry Miłosierdzia zakładu św. Józefa.

Poznań, dnia 6 maja 1929 roku.

zw 15979

Zaraz do sprzedania cała wolna

WILLA

8-pokojowa, z komfortem i przynależnościami, obszernym podwórkiem i ogrodem. zpw 15 975

ST. GALDYŃSKI — ROGOŻNO (Wlkp.)

1 godz. od Poznania.

Kierownika

Zastępcy Szefa z gotówką zł 10 000, za pensją zł 40. miesięcznie poszukuje. Oferty do ekspedycji Kurjera Pozn. pod zw 15987

Dlaczego mówi się:

„Milczenie jest złotem”?

Złoto zawsze milcząc — zawsze mówi najwięcej, — mówi, że jego właściciel jest bogaty, niezależny i odpowiedzialny!

Noszenie biżuterji jest interesem

dobrym i bardzo celowym dla każdego!

Biżuterję można b. solidnie kupić w firmie znanej od 1899 r. „W. Mayer”, ulica Nowa 11
Telefon 18-44, właśc. L. Nałaskowski. zw 2159

Do ogrodów, kawiarni, letnisk i stoisk
polecam

PARASOLE

słoneczne i nieprzemakalne zw 15983

LEON KROMOLICKI,
Poznań, Patrona Jackowskiego 11.

Choroba płuc i gardła

pouczająca broszura nr. 11 bezpłatnie

zw 10060

Dr. GEBHARD & Sp., Gdańsk 303.

**FIRANKI
KAPY
DYWANY
B. Głowacki**

POZNAN,
Stary Rynek 97.
Pw 4484

Drut kolczasty
używany ocynkowany
Drut kolczasty nowy
Siatkę rabicową
Siatkę do żwiru
Siatkę do oczyszczenia
ziarna
Siatkę na płoty
poleca korzystnie

Jan Deierling

skład żelaza.

Poznań, Szkolna 3.
Tel. 35-18. Tel. 35-43.

Pw 10047-18,567

GRZEBIENIE

krajowe i zagraniczne do czyszczenia i trawienia poleca w wyborze tylko kupcom
HURT. K. IGNATOWICZ, Poznań
Jezuitka 16. Pw 9904-15,323

Całkowita Wyprowadź!

Z powodu rozpoczęcia fabrykacji konfekcji na sezon jesienno-zimowy

wyprowadzamy

olbrzymie zapasy letnich

Płaszcz i Raglanów gabardynowych. Wszelkie Gatunki

Ubiórów męskich i chłopięcych.

Z Nadzwyczajnym Opustem

20% do 30%

Prosimy się przekonać!

Zaden przymus kupna!

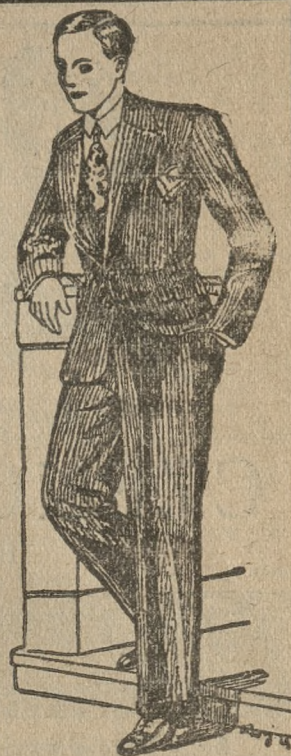
Detal w Hurcie!

Wskutek stałego przepełnienia naszego składu detalicznego na parterze, urządziliśmy dla dogodności Klientów w naszych zakładach fabrycznych na I. piętrze (wejście przez bramę) Oddział sprzedaży detalicznej gdzie prosimy także zakupy poczynić.

Zapasy kilku tysięcy

sztuk gotowej konfekcji na składzie.

Nasz wybór i Ceny niskie budzą podziw w całej Wielkopolsce!

„CENTRALA ODZIEŻY” w.śc. Mechaniczna Fabryka Konfekcji ulica Wodna 27, parter oraz I. piętro
R-cia Tilgner (Przedsiębiorstwo chrześcijańskie) przy Starym Rynku (wejście przez bramę)

Zalety najdroższego mydła zagranicznego jak: świetne mydlenie się, oszczędność w użyciu, przepiękny zapach, absolutna nieszkodliwość dla skóry, jedno- czy w sobie mydło toaletowe

UNIWERSALNE po 1.25,— zł z f-mą DROGERJA UNIVERSUM, POZNAŃ ul. Fr. Ratajczaka 38.

Do nabycia tylko w powyższej drogerji. Każdy nabywca z entuzjazmem poleca je drugiemu!

Pw 9404-18, 924

150 mieszkań i setki pokoi

dla Wystawców i Gości przyjezdnych po zniżonych cenach wskazuje zw 15978

Centrala Pośrednictwa, 3 Maja 3a. Telefon 38-00.

SKŁAD

w śródmieściu, duża ubikacja, dwa duże okna wystawowe (ul. Wodna) zamienię na mniejszy na Jeźcach lub odstąpię. Oferty do Kurjera Pozn. pod zw 15994

MAJĄTEK

3180 mórg w Poznańskim, bonitacja 2,80 mk. 2200 ornej. 800 mórg łąk dwukośnych, reszta las i park. Pałac 16 pokoi skanalizowany, kompletne inwentarze, za 1 550 000 złotych przy wpłacie 500 000 złotych zdecydowanym spieszenie sprzedaje

Biuro Handlowe „BOLTAR”, Poznań, ul. Składowa 1. Telefon 52-42.
Pw 9416-17, 119

MŁYN PAROWY

przemiatu 400 ctr., nowoczesnie urządzone, przy stacji, do tego willa 9 pokoi komfort, 6 mórg ogrodu, sprzedam natychmiast przy wpłacie 100 000,— zł, cena 230 000,—, reszta pozostaje na 5 lat. Zgłoszenia RUTKOWSKI, POZNAŃ, ul. Grobla 29. zw 15 974

Kasa National

z tastaturą na sześć liczników sprzedam tawo. Obejrzeć można warsztatach p. KACZMARKA, ulica Głogowska 101 zw 15995

Kinoteatr

pierwszorz., w miejscu, 500 miejsc w dużym mieście Wielkopolski, gdzie 2 pułki wojska i wyższe szkoły, z powodu rozwiązania spółki

zaraz do sprzedania.

Do objęcia potrzeba 30 000,— zł. Dobrze oprocentowane kapitału zapewnione. Poważni refleksanci zechcą się zgłaszać do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod nw 10 049/50

Młody mistrz złotniczy

szuka posady jako kierownik warsztatu złotniczego lub podobnego zatrudnienia ewtl. urządze taki podług własnych znajomości fachowych. Miasto obojętne, równocześnie 2-3 pokojowe mieszkanie na miejscu, pożądane. Oferty z podaniem warunków i pensji proszę skierować do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod sw 15 973

Gdańsk, Hurtownia Papieru

u klientów w Gdańsku jak i w Polsce jaknajlepiej zaprowadzona, do sprzedania przy korzystnych warunkach. Przedmiot dolarów 150 000,—. Zapłata zgóry dolarów 75 000,—. Poważni refleksanci zechcą oferty skierować pod W. L. 975 do Rudolfa Mossego w Gdańsku. Tw 2526

Kilka wagonów desek

23 i 30 m/m., stolarka, suchy i zdrowy towar, poleca po cenach korzystnych do natychmiastowej dostawy

TARTAK PAROWY — RAKONIEWICE
Pw 10 056-19,3

Posiadam 80 000 zł

gotówki, później więcej, kupię dochodowe przedsiębiorstwo możliwe w Poznaniu, względnie wstąpię jako czynny wspólnik. Branża obojętna. Oferty do Kurjera pod zpw 15972

Zastępstwo młyna

przyjmie dobrze sytuowany kupiec dysponujący składem, składnicą i wozem. Zgłoszenia do „Par”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod 54,311
Pw 100 9-54,311

Fabryka kosmetyków przyjmie zaraz

inteligentną osobę

do spełniania prac kalkulacyjnych i statystycznych, związanych z biurem i fabryką. Osoby, które pracowały w hurtowniach aptecznych i drogerijnych mają pierwszeństwo. Łaskawe szczegółowe zgłoszenia z podaniem referencji, uprasza się do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod dp 5845

Poszukuje się do magazynu artykułów męskich

ekspedjenta-dekoratora

Panowie energiczni, zdolni z dobrą referencją zechcą złożyć ofertę z opisami świadectw możliwości z fotografacją do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 15981

Sprzedawca - podróżujący

sila pierwszorzędna w branży techn. i automobilowej, reprezentatywny i wymowny, szuka posady lub przyjmie zastępstwo poważnej fabryki. Zgłoszenia do eksp. Kurjera Pozn. pod nw 10 062

NA RATY

miesięcznie 18 złotych
pierwsza wpłata 36,— zł

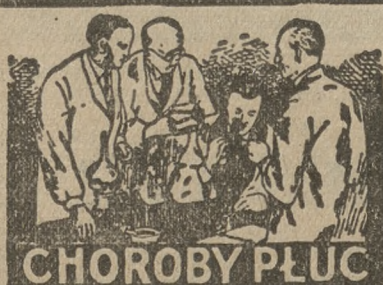
Kierownik 6,00 zł
Pedaly 3,80 zł
Łańcuch 3,50 zł
Pompa 1,60 zł
Dzwonek 0,70 zł
Widelki 8,00 zł
Pw 8167/8-13,124

„GLORIA”
NAJLEPSZY ROWER

Kromczyński, Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5, obok poczty

Roczna sprzedaż przeszło 1500 rowerów.

Gruźlica płuc

jest nieuleczalną chorobą, nie robiąc różnicy dla poci, wieku i stanu krwi miliony ludzi.

Przy zwalczaniu chorób płucnych bronchitu,

apocynowego, męczącego kaszlu i t. p. stosuj

BALSAM THIOCOLAN-AGE,

który ułatwia wydzielanie się płynu z organizmu i samoczyszczenie organizmu oraz powiększa wagę ciała i usuwa kaszel. Używa się za poradą lekarza.

Sprzedają apteki.

Sprzedają apteki.

PEWNA EGZYSTENCJA

Fabryka odzieży męskiej odda swoją

FILJĘ

w większym mieście powiatowem, blis'o Poznania, przy wpłacie 8-10 tys. zł oraz towar 25 tys. zł, w komis za gwarancją. Zgłoszenia do „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod nr. 54,237
Pw 10 046-54,237

Na św. Stanisława
CZEKOŁADKI

firmy

Pw 10067-19,4

Walerja Patyk

Aleje Marcinkowskiego 6 (przy pocście)

Pan wymowny

biegły w sprzedaży, potrzebny do sprzedaży artykułów kosmetycznych po Powszechnej Wystawie Krajowej oraz na głównych ulicach miasta Poznania. Oferty z podaniem warunków kierować do firmy „Boltar”, Poznań, Składowa 1. Pw 10 055-63,382

Chłopcy

nie niżej 15 lat, do ulicznej sprzedaży gazet w czasie Powszechnej Wystawy Krajowej poszukiwani. Zgłoszenia od godz. 10-13 i 16-18

Administracja Kurjera Poznańskiego
Poznań, św. Marcin 70.

Potrzebny

Werkmistrz

do fabryki maszyn w Poznaniu. Reflektuje się tylko na siłę pierwszorzędną, z dłuższą praktyką i ewtl. z ukończoną szkołą techniczną. Posada wolna zaraz. Zgłoszenia z odpisami świadectw nadsyłać do eksp. Kurjera pod zpw 15 970

Stenotypistka

z dłuższą praktyką, pisząca i stenografująca biegle po polsku i niemiecku, potrzebna od 1 czerwca względnie zaraz. Zgłoszenia piśmienne z odpisami świadectw do Biura Ogłoszeń „PAR”, Al. Marcinkowskiego 11, pod 19,1 Pw 10 050-19,1

Inżynier

jako podróżujący dla działu smarów, olejów, na Poznańskie i Górny Śląsk, ze znajomością języka niemieckiego, poszukiwany. Pierwszeństwo mają Panowie z branży. Zgłoszenia z załączeniem fotografii, podaniem referencji i kopii świadectw skierować

Chem. Fabryka, CHOJNO (Pom.), poczta Malki.
dw 5740

Pierwszorzędną firmą handlową w Warszawie
poszukuje
za dobrem wynagrodzeniem zaraz rutynowanej

stenotypistki

polsko-niemieckiej. Tylko oferty osób biegle stenografujących i szybko piszących na maszynie liczyć mogą na uwzględnienie. Zgłoszenia wraz z fotografią, która zostanie zwrócona, prosimy kierować do Tow. Rekl. Międz. g. r. Rudolf Mosse, Warszawa, Marszałkowska 124 pod: „D. F. S.” Tp 2525

KUPIEC

biegły w swym zawodzie, brunet, lat 28, pełen życia i chęci do pracy pragnie ładnej żonki. Panny do lat 25, wdówki bezdzietne niewykluczone, z posagiem od 10 tys. zł, serjo myśl. najchętniej z prowincji, zechcą przesłać zgłoszenia wraz z fotogr. do eksp. Kurjera pod zw 15988. Pieniądze potrzebne dla usamodzielnienia się. Pośred. rodz. i krew-

Od 1 czerwca 1929 r. poszukuje się

książkowego-bilansisty

biegłego w języku polskim i niemieckim, obeznanego w sprawach podatkowych i piszącego na maszynie. Piśmienne zgłoszenia z odpisami świadectw i krótkim życiorysem do ekspedycji Kurjera Poznańskiego pod zw 15 993

Operator - kinowy

potrzebny natychmiast. Zgłoszenia: zw 15967

J. Kulak, Koźmin, Grembowska 3.

Monterów

akumulatorowych, tylko starszych, doświadczonych, samodzielnych, poszukujemy. Zgłoszenia z przedłożeniem świadectw w godzinach przedpołudniowych w firmie „SIEMENS” Sp. z ogr. odp., Poznań, ul. Fredry 12 Pw 10 045-18,628

Kilimy

K. Kuźaj

27 Grudnia 9

K. K.

P.

PIEGI

złote plamy, opaleniznę usuwa, bieli skórę pod gwarancją aptekarza Jana Gadebuscha.

„Axela”-Krem
1/2 słoika 2,50 zł, 1/4 słoika 4,50 zł do tego mydło „Axela” 1 kaw. 1,25 zł.

Do nabycia w drogeriach, składach aptecznych, perfumeryjach i aptekach lub wprost w firmie

J. GADEBUSCH
Poznań, Nowa 7.

HERBY

polskie, gotowe, na onyksie, krwawniku itp. od 45 zł ze złotem pierśc. artystycznie wykonanym od 85 zł (przysłać miarę w zgięciu palca) wysyła za załoz. Magazyn jubiler. p. f. „Preciosa” — Warszawa, Marszałkowska 106.

LOS Y

I kl. 19 Państw. Loterii Klasowej

1/4 los 10,—

1/2 „ „ 20,—

3/4 „ „ 40,—

poleca dogodnie

F. REKOSIEWICZ

Kolektura w Rawiczu.

zw 15985

Młody kupiec

sierota, z dobrej rodziny, lat 26, milego usposobienia, wzrostu średniego, obecnie na stanowisku, znudzony samotnością życia, szuka na tej drodze

z samlowaniem do kupiectwa, najchętniej z gospodarstwa. Pannie, któremu zależy na dobrym mężu i które mogą pomóc sierocie do otworzenia dobrego sklepu, uprasza się o łaskawe nadesłanie ofert o ile możności z fotografią do Kurjera Poznańskiego pod zw 15960. Fotografije zaraz zwracam i zachowam dyskrecję. Traktuje sprawę bardzo poważnie. Pośrednicy nie wykluczeni.

Majątek

1000 mórg tylko ornej, bonitacji 4 marki w Poznaniu, kompletne inwentarze, masywne zabudowania zdecydowanemu reflektantowi za 750 000 złotych przy wpłacie 500 000, spieszenie sprzeda

Biuro Handlowe

„Boltar”, Poznań,

Składowa 1. Tel. 52-42.

Pw 9462-17,192

Aptekę

z domem lub bez domu, w wielkim mieście na Górnym Śląsku, sprzedam korzystnie aptekarzowi — katolikowi. Zgłoszenia do eksp. Kurjera pod zp 15 965

Poszukujemy

terenu

ca 3 mórg przy ulicy Dąbrowskiego za gotówkę. Łask. oferty do biura ogłoszeń Kosmos, Sp. z o. o., Poznań, Zwierzyniecka 13 pod 766 nw 8833

Uczenica

może się zgłosić od 6 do 7-mej wieczorem.

Władysław Reichelt

konfekcja damska, St. Rynek 90

zw 15980

Ekspedjentki

z branży bielizny i towarów krótkich potrzebne. Oferty piśmienne proszę złożyć osobiscie

zw 15981

Henryk Smyczyński

Kraszewskiego 11.

Tapicerów

na prace wyściełane przyjmujemy zaraz.

Józef Sroczyński

Fabryka Mebli Artystycznych w Poznaniu, ul. Emilji Sczanieckiej 10.

dw 5877

Krawców

damskich lub męskich

oraz

krawczynie

(siły zdolne) przyjmie

Buczewski, 27 Grudnia 3.

Młodszego wykwalifikowanego

urzędnika bankowego

oraz

elewa

poszukujemy natychmiast. Zgłoszenia z życiorys. oraz podaniem warunków przyjmujemy: Bank Kupiecki Spółdzielczy w Krotoszynie.

Zastępstwo Banku Polskiego dla inkasa weksli. zw 10003

Zał. 1899

Dachy

Zał. 1899

rozmaite nowo pokrywa, stare naprawia i smoli. Wykonanie izolacji murów i posadzek asfaltowych. Dogodne warunki spłaty. Kw 1770

Przedsiębiorstwo pokrywania dachów. Skład Materiałów Budowlanych.

JAN SOBECKI - Poznań

Fabryka papy na dachy i asfaltu.

Plac Wolności 17 — Tel. 32-50.

Farby Lakier

zawsze kupuje się najlepiej i najtaniej w składzie specjaln.

FR. GOGULSKI

Wodna 6. Tel. 56-93.

Specjalny skład farb i lakierów.

Samochód

luksusowy (limuzyna) 6-cio osobowy Lancia 8 cylindr. 95 H. P. okazjynie do sprzedania. Oferty sub.: „Lancia” do Tow. Rekl. Międz. g. r. Rudolf Mosse Warszawa, Marszałkowska 124. Tw 2527

Radjo-monter

z praktyką kupiecką potrzebny zaraz. Oferty nadesłać do Kurj. Pozn. pod z 15982

Reprezentant

zaprowadzony pierwszorzędnie na rynku papierniczym, tak w drukarniach jak i u hurtowników, przyjmie zastępstwo tylko poważnych firm na Poznańskie i Pomorze. Zgłoszenia Kurjer Poznański zw 15996

Magistrat m. Pobiedzisk sprzeda

śliczną willę

12 pokoi z 1/2-morgowym ogrodem owocowym, która jest opróżniona. Reflektanci mogą obejrzeć w godzinach urzędowych od 8-mej rano do 5-tej po południu.

dw 5883

Magistrat

Kłajecki w z. burmistrza

Posady dla kandydatów

Dyrekcja Cel w Poznaniu przyjmie kilkunastu

kandydatów

z ukończonym wyższym i średnim wykształceniem na uczestników praktycznych kursów celnych za odszkodowaniem miesięcznym 175—200,— zł. Przeniesienie na etat osobowy nastąpi w miarę wakuujących stanowisk oraz po wykazaniu odpowiedniego uzdolnienia i wymaganych kwalifikacji.

Wymagane warunki:

1. Obywatelstwo polskie i nieskazitelna przeszłość;
2. ukończone wykształcenie wyższe (techniczne, ekonomiczne lub prawnicze) lub średnie;
3. odbyta służba wojskowa;
4. wiek poniżej 30 lat i stan samotny.

Zgłoszenia należy z dołączeniem dokładnego życiorysu i odpisów świadectw skierować do Dyrekcji Cel w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 31. nw 9986

W mieście Brodnicy n/Drw. (Wojew. Pomorskie), jest do obsadzenia natychmiast, stanowisko

burmistrza

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie według VII stopnia pragmatyki dla urzędników państwowych z 15% dodatkiem komunalnym oraz odpowiedni dodatek reprezentacyjny przy wolnym mieszkaniu, opale i oświetleniu.

Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw nadesłać należy do dnia 20 maja r. b. na ręce podpisanego. Prawnicy mają pierwszeństwo. dw 5879

Brodnica, dnia 4 maja 1929 r.

Przewodniczący Rady Miejskiej: Stankowski.

Przymusowa licytacja

W środę, dnia 8 maja r. b., o godz. 11 przed południem w Pniewach, sprzedawac będą najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

dw 5878

rower i maszynę do młócenia

Zbiórka 10 minut przed spedytorem P. Halkiego w Pniewach.

J. U. J. A. komornik sąd. w Pniewach.

Dom

I. piętro z morgą ogrodu owocowego, wspaniałe meble, wspaniałe, gdzie garnizon, gimnazjum, szkoła wydziałowa, meble i żelazka, nadaje się na każde przedsięwzięcie lub dla emerytowanego natchmiast do sprzedania. Cena według uzgod. Zgł. Kurjer zdw 85 272

Skład

kolonialny mieszkaniem wskaże Malecki Poznań Rybaki 20a. zdw 85 216

Wózek

sportowy „Brennabor” korzystnie na sprzedaż. Budziszewska 4w. Marcin 34. podw. IV. zdw 85 221

Magiel

krecony Seilers z elektrycznym zapadem lub bez sprzedam. Woźna 11. parter. prawo. podw. zdw 85 226

Za bezcen

przedam kanapę, stół, krzesła, kostium wiosenny, palta męskie. Niegolewskiego 10a. I. prawo. zdw 85 125

Skład

z towarami przy ulicy Głogowskiej sprzedam. Tomczak. Poznań. Wierzbice 31. zdw 85 122

Maszyna pospieszna

gotowa do druku, format 83 na 95. Cena targowa 10 000 zł. Maszyna do szycia drutem w cenie 250 zł zaraz na sprzedaż. Łaska we zgłoszenia pod zdw 85 332

Tereny

budowane wszystkich działkach miastach pod wille domy fabryki sprzedam. Jaskiewicz. Poznań. Fredry 6. Kw 2163

Cukiernia

wraz z piekarnią świetnie prosperująca w Bydgoszczy w najlepszym punkcie miasta z mieszkaniami z powodu stosunków fabrycznych od zaraz do nabycia. Oferty pod „Cukiernia” do „Par”. Bydgoszcz. Dworcowa 72. Pw 10 053-63.360

Skład

z mieszkaniem umeblovanem natchmiast odstąpić. Adres Kurjer zdw 85 105

10 tysięcy

filizanki porcelanowych, białych restauracyjnych, niskich zaraz tania do oddania. Hurt. Porcelany. Wroniecka 24. w podwórzu. zdw 85 119

Magiel

domowy krecony na sprzedaż. Czesława 12. skład masła. r. 4 645

Sprzedam

w działnicy Dobreckiej obwar budowlany 2000 m. Warunki: gotowa koniecna, pośredniczą wydziałowa. Zgłoszenia Kurjer zdw 85 244

Cegielnię młyn

parowy sprzedam, weznie wspaniałą. Krakowskie województwo. Długość. Marchwińska. Wykliczko. I. zdw 85 176

Dom

mieszkalny, 4 m. ziemi, ogród owocowy, stodoła, ale na m. daż. Wiry Czekajowa poczta. Za blikowo. Marzec. zdw 85 166

Gospodarstwo

80 morgi ziemi pszenno-żytniej, budynek dobre, inwentarz tak żywy jak martwy komolny. cena 30 000 zł. wpłaty 20 000 zł. Zgłoszenia przyjmują Jan Słonina, Czerniejewo. Rynek 9. powiat Gniezno. zdw 85 379

Restauracja

z pełną koncesją przy ruchliwej ulicy z mieszkaniem, z powodu choroby właśc. natchmiast na sprzedaż. Zgłoszenia J. Dzurkowska. Ostrów (Wlkp.). ul. Kałiska 4. zdw 85 365

Gospodarstwo

362-morgowa w tym 124 morgi lasu i 40 morgi łąki żywym i martwym inwentarzem z powodu choroby zarządk. korzystnie do sprzedania. Ziemia dobra. Nowa budynek i maszyn. Młyn wodny (nieczynny) nadaje się do założenia jakiegokolwiek przedsiębiorstwa. Różne wiadomości udziela J. Wilhelmi. Międzychowo. pow. Nowy Tomisz. zdw 85 370

Dom z rzędnictwem

sprzedam z wszelkim inwentarzem z powodu choroby właściciela. Tamże także stolarnia. Czynsz roczny 4 000 zł. Cena 30 000. Międzychód. ul. 12. Strzania 66. Kwaśniewski. zdw 85 375

Sprzedam

wózek z budki i łóżecko. Ulica Żupańskiego 15. II. prawo. zdw 85 155

Wózek

duży dziecięcy „Brennabor” sprzedam. Wielkie Garbary 18. III. p. r. lewo. zdw 85 230

Dom

z wielkim podwórzem i stajnią sprzedam. cena 16 000. Strzałkowski. Wielkie Garbary 44. restauracja. zdw 85 227

Sprzedam

tanio gramofon szafkowy z płytami pomiędzy 5 a 3. Poplińskiego 8a. m. 18. Sobieszewski. zdw 85 054

Sprzedam —

wydzierżawie natchmiast restaurację z koncesją, rozlewanie piwa i wód mineralnych z powodu złego stanu zdrowia. Adres wskaże Kurjer zdw 85 056

Powózka

używana w dobrym stanie tania sprzedam. Kanakowa 14. zdw 85 073

Wóz

lekki gospodarski na resorach tania sprzedam. Kanakowa 14. zdw 85 072

Majątki

gospodarstwa kamienie, wielkim wyborze do sprzedania. Po kupieniu „Agrarol”. Poznań. Dąbrowskiego 2. tel. 85-11. zdw 85 066

Polecam

liście do Komunii św. jedwabne, płóciennę, papierowe hurtownie, detalnie. Walczak. Wrocław. 4. I. p.

Wille

Panuczkiwno. cena 26 000. sprzedam. Dątkiewicz. Chwałiszewo 70. zdw 85 112

Zakład fryzjerski

dwa pokoje kuchnia w dobrym położeniu na sprzedaż. Agenci wykluczeni. Adres wskaże Kurjer zdw 84 957

Restauracje

z mieszkaniem przy ruchliwej ul. na jadalnię lub inny interes. Cena według umowy. Oferty Kurjer zdw 84 943

Obrus

artystycznie haftowany sprzedam. Adres wskaże Kurjer zdw 84 942

Dom

maszyn. murowany wraz składem towarów żelaznych, z stajnią klienteli dobrze prosperujący zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer zdw 84 941

Łóżecko

dziesięć żelazne, białe sprzedam. Św. Marcin 62. parter. podw. zdw 85 063

Maszynę

do pisania „Smith Premier” — sprzedam. Św. Marcin 62. parter. podw. zdw 85 060

Sypialnie

sprzedam ratami najtaniej Kurjerzaki. Rybaki 15. zdw 85 003/4

Rower

i opona w dobrym stanie sprzedam z powodu śmierci. Głogowska 80. Przybylski. zdw 85 253

Kanapkę

plaszowa jak nowa tania sprzedam. Zaczaj 2. parter. (róg Jasnej). zdw 85 274

Tokarkę

używaną na metal 1 1/2 metra łożu sprzedam. Tomaszewska. Rurk. zdw 85 265

Motocykl

Indian 6 K. M. z przyczepką dobrze utrzymany korzystnie do nabycia. Łakiernia Mickiewicz 15. zdw 85 317

Wózek

duży koszykowy i sportowy tania sprzedam. Głogowska 98. dom tylny. I. pr. zdw 85 203

Rola obuwia**DLA KUPCA****2.**

Dwie
panieńskie poszukują pokoju od 15. 5. do końca czerwca. Złoteżenie do zw. 85 166

1 lub 2 pokoje
niekierujące od 1. 6. na stałe poszukuje. Oferty zw. 85 337

Pokoiku
skromnego, jasnego od 15 poszukuje. Złoteżenie Kurjer Pozn. zw. 85 342

13 LOKALE

Gospodarz
wydzierżawi 2 ubikacje przemysłowo-handlowe w średnim mieście. Zł. Kurjer zw. 85 175

Ubikacje
przemysłowo-handlowe 22 miejscowa dzierżawa do wynajęcia. „Haftopolis” Woźna 10. zw. 85 169

Poszukiwany
skład z 1-2 pokojami, centrum niekonieczne awentil. z telefonem. Zł. Kurjer Pozn. zw. 84 947

14 DZIERŻAWY

Skład
blawatów i towarów krótkich i handel skór i flaków z mieszkaniami na prowincji wydzierżawia. Adres Kurjer zw. 84 378

Młyna
parowego motorowego lub wodno-turbinowego z przemiałem do 800 ctr. poszukuje się w dzierżawę. Oferty z dokładnym opisem oraz podaniem warunków dzierżawy uprasza się do Kurjera zw. 84 993

Okazja
8 pokoi oraz 5 pokojowe mieszkanie ogrodem natychmiast do wydzierżawienia. Jan Ryczyk, Staszew, Ślusarska 1. zw. 84 921

Na czas
wystawy pokój do wynajęcia ul. Ogrodowa, 15. wysoki parter. prawo. zw. 85 163

Dzierżawy
większe i mniejsze mamy do wydzierżawienia „Agrapol” w Pomaniu Dąbrowskiego 2 tel. 65-71. zw. 85 065

1 LETNISK

Zakopane
Willa „Lida” nowoczesna pod zarządem Poznańskimi, obok dworca, poleca pokoje, ciepła, słoneczna, czyste, dobre utrzymanie. Maj. czerwiec ceny umiarkowane. zw. 84 266

Rabka
pensjonat „Porebiana” Boguszewskich, przebudowany i gruntownie odnowiony, ładne położenie, blisko lasów, elektryczność, zdrowa obfita kuchnia. Informacji udziela Zarząd Zakopanego Zamojskiego willa „Okaza”. w 9 535

Ciechocinek
Dworek „Samotna” wyłącznie dla chorośli w najczystszej niołce. pokoje umiarkowane, całonocne utrzymanie może być na miejscu. Sezon od maja do listopada. Wiadomość na miejscu lub do 15 maja Poznań, Różana 15. m. 19. zw. 82 401

Duży
pokój umiarkowany, światło elektryczne i piec do gotowania na letnisko zaraz do wynajęcia. Mołana, Poznańska 92, Kierczyńska. zw. 84 979

Na lato
umeblowany domek kilkopokojowy pod Poznaniem nad Wartą do wynajęcia. Złoteżenie Kurjer zw. 84 976

W Puszczykowie
2 przytulne umiarkowane pokoje przy lesie, blisko dworca, na sezon do wynajęcia. Cena za cały sezon 1 500 zł. Oferty Kurjer zw. 84 932

Zakopane
Willa „Maryska” do 15 maja Białego kościoła pokoje od 15 maja do 15 czerwca z całym utrzymaniem po cenach umiarkowanych, za osobę 9 złotych. Zarząd. Pw 10 040-63.371

Letnisko
2 pokoje umiarkowane pod Leszkiem uroczyste położenie kuracyjne z wielką plażą, lasem i górami nad dużym jeziorą za 150 zł miesięcznie do wynajęcia. Kolej w miejscu. Oferty Kurjer zw. 85 121

Nauczycielka
wymownie mieszkanie na letnisko, piękna okolica, pół godziny od Poznania. Oferty Kurjer zw. 85 186

Poszukuje
w letniskowej słonecznej pokój od 1 czerwca na 2 osoby wraz całkowitem utrzymaniem, Laskawe oferty proszę skierować Biuro Pracy Poznań, Plac Wolności 9 dla J. P. zw. 85 367

Letnisko Łabiszyn
położone wśród lasów i wód; wraz z plażą ogrodem i łazienkami, poleca się jako miejsce wypoczynkowe wraz z prawem łowienia ryb na wędkę, komunikacja autobusowa Bydgoszcz-Poznań, Łabiszyn - Gniezno. Poznań, zarazem są do odpoczynku pokoje z całonocnym utrzymaniem, zgłoszenia przyjmują R. Kowalewski, Łabiszyn, pow. Gubin, stacja kolejowa Brzoza. zw. 85 378

Puszczykowo
leśna i dwupokojowa mieszkanie na letnisko odda Columbia. Woźna 11 i pietro. zw. 85 063

16 OSOBISTE

Pepi
napiew list. Maria. zw. 84 996

21 ZGUBY

Zaginął
indeks Nr. 12 473 na nazwisko Alfred Leporowski. zw. 83 367

Zagubiona
książeczka wojskowa wydana przez P. K. U. Bydgoszcz, unieważniam. Francisek Tomkiewicz. zw. 84 964

Zgubiona
książeczka wojskowa unieważniam. Jan Kierich Kastrza. zw. 85 017

Panią
która zabrała paczkę z materiałami żalobnymi zapomnianą w tramwaju proszę o oddanie. Młyńska 9, Sobiecka. zw. 84 997

Zginęła
koperta z 10 fotografiami i wnioskami o zmianę kolejową. Oddać za wynagrodzeniem do firmy Herse, Główna 14. zw. 84 974

22 ROZMAITE

Wszelkie
reparacje zegarków oraz naprawy wszelkiej biżuterii wykonuje sumiennie i tanio firma F. Tarkowska, plac Wolności 11 (pod filarami). Pw 1726-052.96

Ogrodnik
zakładam i opiekuję się ogródkiem przy willach oraz przyjmuję wszelkie prace wchodzące w zakres ogrodnictwa. Laskawe zgłoszenia Kurjer zw. 84 400.

Rysunki budowlane,
projekt, kosztorys, obliczenia statyczne wykonuje szybko i tanio technik. Zgłoszenia Górna Wilda 17, p. Pińska. zw. 84 843

Blaskawicznia
szybkością z niedużo wiele pieniędzy, chodź szybko kury kaczki i świnię a nie zapominał o Michałowskiego Centralnie „Blyskawica”. zw. 84 881

Obiady
dla inteligencji (kuchnia warszawska) od 1-3 Matejki 40/41. L. lewo. zw. 83 941

Kto
wykonuje większe atrapy wież? Oferty Kurjer zw. 4611

Krawcowa
wykonuje suknie do 15 płaszcz do 25 zł. Nowakowska, Składowa 12. zw. 85 012

Telefon 15-80

Posłańcy Miejscy wykonują wszelkie zlecenia oraz odkurzenie elektroluxem i czyszczenie parkietów. Biuro, ul. Woźna 11. Kw 2161

Góreczkę
oddam na wychowanie. Oferty Kurjer zw. 85 100.

Przyjdź osobiście
a dowiesz się twój szczęśliwy ar. loterii, na podstawie dokładnych obliczeń matematycznych. Konieczność podanie daty i godziny urodzenia. Listy dzieckinyne. Grafolog, Chiromant, J. Wostal, Poznań, Walej Zygmunta Augusta nr. 10, IV pietro. zw. 85 181

Portjerstwa
w lepszym domu poszukuje bezdzietne małżeństwo. Oferty Kurjer zw. 85 207.

Wykonuje
garderobe damska dziecięca Frankowska, Woźna 17/18 II. zw. 85 219

Budowa
karoseryj i wszelkich prac kolodziejskich, Jan Walczak, Poznań, Dąbrowskiego 105, (dawny przy Garażu Międzynarodowym, przy Bramie Dembińskiej. zw. 85 288-9

Maj
krowie dużo Centralny Michałowskiemu, daw. dobrze napojem, potrzebne nadoz. Zadać wszędzie tylko w oryginalnym opakowaniu, nigdy luzno. rw 4665/6

Handlowiec
młody, energiczny, obecnie na parafowej posadzie, poszukuje na prowincji Wystawy po południowego zalecia. Laskawe oferty Kurjer zw. 84 955

Ogrodnicy
który z panów ogrodników opiekę się ogród frontowy w najlepszym położeniu Wystawę Powszechną służąc mu takowy zaraz za reklamę. Oferty Kurjer zw. 85 358

Malarskie

prace wykonuje szybko i solidnie. Ul. Długa 9, III. prawo. zw. 85 263

Posłańcy

wszelkie zlecenia listowe, paczek, zwózki ręczne i konno załatwia Centrala Ruchu, 3. Maja 3a, tel. 38-00. zw. 85 249

Obraz

jest najcenniejszym upominkiem wielki wybór ceny na miarę tylko we firmie Witold Leworaki, Wrocławska 36, Specjalność: prawa obrazów. Kw 2053/54

Doskonały francuski
inteligentna pani wyjeżdża na wioś, mieszkanie letnie. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 946

23 OŻENKI

Inteligent
przystojny, młody o wysokiej kulturze duchowej, nawiąże znajomość dwujęzycznej młodej pani dla wesołego spędzenia. Cel małżeński. Wiadomość uprasza do Kurjera zw. 83 770.

Urzędnik
państwowy etatowy w Poznaniu, wyższe stanowisko, grupa 8ma, z dobrego domu pochodzący, 28 lat, kawaler, wykształcony, muzykalny, panna ładna, gospodarna, religijna, z dobrego domu, najchętniej blondynka, do lat 27, posiadająca jakąś realność, wzgl. gotówkę. Zgłoszenia tylko poważne, szczegółowe i z pewnym adresem proszę skierować do Kurjera zw. 84 627

Akademik
kawaler, na państwowym stanowisku, pozna panienkę z wyższym wykształceniem, do lat 25, poważna, muzykalna o idealnych poglądach. Cel matrymonialny. Zgłoszenia tylko z pewnym adresem do Kurjera Pozn. zw. 83 417

Panna blondynka
inteligentna, uśmiechnięta, sympatyczna z dobrej rodziny, posiadająca 10 tys. z wyprawą z powodu braku znajomości pozna pana urzędnika na stałym stanowisku lub kupca do lat 40. Cel matrymonialny. Poważne zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zw. 84 963, możliwie z fotografią.

Czy jeszcze na żonę
znajdę

panne tylko religijne, moralnie wychowane, gospodarna, obrotowa, rzutka do handlu, dobrego serca, dobrze zbudowana, której leży na sercu prawdziwe szczęście małżeńskie, nie nowoczesne. Jestem podobnego charakteru, kawaler, lat 28, zarabiam miesięcznie 400 zł, posiadam 4 000 gotówki. Laskawe szczegółowe zgłoszenia Kurjer zw. 85 309/10. Rzecz honorowa, dyskretna. Pośrednictwo rodziców mile widziane.

Kupiec
lat 24, posiadający dobrze zaprowadzoną drogerię z kolonialką, z powodu braku znajomości pań, poszukuje na tej drodze panny od lat 18-21, która ma zamiłowanie do kupiectwa, nie wykluczając córki gospodarza. Cel matrymonialny. Oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego pod zw. 85 877

Kawaler
Wielkopolski, urzędnik kolejowy, lat 39, z dochodem mies. 400 zł, 15 000 zł z mieszkaniem, pozna pannę z dobrej rodziny do lat 30, celem ożenku. Laskawe zgłoszenia z fotografią, której zwrot i dyskretna zapewniona, proszę Kurjer zw. 85 380

2/ NAUKA

Tańców
modnych wyucza Ola Antoniewicz, Zielona 3. Pp 9992 18.531

Francuskiego, angielskiego
matematyki, fizyki, wzamian za pobyt na wsi, udzielam pragne, asystent Uniwersytetu z żoną francuską, rutynowana nauczycielka, Śniadeckich 4, parter, Górszalski. zw. 84 906

Fryzjerka
manikurzystka poleca się poza dom. Adres wskazać Kurjer St. Rynek rw 4 646

Francuskiego
kto udzieli gruntownie? Oferty Kurjer zw. 85 266

25 MUZYKA

Pianistka
wzgl. pianista na stałe zaraz. Restauracja Polonia ul. Strzelecka 25. zw. 85 007

Lekeyj
gry na skrzypcach udziela poza domem studentka konserwatorium. Oferty Kurjer rw 4 649

Pianista
potrzebny. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. zw. 85 052

Jazz-band
kompletny sprzedam. Oferty Kurjer zw. 85 313

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Zdolny

pomocnik inroligatorki poszukuje pracy zaraz lub od 15. 5. Laskawe oferty proszę skierować do Kurjera Pozn. zw. 84 302.

Kasjer

rutynowany kasjerek z kilkuletnią praktyką we wszystkich majetnościach z pierwszorzędnej referencją, poszukuje stałej posady od 1 lipca lub wcześniej. Laskawe oferty Kurjer Pozn. do 5485a

Książkowa - bilansistka
z długoletnią praktyką, obecną w wszelkim urzędzie biurowym, biegła korespondentka polsko-niemiecką pisaną z maszyną, posiadająca dobre świadectwo, poszukuje odpowiedniej posady Laskawe zgłoszenia do Kurjera zw. 83 866

Z początkami
odnalenia poszukuje posady na dokonczenie ewil i dopłata. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 905

Retuszarka
na negatywy i pozytywki szuka posady zaraz lub od 15. 5. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zw. 84 912

Na P. W. K.
szuka zajęcia inteligentna przy stałej panienka. Zna wszelkie prace biurowe i język niemiecki. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 837.

Panna
inteligentna, lat 25, władająca językiem francuskim i niemieckim w słowie i piśmie szuka posady na czas Powszechnie Wystawy Krajowej. Pisze na maszynie i zna prace biurowe. Laskawe zgłoszenia do Kurjera zw. 84 302

Kasjerkę
młoda, inteligentna, silnie poszukująca z uczelnej rodziny, zamieszkałej na Łazarzu, przyjmie natychmiast. Zgłoszenia uprasza do Kurjera Poznańskiego zw. 84 874

Inteligentna
panienka, córka wdowy, która pracowała w biurze prosi o laskawą posadę. Oferty Kurjer zw. 84 802

Szofer
kawaler, abstynent, z praktyką zagranicą, może stawić kaucję, poszukuje posady zaraz lub później; miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 854-5

Pomocnik powoźniczy
kawaler, lat 24, egzaminowany w kowalstwie i kolidziejstwie na prace powoźnicze, obojętny z maszyną kolidziejstwie, przyjmie stosowną posadę. Laskawe oferty uprasza Kurjer zw. 84 987

Inteligentna
panienka lat 20, wymowna, biegła w szyciu i haftach, prosi o posadę, najchętniej do dzieci. Oferty Kurjer zw. 84 829

Ekspedjentka
szuka posady branża obojętna przy wolnych chwilach do ekich prac domowych Oferty Kurjer zw. 84 826

Panienka
z nowicelą rodziną, która pracowała jako ekspedjentka poszukuje posady ewentualnie na Wystawę z kaucją. Oferty Kurjer zw. 84 776

Ekspedjentka
7 lat praktyki branży blawatnej, szuka posady. Oferty Kurjer zw. 84 839

Uczeń
szkoły budownictwa 18 lat, 2 kursy, poszukuje zatrudnienia praktyki za skromnym wynagrodzeniem. Laskawe zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod zw. 84 366

Nauczycielka
rutynowana z rzadomem pozwoleniem, język polski niemiecki francuski, 3 lata w Paryżu, poszukuje posady na wai lub w mieście zaraz. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 419.

Dla Wystawców
2 inteligentna i przystojna studentki poszukuje posady na czas P. W. K. Oferty Kurjer zw. 84 442

Pomocnik
frzyzjerski władający polskim francuskim i niemieckim poszukuje posady. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 440

2 panienki
z ukończoną szkołą handlową poszukują jakiegokolwiek posady na Powsz. Wyst. Kraj. Półwiejska 51, III p. prawo. zw. 83 778

Krawcowa
rutynowana sieroła poszukuje stałej posady do dworu lub na wyjazd. Oferty Kurjer zw. 83 887

Szofer - ślusarz
kawaler poszukuje posady na samochodzie prywatnym zaraz lub później, miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera zw. 84 001

Gospodyn-kucharka
kuchnia polsko-francuska zna języki polsko-francuski szuka zajęcia na czas Wystawy. Oferty Kurjer zw. 83 793

Technik budowlany
dobry rysownik wykonuje projekt kosztorys poszukuje pracy w godzinach popołudniowych. Oferty Kurjer zw. 83 986

Pianista rutynowany
z wielkim repertuarem wolny zaraz lub później. Zgłoszenia do eksped. Kurjera pod zw. 84 004

Wdowa
poszukuje posady jako zarządczyni a samotnej osoby Oferty Kurjer zw. 83 272

Student
poszukuje jakiegokolwiek zajęcia na Powszechnie Wystawie Krajowej. Oferty do Kurjera zw. 83 625

Ekspedjentka

poszukuje posady do bufetu na czas Wystawy. Oferty Kurjer zw. 84 849

Aptekarz

asystent poszukuje posady w Poznaniu, może od 15. Laskawe oferty do gazetki 27 Grudnia. Pw 9 870 56.257

Szofer-kowal

kawaler, lat 24, trzeźwy i sumienny poszukuje posady, miejscowość obojętna. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 867

Pielęgniarka

wykwalifikowana z kilkuletnią praktyką szuka posady zaraz tylko w majątku Oferty Kurjer zw. 84 823

Panienka

kilkuletnia praktyka biurowa firmach prywatnych, urzędzie komunalnym, pisząca maszyną szuka posady. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 342

Osoba

inteligentna z wykształceniem M-cealnym, znająca bardzo dobrze język francuski poszukuje posady na wystawie. Oferty Kurjer zw. 84 421

Jako korespondent

(polsko-niemiecki i niem-polski) poleca się student. Oferty Kurjer zw. 84 339

Bankowiec

książkowy poszukuje zaraz lub później odpowiedniego zajęcia. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 357

Szofer

egzaminowany kawaler trzeźwy z pierwszorzędnych świadectwami i poleceniami z dwumiesięczną praktyką mechaniczną specjalista na kółka, marke samochodów, biegły w jeździe szuka zaraz posady. Adres do Kurjera zw. 84 873

Pomocnik

zagrarnistrzowski, który odpowierza naukę ukończył, przyjmie miejsce, najchętniej w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 389

Osoba

w średnim wieku inteligentna, dobra gospodyni szuka stosownej posady od 1 czerwca lub lipca zastąpi panią domu. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 882

500 zł

kaucji dam za posadę woźnego lub portjera. Oferty Kurjer zw. 85 047

Pracznia

połeca się w dom. Oferty Kurjer zw. 85 022

Ekspedjentka

do bufetu albo innej branży poszukuje posady lub na P. W. K. Zgłoszenia Kurjer zw. 81 016

Dziewczyna

nieczłwa poszukuje posady ośkołwiek gotowaniem od 15. 5. Zgłoszenia Kurjer zw. 85 015

Maszynistka

posiadająca praktykę biurową także adwokacką poszukuje posady. Oferty Kurjer zw. 85 045

Handlowiec

władający językiem polskim, niemieckim i francuskim poszukuje posady na P. W. K. zw. 85 008

Uczniwa

dziewczyna poszukuje posady po południowej zaraz. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 902.

Dwóch chłopców

z uczelnej rodziny poszukuje posady na P. W. K. Zgłoszenia Kurjer zw. 84 988.

Dziewczyna

nieczłwa poszukuje posady od 15. 5. do starzeży państwa z ośkołwiek gotowaniem. Oferty Kurjer zw. 84 990

Uczniwa

dziewczyna poszukuje pracy. Oferty do Kurjera Poznańskiego zw. 85 322

Student

prawa Uniwersytetu Poznańskiego, chce przyjąć posadę w przedstawicielstwie jakiejś firmy podczas Powszechnie Wystawy w Poznaniu. Zgłoszenia proszę kierować do Kurjera Poznańskiego zw. 84 973

Handlowiec

mający ukończonych 5 lat politechniki, obznajomiony dokładnie z wszelkimi pracami biurowymi. Poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer w 1678

Służąca

gimnazja samodzielnie gotować posiłki, posiada dobre świadectwa poszukuje posady do lepszego domu od 15. 5. Zgłoszenia Kurjer zdw 85136

Rzeźnik

kuchenny z długoletnią praktyką poszukuje posady w restauracji. Oferty Kurjer zdw 84962

Sumienny

robotnik woźnica, podróżujący kawaler poszukuje jakiegokolwiek posady. Na żądanie kaucja i składowanie warunków do Oredownika Włp pod 85371

P. W. K.

poszukuje posady u wytwórców jako reprezentant i reprezentantka. Zgłoszenia Kurjer zdw 85211

Dziewczyna

lat 17 poszukuje posady do dzieci z dobrem świadectwem. Oferty Kurjer zdw 85220

Dziewczyna

z dobrej rodziny z dobrą świadectwami, uczciwa, sumienna, szuka posady zaraz lub 15. 5. do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 85129

Baczność

PP. krawcy wykonuje spodnie mniarowe i wszelkie poprawki. Pawlicki, Szewska 11 wchód Małe Garbary II ptr., prawo. zdw 85101

Posadę

przyjmie jako portier inwalida wojenny. Andrzej Marcinkowski, Skarbowska 18. zdw 84958

Ekspedjentka

przyjmie posadę kasjerki lub tej podobną, ewentl. na czas P. W. K. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 84948

Na P. W. K.

lub prywatnie przyjmie posadę woźnego. Zgłoszenia do Kurjera zdw 85333/34

Dziewczyna

z dobrą świadectwami poszukuje posady do pokojówki lub do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer zdw 85078

Młodszy

poszukuje kupiecki z branży kolonialnej, delikatnych, win, wódek, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 85285

Dziewczyna

lat 16, poszukuje posady od 15 maja. Oferty Kurjer zdw 85281

Szofer

kawaler, lat 25, z dwuletnią praktyką szuka posady (typ obywatel) najchętniej na prywatny lub do dworu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdw 85275

23 WOLNE MIEJSCA**Potrzebna**

od 15 maja młoda bona freblanka do małego miasta do czworga dzieci, znajomość gimnastyki. Zgłoszenia pisemne z podaniem życiorysu i odpisami świadectw adresować: Strzałkowsko, Rolnik, Młokosiewiczowa. zdw 84768

Krawcowa

dobrze polecona potrzebna w dom zaraz. Fabryczna I. I. ptr., lewo. zdw 85328

Sprzedawczkę

z branży papieru i służącą przyjmie skład Półwiejska 35. zdw 85079

Ręczniarki

na damskie płaszcze oraz młodsza paniąka potrzebna Wierzbicki, Masztalarska 2 I. zdw 85109/10

Do dzieci

potrzebna zaraz inteligentna, młoda dziewczyna Grobla 13 II. Buda zdw 85243

Służąca

potrzebna od 15. 5. 29 do wszystkiego z gotowaniem. Polna 185, Restauracja. zdw 85253

Biegle ekspedjentki

do oddziału towarów krótkich, poliszczniczo-trykotowych, bielizny, potrzebne. Zgłoszenia z podaniem kopii świadectw, podaniem warunków i fotogr. do Kurjera Pozn. zdw 85247

Panienci

do składu do wszelkiej pracy potrzebne. Adres wskaże Kurjer Poznański zdw 85180

Krawiecki

poszukuje potrzebny Jabłonski, ul. Patr. Jackowskiego 3. zdw 85178

Krawcowa

zdołne, bezwzględnie samodzielnie potrzebne zaraz na stałe za trudnienie. Salon M6d damskich „Mira”. Wielkie Garbary 47 zdw 85177

Dziewczyna

znająca się na gotowaniu może się zgłosić. Solacz, Restauracja Parkowa. zdw 85170

Pomocnik

szewski na reparację potrzebny. Ul. Zielona 1. zdw 84622

Uczeń

kupiecki z ukończoną szkołą handlową potrzebny. Zgłoszenia pisemne Antoni Rose, Nowa 1. zdw 84853

Ekspedjentka

tylko z branży obuwia pierwszorzędna siła może się zgłosić zaraz także i uczeń. Zgłoszenia pocztowa 5, Półwiejska. zdw 84850

Czeladnik

blacharski znajdzie stale zatrudnienie Roman Świdorski mistrz blacharski, Sreń zdw 8384

Dzielnia

ekspedjentka z branży rzemieślniczej potrzebna od 15 maja Wł. Gramlewicz, Poznań, ul. 3 Maja 1. zdw 83967

Dziewczyna

czysta, pracowita z praniem i dobiegotowaniem od 15. 5. potrzebna. Zgłoszenia Mickiewicza 17. I. prawo. zdw 85197

Potrzebni

zaraz dwaj chłopcy do nauki na pomocników gastronomicznych w wieku lat 16. Zgłoszenia z rodzicami cukiernia A. Pfizner, Stary Rynek 6. zdw 84938

Uczennica

sumienna potrzebna zaraz. Skład Gardecka, św. Marcina 8 zdw 85039

Uczeń

możliwie absolwent szkoły wydziałowej potrzebny zaraz. Zgłoszenia pisemne do Biura Ogłoszeń „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11. Pw 10 049/192

Dziewczyna

do posługi potrzebna, Młoga 7, parter, lewo. zdw 85021

Za 1.500 zł

potrzebni damy na czas wystawy odpowiedzialna posada kupiecka Kurjer zdw 83714

Dziewczyna

codziennie po południu na posługę może się zgłosić. Gołkowska Czesława 3. II ptr zdw 84906

Uczennica

do składu krótkich towarów i konfekcji potrzebna. Bazar Jeżycki, Dąbrowskiego 49. Pw 10 041-53280

2 pomocników

spowolki zaraz potrzebna. A. Gromicki, ul. Szkolna 10. zdw 85147

Dochodząca

potrzebna zaraz. Romana Szymańskiego 1, parter na prawo. zdw 85148

Chłopiec

(tylko z dobrej rodziny) do sprzedaży cukierków potrzebny zaraz. Zgłoszenia Bufet kina „Metropolia” zdw 85137

Biuralistka

młodsza z ukończoną 2 letnią szkołą handlową biegła w liczeniu zaraz potrzebna świadectwa i wymagania do Kurjera zdw 85140

Krawcowa

samodzielnie potrzebna zaraz. Schildknecht Sew Mielżyńskiego 22 zdw 85213

Dziewczyna

do prac domowych przy bezdziejnym małżeństwie potrzebna zaraz. Janowska, Marcełińska 3. II. ptr. zdw 85339

Poszukuje

poszukuje stolarskiego dobrego fachowca, stałą pracę. Zgłoszenia Sygryd Kopczyński Buk pl. St. Reszki 23. aw 10 061

Dziewczyna

lat 15, potrzebna. Karłowicz, Mostowa 29. rw 4 660

Krawcowa

do szycia podpiniek potrzebne Hotel Victoria zdw 85357

Pana

na pokój Jarmuszkiewicz, Piękary 22 zdw 85298

Ucznia

z dłuższą praktyką lub pomocniczą drogerijną z dobrą orientacją w sprzedaży poszukuje się do stoiska na Wystawie. Oferty z podaniem warunków kierować do firmy „Boltar” ul. Składowa 1. Pw 10 054-63381

Dwóch pomocników

krawieckich na duże szuki mogą się zaraz zgłosić. Edmund Kot. mistrz krawiecki. Krotoszyn Rynek 31 zdw 85373

Chłopcy

do sprzedaży gazet i posyłek poszukiwani „Głos Polski”. Wielka 24. wejście Ślusarskiej 2. II. ptr. zdw 85412

2 czeladników

obuwniczych na damską i męską dobrą szycia pracę potrzebnych Fr. Baczowski, Rom. Szymańskiego 7 zdw 85362

Malarskich

poszukujących strycharzy, przyjmie Zbąski, Piękary 19. zdw 85187

Potrzebna

dziewczyna na pracę mniarową. Zgłoszenia Prusa 20. skład. zdw 85116

Dwóch

panów do lekkiej akwizycji a którym po wpracowaniu zależy na dobrej posadzie mogą się zgłosić (nie książki). Zgłoszenia Kurjer zdw 85293

2 pomocników

fryzjerskich i ucznia poszukuje zaraz Kaczmarek, Staroleka. zdw 85304

Silny

chłopiec do posyłek może się zgłosić Tow. Alfa Laval, Sp. z o.o., Gwarna 9. zdw 85301

Młody

poszukuje fryzjerski potrzebny. Poznańska 31. zdw 85320

Koldziarki

sprawnie potrzebne zaraz. Poznańska Fabryka Kolder, Piękary 1 zdw 85316

Młodszy

poszukuje fryzjerski, dzielny na stałą posadę zaraz. Fischer, Szewska 14. zdw 85292

Posługaczka

na pop. ewentl. z praniem potrzebna zaraz (na Śródkie). Adres wskaże Kurjer zdw 85294

Szofer

trzeźwy i sumienny może się zaraz zgłosić. Jaśkowska, Strzelceka, 14a. zdw 85329

2 fryzjerów

jeden ondulator na 50% potrzebni. Górna Wilda 32. zdw 85325

Młodszy

czeladnika krawieckiego potrzebny zaraz. Latanowicz, ul. Podgórna 10a. zdw 85324

Panienci

dobre prezentujące się, branży papierniczej potrzebna podczas P. W. K., druga panienci na 2 godziny dziennie. Oferty tylko z warunkami Kurjer zdw 85323

Ekspedjentka

działa z branży artykułów męskich i towarów krótkich może się zgłosić. Głogowska 64-5 arty. kuty meskie. zdw 84669

Służąca

do wszystkiego do samotnej pani potrzebna. Zgłoszenia od 4 po poł. Niegolewskich 2. I. lewo. zdw 85251

Pomocnik fryzjerski

biegły w strzyżeniu a la garcon który onduluje potrzebny zaraz ewentl. z utrzymaniem. Patrona Jackowskiego 38. zdw 85350

Hafciarke

na białe monogramy przyjmie lub douczy. Oferty Kurjer zdw 85241

Pracząca

zaraz potrzebna. Adamska, Łąkowa 8. zdw 85128

Ekspedientka

z branży cukierkowej potrzebna zaraz. Cukiernia Poznańska pl. św. Krzyski 2. zdw 85115

Posługaczka

młoda porządna potrzebna zaraz. Słowackiego 25. III. zdw 85123

2 prasowaczki

siły pierwszorzędne przyjmie. Palmia Parowa w Hotelu Polonia, Grunwaldzka. Zgłoszenia od 10-11. zdw 85118

Stróż

tylko stary, zdrowy i uczciwy potrzebny na kilka godzin w niedzielę. Chwilkowski, św. Marcina 40. zdw 85120

Humor zagraniczny

Noe: nadchodzi zapowiadany przez Najwyższego potop — spytaj no się synku mamy, gdzie zapakowała mój płaszcz nieprzemakalny. (Judge Nowy Jork) S. F.

Przedpłata

na maj 1929 r. za oba wydania razem wliczając tygodniowego dodatku „Ilustr. „Kurier Poznański”: w Poznaniu w eksped. z 4,00, w agencjach w mieście z 4,50, z dostawą do domu w Poznaniu z 4,70, z dostawą przez pocztę poza Poznań z 5,00, z dostawą w innych krajach z 11,00. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przesłanką w zakładzie, strażakom itp., wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczenia, numerów lub odszkodowania. Telefon do redakcji: 4371, 4372, 4373, 4374, 4375, 4376, 4377, 4378, 4379, 4380, 4381, 4382, 4383, 4384, 4385, 4386, 4387, 4388, 4389, 4390, 4391, 4392, 4393, 4394, 4395, 4396, 4397, 4398, 4399, 4400, 4401, 4402, 4403, 4404, 4405, 4406, 4407, 4408, 4409, 4410, 4411, 4412, 4413, 4414, 4415, 4416, 4417, 4418, 4419, 4420, 4421, 4422, 4423, 4424, 4425, 4426, 4427, 4428, 4429, 4430, 4431, 4432, 4433, 4434, 4435, 4436, 4437, 4438, 4439, 4440, 4441, 4442, 4443, 4444, 4445, 4446, 4447, 4448, 4449, 4450, 4451, 4452, 4453, 4454, 4455, 4456, 4457, 4458, 4459, 4460, 4461, 4462, 4463, 4464, 4465, 4466, 4467, 4468, 4469, 4470, 4471, 4472, 4473, 4474, 4475, 4476, 4477, 4478, 4479, 4480, 4481, 4482, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4492, 4493, 4494, 4495, 4496, 4497, 4498, 4499, 4500, 4501, 4502, 4503, 4504, 4505, 4506, 4507, 4508, 4509, 4510, 4511, 4512, 4513, 4514, 4515, 4516, 4517, 4518, 4519, 4520, 4521, 4522, 4523, 4524, 4525, 4526, 4527, 4528, 4529, 4530, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4536, 4537, 4538, 4539, 4540, 4541, 4542, 4543, 4544, 4545, 4546, 4547, 4548, 4549, 4550, 4551, 4552, 4553, 4554, 4555, 4556, 4557, 4558, 4559, 4560, 4561, 4562, 4563, 4564, 4565, 4566, 4567, 4568, 4569, 4570, 4571, 4572, 4573, 4574, 4575, 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4582, 4583, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4589, 4590, 4591, 4592, 4593, 4594, 4595, 4596, 4597, 4598, 4599, 4600, 4601, 4602, 4603, 4604, 4605, 4606, 4607, 4608, 4609, 4610, 4611, 4612, 4613, 4614, 4615, 4616, 4617, 4618, 4619, 4620, 4621, 4622, 4623, 4624, 4625, 4626, 4627, 4628, 4629, 4630, 4631, 4632, 4633, 4634, 4635, 4636, 4637, 4638, 4639, 4640, 4641, 4642, 4643, 4644, 4645, 4646, 4647, 4648, 4649, 4650, 4651, 4652, 4653, 4654, 4655, 4656, 4657, 4658, 4659, 4660, 4661, 4662, 4663, 4664, 4665, 4666, 4667, 4668, 4669, 4670, 4671, 4672, 4673, 4674, 4675, 4676, 4677, 4678, 4679, 4680, 4681, 4682, 4683, 4684, 4685, 4686, 4687, 4688, 4689, 4690, 4691, 4692, 4693, 4694, 4695, 4696, 4697, 4698, 4699, 4700, 4701, 4702, 4703, 4704, 4705, 4706, 4707, 4708, 4709, 4710, 4711, 4712, 4713, 4714, 4715, 4716, 4717, 4718, 4719, 4720, 4721, 4722, 4723, 4724, 4725, 4726, 4727, 4728, 4729, 4730, 4731, 4732, 4733, 4734, 4735, 4736, 4737, 4738, 4739, 4740, 4741, 4742, 4743, 4744, 4745, 4746, 4747, 4748, 4749, 4750, 4751, 4752, 4753, 4754, 4755, 4756, 4757, 4758, 4759, 4760, 4761, 4762, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4768, 4769, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4779, 4780, 4781, 4782, 4783, 4784, 4785, 4786, 4787, 4788, 4789, 4790, 4791, 4792, 4793, 4794, 4795, 4796, 4797, 4798, 4799, 4800, 4801, 4802, 4803, 4804, 4805, 4806, 4807, 4808, 4809, 4810, 4811, 4812, 4813, 4814, 4815, 4816, 4817, 4818, 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4828, 4829, 4830, 4831, 4832, 4833, 4834, 4835, 4836, 4837, 4838, 4839, 4840, 4841, 4842, 4843, 4844, 4845, 4846, 4847, 4848, 4849, 4850, 4851, 4852, 4853, 4854, 4855, 4856, 4857, 4858, 4859, 4860, 4861, 4862, 4863, 4864, 4865, 4866, 4867, 4868, 4869, 4870, 4871, 4872, 4873, 4874, 4875, 4876, 4877, 4878, 4879, 4880, 4881, 4882, 4883, 4884, 4885, 4886, 4887, 4888, 4889, 4890, 4891, 4892, 4893, 4894, 4895, 4896, 4897, 4898, 4899, 4900, 4901, 4902, 4903, 4904, 4905, 4906, 4907, 4908, 4909, 4910, 4911, 4912, 4913, 4914, 4915, 4916, 4917, 4